

LEVENDE Talen

Het studiesucces van Caribische studenten in Nederland

Student: Didier Mooren
Opleiding: Toegepaste Psychologie
Studentnummer: 447583
11-11-2021

Papiaments

Informatiepagina

Naam student: Didier Mooren

Studentnummer: 447583

Opleiding: Toegepaste psychologie

Hoofdstroom: Gezondheidspsychologie

Minor: De staat van de wereld

E-mailadres: 447583@student.saxion.nl

Telefoonnummer: 06 43 14 03 50

Datum: 11-11-2021

Instelling: Hogeschool Saxion, Deventer

Adres: Handelskade 75, 7414 DH Deventer

Scriptiebegeleider 1: Esther Bos

Scriptiebegeleider 2: Saskia Noordewier

E-mail begeleider 1: e.k.bos@saxion.nl

E-mail begeleider 2: s.noordewier@saxion.nl

Organisatie: Levende Talen Papiaments

Opdrachtgever: Nihayra Leona

E-mail opdrachtgever: nihayra.leona@gmail.com

Telefoonnummer: 06 25 69 05 23

Voorwoord

Voor u ligt de scriptie “Het studiesucces van Caribische studenten”. Deze scriptie is geschreven in het kader van mijn afstuderen aan de opleiding Toegepaste psychologie aan Saxion Hogeschool Deventer. Dit onderzoek is gedaan in opdracht van Levende Talen Papiaments. Er is in dit onderzoek gekeken naar het studiesucces van Caribische HBO- en WO studenten in Nederland. Dit verslag is een verantwoording voor het door mij ontwikkelde instructie voor de begeleiders en het artikel voor het Levende Talen magazine voor het project Studiamigu|o, dat ontwikkeld is door Levende Talen Papiaments. De onderzoeksvraag is aan de hand van kwalitatief en kwantitatief onderzoek beantwoord.

Graag zou ik verschillende mensen bedanken die hebben begeleid en ondersteund. Als eerste wil ik mijn scriptiebegeleider Esther Bos bedanken voor haar begeleiding en advies. Het was altijd mogelijk om contact op te nemen als ik daar behoefte aan had. De samenwerking heb ik als prettig en respectvol ervaren. Daarnaast wil ik ook Saskia Noordewier bedanken voor haar feedback op het plan van aanpak en op mijn concept scriptie.

Vervolgens wil ik graag mijn opdrachtgevers Nihayra Leona en Eva Verspui-van Leeuwen bedanken voor de prettige begeleiding en het medeleven. Jullie waren bereid om feedback te geven en om mij te begeleiden als ik daar behoefte aan had.

Tot slot wil ik graag alle respondenten bedanken voor het deelnemen aan de interviews. De afgenomen interviews waren erg waardevol voor dit onderzoek.

Ik wens u veel leesplezier.

Didier Mooren

Amersfoort, 11 november 2021

Samenvatting

In dit onderzoek is de aandacht gevestigd op het studiesucces van Caribische studenten die na de middelbare school naar Nederland zijn gekomen voor hun HBO of universitaire studie. De vereniging Levende Talen Papiaments heeft het project Studiamigu|o ontworpen om deze doelgroep te kunnen ondersteunen. Deze ondersteuning is vooral op het gebied van taal-, vakinhoudelijke en persoonlijke ontwikkeling. Het project Studiamigu|o wil weten in hoeverre het project succesvol is en waar de eventuele ontwikkelingsmogelijkheden liggen. Met de verzamelde informatie uit dit onderzoek is er een instructie ontwikkeld voor het project Studiamigu|o.

De hoofdvraag die in het onderzoek centraal staat is:

Hoe kan het studiesucces van de Caribische jongeren die in Nederland studeren worden verhoogd?

Om deze hoofdvraag te kunnen beantwoorden is er gebruik gemaakt van het HCD-model (Human Centered Design-model). Het onderzoek is verdeeld in drie fases. In de eerste fase, de *inspiration*-fase, is er onderzoek gedaan naar de uitdagingen van de Caribische studenten in Nederland en naar hun ervaring met het project Studiamigu|o. Er is literatuuronderzoek gedaan naar het studiesucces van internationale studenten en welke factoren daaraan bijdragen. Uit de literatuur blijkt dat er vijf concepten zijn die invloed hebben op het studiesucces van Caribisch studenten in Nederland. Te weten; de mate van sociale integratie, academische integratie, persoonlijke/emotionele aanpassing, studiemotivatie en het Nederlandse taalniveau. De Nederlandse taalbeheersing heeft invloed op alle factoren, waardoor het goed aansluit bij het project Studiamigu|o. De Nederlandse taalbeheersing heeft een sterke invloed op de academische en sociale integratie. Allebei de vormen van integratie zijn weer sterk verweven met de mate van motivatie en persoonlijke/emotionele ontwikkeling. Middels vier interviews met studenten is er gekeken naar hun studie ervaringen in Nederland en hun ervaring met het project Studiamigu|o. Het project wordt door de vier studenten als positief ervaren. De begeleiders weten hoe het is om te vertrekken uit het Caribisch gebied om te gaan studeren in Nederland. Daarnaast geven de begeleiders de studenten de ruimte om zelf input te geven aan de begeleiding. Hierdoor kan de student ook andere punten aangeven waar hij of zij mee geholpen wil worden.

In de tweede fase, de *ideation*-fase, is er literatuuronderzoek gedaan naar het begeleiden van de student. Er zijn vijf begeleiders van het project Studiamigu|o geïnterviewd. In deze interviews is er aandacht besteed aan de manier van begeleiden en naar eventuele ontwikkelingsmogelijkheden van het project Studiamigu|o. Uit de literatuur blijkt dat de belangrijkste onderdelen van effectieve begeleiding zijn wederzijds respect en het luisteren naar de hulpvragen van de student. De student moet het gevoel hebben dat er naar hem of haar wordt geluisterd. Dit stimuleert een vertrouwensband tussen de begeleider en de student, waardoor er meer openheid ontstaat. Tijdens de interviews met de begeleiders kwam dit ook naar voren. Met de begeleiders zijn er punten besproken waarop het project Studiamigu|o zou kunnen ontwikkelen.

In de laatste fase, de *implementation*-fase, is er gekeken naar de effecten van het project Studiamigu|o op de Nederlandse taalvaardigheden van de Caribische studenten. Dit is gedaan door een effectmeting te doen met behulp van de Nederlandse taaltesten van Dialang. In de literatuur is aangegeven dat het erg veel tijd kost voor een student een taalniveau stijgt. In de resultaten is te zien dat er geen sprake is van een sterke stijging of daling. Er lijkt sprake te zijn van stagnering. De effectmeting geeft echter een onbetrouwbaar beeld van de Nederlandse taalontwikkeling van de studenten, vanwege de lage participatiegraad van de studenten. Daarnaast is er gekeken naar hoe het project Studiamigu|o zich verder kan ontwikkelen om de Caribische studenten te helpen bij verhogen van hun studiesucces.

Samen met de opdrachtgever is er besloten om twee producten te maken om hieraan bij te dragen. Het eerste product is een aanbeveling voor het project Studiamigu|o. De aanbeveling is vooral gericht op organisatorische punten en op het attenderen op potentiële valkuilen. Deze organisatorische punten hebben betrekking op de selectieprocedure van de studenten, beschikbaarheid van informatie en oefenmateriaal en de live ontmoetingsmogelijkheden voor studenten. De valkuilen hebben vooral betrekking op potentiële ontwikkelingen die vermeden moeten worden, zoals het overmatig testen en de hoeveelheid verplichtingen van de gemiddelde begeleider. Het tweede product is een artikel voor de magazine van Levende Talen. Dit artikel heeft als doel om de lezers van de magazine te informeren over het initiatief Studiamigu|o en de evaluatie daarvan. In dit artikel wordt er duidelijk gemaakt hoe belangrijk taal is voor het behalen van studiesucces.

Inhoudsopgave

Informatiepagina	2
Voorwoord	3
Samenvatting	4
Inhoudsopgave	6
Hoofdstuk 1: Inleiding	8
1.1 De opdrachtgever	8
1.2 Probleemanalyse	8
1.3 Doelstelling	9
1.4 Onderzoeksvragen	10
1.5 Stakeholders	10
1.6 Ethische verantwoording	11
Hoofdstuk 2: De <i>inspiration</i> fase	12
2.1 Methode <i>inspiration</i> fase	12
2.2 Theoretisch kader	13
2.3 De interviews	19
2.4 Resultaten interviews <i>inspiration</i> fase	19
2.5 Conclusie	25
Hoofdstuk 3: De <i>ideation</i> fase	26
3.1 Methode <i>ideation</i> fase	26
3.2 Theoretisch kader	26
3.3 Resultaten interviews <i>ideation</i> fase	28
3.4 Conclusie	36
Hoofdstuk 4: De <i>implementation</i> fase	37
4.1 Methode <i>implementation</i> fase	37
4.2 Live prototyping	37
4.2.1 Resultaten live prototyping	39
4.2.2 Complicaties effectmeting	40
4.3 Ontwerp beroepsproduct	41
4.4 Selectieprocedure	42
4.5 Ontwikkeling van de instructie voor begeleiders	43
4.6 Conclusie	43
Hoofdstuk 5: Conclusie	44

Hoofdstuk 6: Discussie	46
6.1 Validiteit en betrouwbaarheid	46
6.2 Suggesties vervolgonderzoek	47
Hoofdstuk 7: Aanbevelingen	48
Literatuurlijst	50
Bijlage 1: Checklist ethische toetsing	53
Bijlage 2: Informed consent	55
Bijlage 3: Informatiebrief	56
Bijlage 4: Interviewopzet <i>inspiration</i> fase	58
Bijlage 5: Interview met student #1	61
Bijlage 6: Interview met student #2	64
Bijlage 7: Interview met student #3	69
Bijlage 8: Interview met student #4	74
Bijlage 9: Interviewopzet <i>ideation</i> fase	78
Bijlage 10: Interview met begeleider #1 & #2	81
Bijlage 11: Interview met begeleider #3	87
Bijlage 11: Interview met begeleider #4 & #5	92

Hoofdstuk 1: Inleiding

1.1 De opdrachtgever

Levende Talen Papiaments is een vereniging die de bevordering en de ontwikkeling van het talenonderwijs in Nederland stimuleert. Dit wordt gedaan door verschillende taalcursussen en -initiatieven te organiseren en promoten. De opdrachtgever van dit onderzoek is de voorzitter van Levende Talen Papiaments (vanaf nu afgekort naar LTP). Het Papiaments is de moedertaal van de meerderheid op de Caribische eilanden Aruba, Bonaire en Curaçao. LTP richt zich op het vitaal houden van de Papiamentse taal en om mensen die Papiaments spreken te verbinden (Levende Talen Papiaments, 2021). Dit wordt op verschillende manieren gedaan. Bijvoorbeeld door onderzoek te doen, cursussen samen te stellen en andere initiatieven te ondersteunen. LTP wil dat de Caribische studenten die in Nederland komen studeren, de Nederlandse taal ontwikkelen en het Papiaments blijven beheersen. Heuvel (2017) geeft aan dat: “het belangrijkste deel van culturele erfenis de taal is en dat het hun vaderlandsliefde kan bevorderen”.

De opdrachtgever (Nihayra Leona) en een studentlid (Elisha Geerman) van de vereniging hebben in opdracht van LTP een onderzoek gedaan naar het studiesucces van Papiamentssprekende studenten uit het Caribisch gebied. Er is sprake van een lager studiesucces bij de doelgroep dan bij de Nederlandse studenten. In dit onderzoek wordt er gekeken naar de uitdagingen en de krachten van de Caribische studenten en hoe deze informatie kan bijdragen aan het verhelpen van het lagere studiesucces van de Papiamentssprekende studenten. Het onderzoek van Geerman en Leona (2020) heeft bijgedragen aan het bijstellen van het project Studiamigu|o dat zich dan in de eerste pilotfase bevond. Dit project heeft als doel om Caribische studenten op het gebied van de Nederlandse taal academisch te begeleiden. Daarnaast biedt het project de studenten de mogelijkheid om algemene studievragen te stellen aan de begeleiders, bijvoorbeeld op het gebied van plannen.

1.2 Probleemanalyse

Het project Studiamigu|o is ontstaan door de constatering dat studenten uit het Caribisch gebied een laag studierendement behalen (Wolff, 2013; Van den Broek et al., 2019; Cuppen & Van Essen, 2019). Per jaar komen er ongeveer achthonderd tot duizend studenten vanuit het Caribisch deel van het koninkrijk om hoger beroepsonderwijs of wetenschappelijk onderwijs te volgen (Nationale Ombudsman, 2020; Van den Broek, et al., 2019, p. 164). Ongeveer 59% van de Caribische HBO-studenten stoppen met hun studie of wisselen van studie. Dit is een hoog percentage in vergelijking met de 35% van de groep HBO studenten met een westerse achtergrond of zonder migratieachtergrond. Op WO-niveau ligt het percentage studie wissel en -uitvalgedrag op 39%. Wat immers nog een hoog percentage is in vergelijking met de 24% van de studenten zonder westerse achtergrond of migratieachtergrond. Daarnaast hebben de Caribische studenten vaker te maken met studieovertraging. De doelgroep doet gemiddeld 7/8 jaar over een bachelorsdiploma (Van den Broek, et al., 2019, p. 168-179).

Uit het onderzoek van Geerman en Leona (2020) bleek dat het studiesucces van de Caribische student negatief werd beïnvloed door de Nederlandse taalachterstand van deze doelgroep. In dit onderzoek wordt er gekeken naar het taalaspect die invloed heeft op het lagere studiesucces en naar de andere factoren die invloed hebben op het studiesucces van de Caribische student in Nederland.

1.3 Doelstelling

Het doel van het onderzoek is om het studiesucces van de Caribische studenten te verhogen. Het doel is voortgekomen uit gesprekken met de opdrachtgever. Om dit doel te kunnen behalen hanteert dit onderzoek de *Human Centered Design-Cyclus* (HCD) (IDEO, 2015) om een scriptieonderzoek en een product voor de opdrachtgever te ontwikkelen. Deze methode bestaat uit de volgende drie fases: de *inspiration* fase, de *ideation* fase en de *implementation* fase.

Een soortgelijk onderzoek is al gedaan door Geerman en Leona (2020). Deze pilot, die Caribische studenten begeleid op het gebied van taal, was het product. Het onderzoek van Geerman en Leona (2020) is tijdens dit onderzoek in de *implementation* fase van het HCD-model. Dit onderzoek zal de effectmeting, die de effectiviteit van de taalbegeleiding van het project Studiamigu|o meet, afnemen. Dit is gedaan om te kunnen beoordelen of de huidige methode effectief is. Naast de effectmeting wordt er onderzocht hoe de studenten studeren in Nederland ervaren en waar ze tegenaan lopen op sociaal en academisch gebied.

Het onderzoek bestaat uit twee onderdelen. Het eerste onderdeel is het studiesucces van Caribische studenten. Het tweede deel is de Nederlandse taalvaardigheid van de Caribische studenten. De Nederlandse taalvaardigheid draagt bij aan het studiesucces van de studenten, waardoor het in alle delen van het onderzoek wordt meegenomen. Kortom is het hoofddoel het verhogen van het studiesucces van Caribische studenten en het subdoel het verbeteren van de Nederlandse taalvaardigheden van de Caribische studenten.

1.4 Onderzoeksvragen

De hoofdvraag is gebaseerd op het hoofddoel van het onderzoek. De deelvragen richten zich zowel op het studiesucces als op de Nederlandse taalontwikkeling. Taalvaardigheid wordt gezien als een hoofdfactor die noodzakelijk is voor het behalen van een hoger studiesucces. In het onderzoek van Geerman en Leona (2020) wordt onderzocht wat de krachten en de uitdagingen van de Caribische studenten zijn. Dit onderzoek houdt vast aan deze termen, omdat de studenten veel potentie hebben om zich te ontwikkelen. Volgens Braxton is het voor een student met een migratieachtergrond belangrijk om sociaal en academisch te integreren, omdat dit bij zou dragen aan de persoonlijke ontwikkeling en het studiesucces van de student (Braxton, Jones, Hirschy, & Hartley III, 2008). Deze aspecten worden ook meegenomen en verder onderzocht.

Onderzoeksvraag: Hoe kan het studiesucces van de Caribische jongeren die in Nederland studeren worden verhoogd?

Deelvraag 1: Welke uitdagingen komen de Caribische studenten tegen tijdens het studeren in Nederland en hoe gaan de studenten hiermee om?

Deelvraag 2: Hoe ervaren de Caribische studenten het project Studiamigu|o en het studeren in Nederland?

Deelvraag 3: Hoe kunnen Caribische jongeren die in Nederland komen studeren begeleid worden op het gebied van Nederlandse taalbeheersing en academische en sociale integratie om studiesucces te verhogen?

Deelvraag 4: Wat voor effect heeft het project Studiamigu|o op de Nederlandse taalvaardigheid van de Caribische studenten?

Deelvraag 5: Wat heeft het project Studiamigu|o nodig om zich verder te kunnen ontwikkelen om Caribische studenten te helpen bij het verhogen van hun studiesucces?

1.5 Stakeholders

De eerste stakeholder is de vereniging Levende Talen Papiaments. Nihayra Leona is de opdrachtgever van dit onderzoek en de trekker van het project Studiamigu|o. Deze partij heeft profijt van dit onderzoek om te achterhalen in hoeverre het project haar doel behaalt en hoe het project zich verder kan ontwikkelen. De tweede groep stakeholders zijn de begeleiders van het project Studiamigu|o. Zij hebben wekelijks direct contact met de studenten en hebben veel inzicht in de progressie en op de uitdagingen van de Caribische studenten. De begeleiders kunnen door middel van dit onderzoek achterhalen of deze vorm van begeleiding effectief is. De derde groep stakeholders zijn de studenten die deelnamen aan het project. Het project heeft immers als doel om deze studenten te helpen met de Nederlandse taal en met het verhogen van het studiesucces. De laatste groep stakeholders zijn de hogescholen en de universiteiten in Nederland. Als de Caribische studenten een hoger studierendement hebben, dan is dat positief voor deze scholen.

1.6 Ethische verantwoording

Er is een ethische toetsing afgelegd (zie Bijlage 1). Dit onderzoek valt niet onder de Wet medisch-wetenschappelijk Onderzoek met mensen (WMO), omdat er geen toetsing noodzakelijk was. Bij dit onderzoek wordt het raadplegen van de SEAC (Saxion Ethische Advies Commissie) niet nodig geacht door de scriptiecoördinator. De deelnemers van dit onderzoek zijn mentaal en fysiek gezond en zijn meerderjarig. De respondenten worden geïnformeerd aan de hand van een informatiebrief en beoordelen aan de hand van het informed consent of zij willen deelnemen aan het onderzoek. Terugtrekking of onderbreking is te allen tijde mogelijk voor de respondent zonder dat hij/zij daar een reden voor hoeft te geven. Voor het onderzoek plaatsvindt hebben de respondenten de mogelijkheid om vragen te stellen over het onderzoek. Aan het begin van het interview wordt er geverifieerd of de respondent akkoord gaat met het auditief opnemen van het interview. De privacy van de respondent wordt gewaarborgd. Er zijn geen veiligheids- of gezondheidsrisico's verbonden aan dit onderzoek. Dit onderzoek valt niet onder de Wet medisch-wetenschappelijk Onderzoek (WMO). De data van de studenten wordt opgeslagen in een Excel-bestand waar alleen de organisatoren van het project Studiamigu | o toegang tot hebben.

Hoofdstuk 2: De *inspiration* fase

2.1 Methode *inspiration* fase

De *inspiration* fase is de eerste fase in de HCD-cyclus waar gekeken wordt naar de probleemstelling. Deze informatie wordt gewonnen door “*secondary-deskresearch*” en door het afnemen van “*interviews*”. Het lezen van wetenschappelijke rapporten en onderzoeken geeft feitelijke informatie over het probleem dat landelijk door Caribische studenten wordt ervaren. Het onderzoek van Geerman & Leona (2020), Cuppen & Essen (2019) en het rapport van de Nationale Ombudsman (2020) vormt de basis van het theoretisch kader, omdat deze bronnen direct betrekking hebben op de doelgroep. In de literatuur wordt er ook onderzoek gedaan naar de factoren die bijdragen aan het studiesucces van Caribische studenten. Uit de hierboven genoemde onderzoeken is het al duidelijk dat taal, sociale en academische integratie een rol spelen bij het studiesucces van de doelgroep. De invloed van deze onderwerpen op de doelgroep is in het onderzoek nader onderzocht.

Deze bronnen worden aangevuld aan wetenschappelijke literatuur die betrekking heeft over internationale studenten en hun studiesucces. Wetenschappelijke bronnen worden gezocht via termen die centraal staan in dit onderzoek, zoals sociale- en academische integratie, internationale studenten, taal blootstelling, studiesucces en studiemotivatie van internationale studenten. Er wordt gezocht naar de Engelse en de Nederlandse vertaling van deze termen. De term internationale studenten wordt bij elke zoekterm gebruikt om de doelgroep te benadrukken. De gebruikte zoektermen zijn met elkaar verbonden. Waardoor er ook veel gebruik kan worden gemaakt van de bronnenlijsten van de gevonden onderzoeken. De zoekmachine die wordt gebruikt bij het vinden van wetenschappelijke literatuur is Google Scholar.

De verzamelde informatie wordt gebruikt om de hoofdonderwerpen van het semigestructureerde interview samen te stellen. In de interviews is er aan de studenten gevraagd met welke uitdagingen zij te maken hebben gehad en hoe zij hiermee zijn omgegaan. Vervolgens is er gevraagd hoe de studenten het project Studiamigu|o ervaren.

Tijdens de interviews komen de persoonlijke ervaringen van de studenten naar voren. Tijdens het interview wordt licht geschenen op de problemen waar de studenten mee te maken hebben en hoe zij het project Studiamigu|o tot nu toe ervaren. De volgende twee deelvragen staan tijdens deze fase centraal:

Deelvraag 1: Welke uitdagingen komen de Caribische studenten tegen tijdens het studeren in Nederland en hoe gaan de studenten hiermee om?

Deelvraag 2: Hoe ervaren de Caribische studenten het project Studiamigu|o en het studeren in Nederland?

2.2 Theoretisch kader

2.2.1 Knelpunten pre-studeren voor de Caribische studenten

Uit onderzoek blijkt dat ongeveer 70% van de doelgroep matige tot erg slechte hulp heeft gekregen op het gebied van sociaal-culturele zaken. Discriminatie, onduidelijkheden betreffend omgangsvormen en heimwee zijn voorbeelden van sociaal-culturele zaken (Nationale Ombudsman, 2020). Het lagere studiesucces van de Caribische studenten is volgens de Nationale Ombudsman (2020) te wijten aan de knelpunten tijdens de voorbereiding op het studeren en de knelpunten tijdens de studie in Nederland.

De knelpunten tijdens de voorbereiding op het studeren hebben betrekking op de oriëntatie voor een studie en de voorbereiding van het studeren in Nederland. De Caribische studenten hebben beperkte opties om zich te informeren over de verschillende studies. Het digitaal inwinnen van informatie over de studies en de verschillende studies bespreken met naasten zijn de meest voorkomende methode van oriëntatie. Slechts 25% van de doelgroep heeft een open dag bezocht. Minder dan 10% van de studenten heeft meeloopdagen, excursies en lessen in de Nederlandse taal bijgewoond (Nationale Ombudsman, 2020). De oriëntatie methoden die het meeste inzicht geven zijn voor veel Caribische studenten niet beschikbaar vanwege de afstand. Hierdoor kiest de studenten minder snel een passende studie.

De andere knelpunten hebben te maken met de overheid, financiën en andere praktische zaken. Sommige studenten lopen aan het begin al tegen het probleem aan dat ze geen BSN hebben, omdat deze niet op alle eilanden kan worden verstrekt (Nationale Ombudsman, 2020). Zonder een BSN is het niet mogelijk om een bankrekening te openen of om een verzekering af te sluiten. Het vinden van een woning is voor de Caribische studenten noodzakelijk, aangezien ze niet thuis kunnen blijven wonen. Het afsluiten van een verzekering verschilt per student. Studenten uit Caribisch Nederland (Bonaire, St. Eustatius en Saba) kunnen dat doen via de zorgverzekering van het eiland, terwijl de studenten van Curaçao, St. Maarten en Aruba een internationale zorgverzekering moeten afsluiten. Caribische studenten hebben in het onderzoek van de Nationale Ombudsman (2020) aangegeven meer behoefte te hebben aan duidelijkheid betreffend de wet- en regelgeving in Nederland. De studenten willen dergelijke problemen met verzekeringsmaatschappijen, onderwijsregeling en de staat daarmee verminderen.

In *Kopzorgen van Caribische studenten* (Nationale Ombudsman, 2020) staat: “Het duurt dan ook meestal even voordat Caribische studenten op gang komen. Zij moeten erg wennen aan de Nederlandse samenleving, het klimaat, sociale omgangsvormen en het openbaar vervoer. Ook ervaren zij het niveau van de studie als hoog en hebben zij het gevoel dat er strengere eisen aan hen worden gesteld dan zij op de eilanden gewend waren” (Nationale Ombudsman, 2020, p. 43).

De Caribische studenten ervaren voordat ze starten met hun studie in Nederland al knelpunten op verschillende vlakken. De studie oriëntatie mogelijkheden zijn voor veel studenten beperkt, omdat zij alle informatie alleen digitaal kunnen inwinnen. De Caribische studenten hebben vaak ook niet de mogelijkheid hebben om fysiek aanwezig te zijn bij open dagen en/of meeloopdagen. Sommige studenten lopen in de knel met organisatorische punten, zoals het niet kunnen afsluiten van een verzekering of het nog moeten aanvragen van een BSN. Daarnaast zijn de studenten genooddaakt om te verhuizen en hun vertrouwde omgeving achter te laten. Ze bevinden zich in een land waar de cultuur, het klimaat, de sociale omgangsvorm en het OV anders is.

3.2.2 Uitdagingen voor de Caribische studenten

Baker en Siryk (1999) hebben drie verschillende concepten van aanpassing opgesteld die invloed zouden hebben op het studiesucces van internationale studenten.

1. Sociale aanpassing
2. Academische aanpassing
3. Emotionele/persoonlijke aanpassing

Daarnaast worden de Nederlandse taalontwikkeling en studiemotivatie meegenomen bij deze factoren, omdat ze allebei bijdragen aan het stimuleren van de andere vier vormen van aanpassing. Alle vijf de concepten worden in deze paragraaf toegelicht.

In deze paragraaf worden de concepten taal, sociale integratie, academische integratie, emotionele/persoonlijke problemen en studiemotivatie in volgorde onderzocht. Er wordt toegelicht waarom deze concepten invloed hebben op het studiesucces van studenten met een migratieachtergrond.

Ten eerste vormt de Nederlandse taal voor veel Caribische studenten een uitdaging (Geerman & Leona, 2020; Wolff, 2013; Nationale Ombudsman, 2020). Op de havo en vwo zijn Nederlands, Papiaments en ook Engels verplichte examenvakken. VWO-leerlingen hebben daarnaast ook de mogelijkheid om examen te doen voor Spaans. Al deze talen worden getoetst op luister- en kijkvaardigheid, leesvaardigheid en spreekvaardigheid (Heuvel, 2017). Voor kinderen, die meer dan één taal leren, kost het vaak meer tijd om de talen te beheersen. Vooral op het gebied van grammatica kunnen de kinderen uitdagingen ervaren (Hoff, et al., 2011). De Caribische leerlingen hebben tijdens hun middelbareschooltijd niet meer tijd dan de Nederlandse leerlingen om de verschillende talen te beheersen voor ze gaan studeren. In de middelbare schoolperiode hebben de Caribische studenten enige inzicht in de Nederlandse taal, maar niet voldoende. Volgens Geerman en Leona (2020) wordt er op de Caribische middelbare scholen te weinig aandacht besteedt aan de Nederlandse luister- en spreekvaardigheid.

Op de Caribische eilanden Aruba, Bonaire en Curaçao wordt zowel Papiaments als Nederlands gesproken. Toch wordt er meer Papiaments dan Nederlands gesproken (Nationale Ombudsman, 2020). Dit heeft als resultaat dat veel studenten thuis weinig tot geen Nederlands spraken of aan de Nederlandse taal werden blootgesteld. Het komt ook voor dat het Nederlands wat wordt gesproken of aangeleerd is, verschilt van het Nederlands wat er in Nederland wordt gesproken (Geerman & Leona, 2020). Het Nederlandse taalniveau wat van de HBO en WO student wordt verwacht ligt hoger, dan wat de meeste Caribische studenten op de middelbare school hebben geleerd. Deze taalachterstand is de voornaamste factor die bijdraagt aan de andere uitdagingen en een lager studiesucces.

Ten tweede ervaren Caribische studenten moeite met het sociaal integreren in Nederland. Aangezien veel studenten moeite ervaren met de Nederlandse taal, is het communiceren lastiger. Niet alleen de taalbarrière zorgt voor een stroef integratieproces. Volgens Geerman en Leona (2020) en de Nationale Ombudsman (2020) ervaren veel Caribische studenten een cultuurschok in Nederland. De omgangsvorm in Nederland verschilt erg met de omgangsvorm in het Caribisch gebied. De verbale directheid is iets waar de Caribische studenten niet aan gewend zijn. Naast de omgangsvorm zijn er ook andere culturele verschillen, zoals de lage mate van hiërarchie en Nederlandse normen en waarden en ongeschreven regels.

Het beheersen van een taal helpt bij het begrijpen van de andere cultuur. Wanneer het leerproces van de Nederlandse taal niet goed verloopt, heeft dat ook een negatief effect op het leren van de Nederlandse cultuur (Kormos, Csizér & Iwaniec, 2013).

Volgens Geerman en Leona (2020) ervaren veel Caribische studenten een cultuurschok wanneer zij in Nederland zijn. Het begrip "cultuurschok" wordt nu vaker gezien als stress die opduikt tijdens contact met andere studenten, die vaak gepaard gaat met problemen met vaardigheidsontwikkelingen. "De collectieve impact van dergelijke onbekende ervaringen op culturele reizigers in het algemeen wordt 'cultuurschok' genoemd" (Zhou, Jindal-Snape, Topping, & Todman, 2008). De Caribische studenten moeten met de cultuurschok leren omgegaan voor er sociale aanpassing kan plaatsvinden.

Volgens Zhou en collega's (2008) zijn er een paar componenten die effect hebben op de mate van aanpassing. Deze componenten zijn verwerkt in het 'culture learning' model. Het 'culture learning' model is gebaseerd op het 'social skills/culture learning' model van Furnham, Bochner en Lonner (1986). Het model is ontstaan uit de sociale psychologie en legt de focus op het gedrag en contact tussen verschillende culturen. De componenten die bijdragen aan de mate van sociale integratie en culturele assimilatie zijn:

1. De algemene kennis van de student over de cultuur van het land
2. De verblijfsduur van de student in het land met de andere cultuur
3. De taalvaardigheden van de student
4. De kwaliteit en kwantiteit van het contact tussen de student en de lokale bevolking
5. Het lokale vriendennetwerk van de student
6. De ervaring van de student in het buitenland
7. De culturele afstand tussen de cultuur van de student en die van het land
8. De culturele identiteit van de student
9. Of de student tijdelijk of permanent in het land blijft wonen
10. Of de student een cross-culturele training heeft gehad

Deze componenten bepalen of de student goed sociaal kan integreren in het land (Zhou et al., 2008). Zhou (2008) wijst er ook op dat aanpassing een proces is dat een beroep doet op de manier waarop de internationale student omgaat met persoonlijke en situationele stressoren.

Naast omgangsvormen is er ook sprake van discriminatie, vooroordelen en stereotypering tegenover de Caribische studenten. Respondenten hebben in het onderzoek van Geerman en Leona (2020) en in het rapport van de Nationale ombudsman (2020) aangegeven dat zij dit ervaren in de vorm van opmerkingen en het geconfronteerd worden met stereotypering. Williams en Williams-Morris (2000) definieerden raciale/etnische discriminatie als de "Afwijkende behandeling van mensen met een etnische achtergrond". Discriminatie komt voort uit cultureel ingebedde overtuigingen over de inherente minderwaardigheid van etnische groepen. De " dominante " raciale groep vergelijkt zichzelf met deze groep op verschillende gebieden zoals intellect, vaardigheden en capaciteiten (Roberts, Swanson, & Murphy, p. 130, 2004). Niet alleen opmerkingen worden als vervelend ervaren, maar ook de afwezigheid van vertrouwen in de capaciteiten van de persoon met de etnische achtergrond. Caribische studenten ervaren deze problemen tijdens de studie wat volgens Roberts (2008) voor veel stress kan zorgen, wat weer invloed heeft op het psychische welzijn van de student.

Uit onderzoek van Severiens en Wolff (2008) blijkt dat internationale studenten die zich thuis voelen in het land waar ze studeren en meer contact hebben met medestudenten en docenten, meer studiesucces ervaren dan internationale studenten die zich ontheemd voelen. Er moet benoemd worden dat Caribische studenten niet als internationale studenten worden gezien door de staat, omdat ze een Nederlands paspoort hebben. Echter zijn ze niet in Nederland geboren en getogen, en ervaren ze uitdagingen die cultuurverschil met zich meebrengt. Voor de Caribische studenten is er juist sprake van ontheemding en is het lastig om zich in Nederland thuis te voelen (Nationale Ombudsman, 2020). Deze ontheemding kan resulteren in het minder goed sociaal kunnen integreren, wat weer kan resulteren in sociale isolatie. Bij sociale integratie is er een verschil tussen informele en formele sociale integratie. Formele sociale integratie heeft betrekking op de academische samenwerking van internationale studenten en lokale studenten. Denk hierbij aan een groepsopdracht en de betrokkenheid van de internationale student. Informele sociale integratie heeft vooral te maken met frequent sociale contact en het deelnemen aan sociale activiteiten op en na school. Studenten die meer vrienden en/of contact hebben op de hogeschool of universiteit hebben een hogere kans om hun diploma te behalen (Severiens & Wolff, 2008).

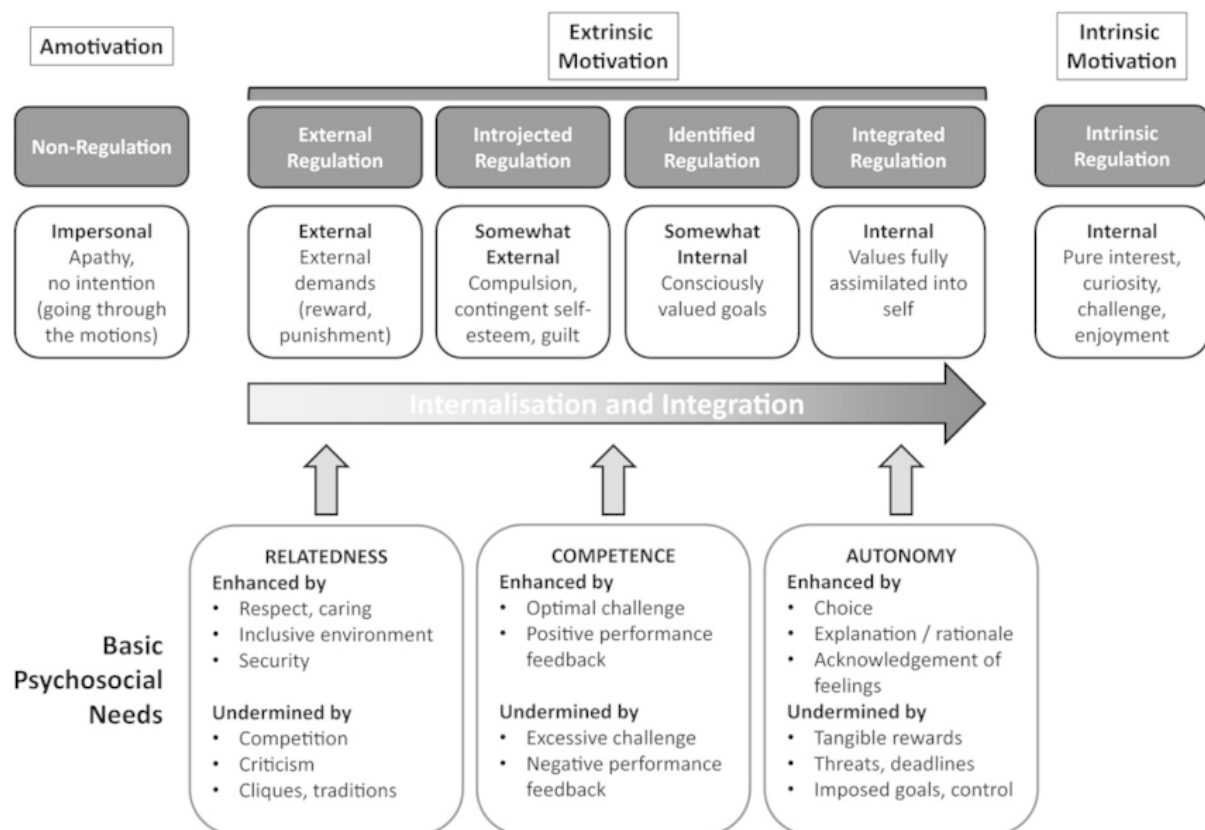
Net als bij sociale integratie wordt onderscheid gemaakt tussen formele en informele academische integratie. Onder formele academische integratie wordt het contact met de onderwijsinstantie verstaan. Informele academische integratie heeft betrekking op het contact tussen de internationale student en de docenten of professoren van de hogeschool of universiteit buiten de directe leeromgeving (Severiens & Wolff, 2008). Allebei de vormen van academische en sociale integratie zijn voor een internationale student belangrijk om studiesucces te behalen.

Emotionele en persoonlijke aanpassing is volgens Baker en Siryk (1999) de laatste belangrijke aanpassing die internationale studenten moeten doorgaan om studiesucces te behalen. De knelpunten die de studenten voor en tijdens het studeren ervaren resulteren in verschillende psychische problemen. Onzekerheid is een probleem dat zich regelmatig voordoet bij de doelgroep. Volgens Wolff (2013) is onzekerheid over hun Nederlandse taalbeheersing een probleem dat bij verschillende studenten terugkomt. Het volgende citaat van een Caribische student in het onderzoek van Wolff (2013, p. 103) staat: "Nederlandse studenten hebben alleen te maken met de vraag of ze het goede of het foute antwoord geven, maar ik dacht ook altijd, als mijn Nederlands maar niet fout is. Ook onzekerheid op het gebied van hun academische vaardigheden komt voor."

Zoals al eerder in het theoretisch kader wordt vermeld, kan discriminatie en de cultuurschok ook zorgen voor stress. Naast stress hebben internationale studenten vaak ook te maken met klachten als eenzaamheid, heimwee, frustratie, angst en pessimistische gedachten. Internationale studenten zijn vanwege deze stress en andere persistente negatieve gevoelens vatbaar voor verschillende psychische problematiek. Verschillende onderzoeken geven verschillende psychische ziektebeelden als gevolg van stress bij de internationale studenten. Voorbeelden zijn depressie, angststoornissen en zelfs psychosomatische stoornissen (Dillard & Chisolm, 1983; Heikinhelmo & Shute, 1986; Pedersen, 1988; Schram & Lauver, 1988; Thomas & Althen, 1989; Ward, 1967).

Op het gebied van motivatie ervaren internationale studenten ook uitdagingen. Dit kan te maken hebben met de studiemotivatie van de studenten, maar ook met misvattingen die de omgeving kan hebben. In het onderzoek van Liu (2002) wordt uitgelegd dat Chinese studenten in het buitenland vaak kiezen om stil te blijven om geen taalfouten te maken. Dit kan echter verkeerd worden geïnterpreteerd als desinteresse en het hebben van weinig motivatie. Een dergelijke situatie doet zich ook voor bij de Caribische studenten in Nederland (Nationale Ombudsman, 2020).

De Self-Determination Theory (SDT) is een model dat stelt dat motivatie gezien kan worden als een spectrum. Dit model is gericht op de overtuiging dat alle mensen fundamenteel aangeboren psychologische behoeften van autonomie, verbondenheid en competentie hebben. Volgens dit model speelt de sociale omgeving van het individu een belangrijke rol bij het realiseren van deze behoeften (Chue & Nie, 2016, p. 679). Motivatie is belangrijk voor een student tijdens het studeren. Intrinsieke motivatie leidt tot een hogere mate van studiesucces (Chue & Nie, 2016).

Figuur 1: *Self-Determination Theory (SDT)*

Opmerking. Overgenomen uit *Motivation to learn: an overview of contemporary theories* (p. 1010) door D. A. Cook & A. R. Artino, 2016

In Figuur 1 wordt weergegeven hoe het spectrum de verdeling maakt tussen de verschillende vormen van motivatie. De linkerkant geeft amotivatatie aan, waar individuen weinig tot geen inzet tonen om hun doel te bereiken. Aan de linkerkant van het spectrum wordt het individu door externe factoren gemotiveerd om het doel te bereiken, zoals aanzien of angst voor straf. Aan de rechterkant van het spectrum wordt de student door intrinsieke factoren gestimuleerd, zoals door interesse en zelfontplooiing (Cook & Artino, 2016).

Caribische studenten ervaren uitdagingen op het gebied van motivatie. Zoals al eerder werd benoemd hebben de Caribische studenten gelimiteerde opties wanneer ze een opleiding kiezen. Dit komt omdat de studenten vaak nog op de eilanden wonen en niet gemakkelijk open dagen kunnen bezoeken. Hierdoor kan het lastig zijn om een juiste studiekeuze te maken (Nationale Ombudsman, 2020). Het kiezen van een opleiding waar de student weinig interesse voor heeft kan resulteren in weinig intrinsieke motivatie, wat weer leidt tot een lagere mate van studiesucces. Uit het onderzoek van Geerman en Leona (2020) blijkt dat Caribische studenten vaak zowel intrinsiek als extrinsiek gemotiveerd worden om te studeren. Wanneer er een combinatie is stimuleert het de studiemotivatie. Deze intrinsieke en extrinsieke motivatie van de Caribische student is dus sterk afhankelijk van de studiekeuze die wordt gemaakt voor het studeren in Nederland.

De basale psychologische behoeften spelen een belangrijke rol bij de mate van integratie. Deze behoeften zijn autonomie, competentie en verbondenheid (Cook & Artino, 2016, p. 1009). De factoren die deze behoeften stimuleren en de factoren die deze juist ondermijnen zijn in Figuur 1 te zien. Caribische studenten ervaren vooral uitdagingen bij de behoeftes verbondenheid en competentie. Het cultuurverschil, taalverschil en stereotypering tussen de Caribische studenten en de Nederlandse studenten bemoeilijken dit proces. Door de lage inclusiviteit, die de Caribische studenten ervaren in Nederland, wordt het voor de doelgroep lastig om zich verbonden te voelen met hun Nederlandse medestudenten (Nationale Ombudsman, 2020). Op het gebied van behoefte aan competentie kunnen de studenten ook uitdagingen ervaren. In Nederland worden de Caribische studenten blootgesteld aan een omgeving waar veel andere studenten beter presteren dan zij. Dit heeft als gevolg dat hun identiteit, zelfbeeld en prestaties in twijfel worden gebracht (Geerman en Leona, 2020, p. 47). Dit kan leiden tot negatieve prestatie feedback, wat competentie ondermijnt (Cook & Artino, 2016).

Kortom zijn er vijf concepten die bijdragen aan het studiesucces van studenten met een migratieachtergrond. Deze concepten zijn sociale- en academische integratie, emotionele/persoonlijke ontwikkeling, motivatie en taalvaardigheid. De taalvaardigheid is belangrijk om het formele en informele contact te stimuleren. Hierdoor kan de student eenvoudiger contact zoeken en vragen stellen aan medestudenten of aan docenten. Contact met anderen heeft een positieve werking op de emotionele en persoonlijke ontwikkeling van de student. Als de student niet goed weet te integreren loopt de student het risico om psychische problematiek te ontwikkelen. De Self-Determination Theory (SDT) geeft weer dat respect, inclusieve omgeving, positieve prestatiefeedback en erkenning van gevoelens allemaal de motivatie stimuleren. Deze stimulerende factoren hebben allemaal een grondslag in de emotionele/persoonlijke ontwikkeling en sociale- en academische integratie. Uit de literatuur blijkt dat alle vijf de concepten van belang zijn om een studiesucces te behalen.

2.3 De interviews

Om de tweede deelvraag te kunnen beantwoorden worden deelnemers van het project Studiamigu|o geïnterviewd om hun ervaringen te bespreken. De informatie uit het theoretisch kader helpt bij het vormen van het interviewopzet.

Via het deelnemers register van het project Studiamigu|o heeft de onderzoeker de respondenten via de mail benaderd. In de mail werd de onderzoeker en het onderzoek geïntroduceerd. De informatiebrief en het informed consent werden als bijlage meegestuurd. De respondent werd verzocht om aan te geven of hij wel of niet wil deelnemen aan het onderzoek. Dit werd gedaan om de drempel van deelnemen en niet deelnemen even hoog te maken. Het doel en de inhoud van het onderzoek werden uitgelegd. Vanwege de COVID-crisis zijn de interviews digitaal via Microsoft-teams afgenomen. Aan het begin van het interview werd er geverifieerd of de respondent akkoord gaat met het auditief opnemen van het interview. Deze opname is gebruikt om het interview samen te vatten en te coderen. De tijdsduur van het interview was rond de 90 minuten. Deze informatie stond in de informatiebrief en in het informed consent.

In de interviews stonden de volgende onderwerpen centraal: academische- en sociale integratie, zelfbeeld, motivatie en ervaring met project Studiamigu|o. Deze onderwerpen stonden centraal, omdat uit de literatuur gebleken is dat deze factoren het studiesucces van internationale studenten bepalen. De opzet van het interview was semigestructureerd en was de rode draad van het interview (zie bijlage 4). Er was echter de mogelijkheid om in te gaan op de antwoorden van de respondent en door te vragen. De opdrachtgever gaf aan dat zij wil dat de studenten in een informele setting werden geïnterviewd. Met informeel wordt bedoeld dat de setting vrijblijvend en niet-zakelijk. Dit heeft te maken met de manier waarop het project Studiamigu|o en haar medewerkers/begeleiders contact willen hebben met de Caribische studenten.

2.4 Resultaten interviews *inspiration fase*

Er nemen 15 studenten deel aan het project Studiamigu|o. Vier van deze hadden aangegeven deel te willen nemen aan het interview. Hiermee was het responspercentage 26,67%. Twee respondenten studeren aan de universiteit en de andere twee volgden een HBO-studie. In deze interviews vertelden zij over hun studieervaring in Nederland en over hoe zij het project Studiamigu|o hebben ervaren.

De interviews zijn samengevat in plaats van getranscribeerd, omdat er ook niet gerelateerde onderwerpen werden besproken tijdens de interviews. Aan de hand van een audio-opname zijn de interviews samengevat. Deze samenvatting bevat alle relevante informatie uit het interview. De samenvatting is eerst open gecodeerd. De gespreksonderwerpen werden gekoppeld aan begrippen en deze werden bij de alinea's genoteerd. Alle begrippen bleven gekoppeld aan de context. Daarna werd er axiaal gecodeerd. Alle begrippen (met de context) werden genoteerd en onderverdeeld in hoofdonderwerpen. Deze hoofdonderwerpen waren gedeeltelijk gebaseerd op de onderwerpen in het interviewopzet. De andere hoofdonderwerpen kwamen voort uit de antwoorden van de studenten. Deze hoofdonderwerpen die voortkomen uit de axiale codering vormen de 11 subparagrafen in 3.4.

2.4.1 Nederlandse taalontwikkeling

In het interview was leren van de Nederlandse taal een belangrijk gespreksonderwerp. Twee studenten hadden aangegeven moeite te hebben met het leren van de Nederlandse taal. Deze studenten spraken thuis weinig tot geen Nederlands, waardoor ze alleen op school te maken hadden met de taal. Toch hadden de andere twee studenten geen moeite met de taal. De studenten presteerden op school goed voor Nederlands en werden in hun thuissituatie veel blootgesteld aan de taal. De studenten gaven aan dat het belangrijk is om jezelf bloot te stellen aan het Nederlands, ongeacht het niveau van taalbeheersing.

Het project Studiamigu|o helpt de studenten met het verbeteren van hun Nederlandse taalvaardigheden. De taalondersteuning werd als nuttig ervaren, omdat ze volgens student 3 inzichten geven in de Nederlandse taal die hij eerst niet had gezien. Met name de inzichten in spelling en grammatica vindt student 3 nuttig. Ook de begeleiding helpt bij het verbeteren van de Nederlandse taalvaardigheden. Student 2 vertelde dat zijn begeleider hem stimuleert om naar Nederlandse programma's te kijken of te luisteren en om Nederlandse teksten te lezen. De student denkt dat jezelf op deze wijze blootstellen aan de taal erg goed is voor de taalontwikkeling.

2.4.2 Sociale integratie en sociaal contact

Het sociaal integreren ging voor de ene student makkelijker dan voor de andere student. Net zoals in het theoretisch kader werd besproken, wordt er door Severiens en Wolff (2008) onderscheidt gemaakt tussen formele en informele sociale integratie. Op het gebied van formele sociale integratie zijn de ervaringen verdeeld. Student 2 vertelde over de ervaring die hij heeft gehad op dit gebied. Hij vertelde dat een groep studenten weigerde om met de Caribische student samen te werken, omdat zijn Nederlandse taal niet goed genoeg zou zijn. Hij heeft een andere groep gevonden die wel met hem wilde samenwerken. Deze student heeft wel uitdagingen ervaren met het formeel sociaal integreren. Andere studenten hebben hier minder uitdaging ervaren. Net als bij informele sociale integratie zijn de meningen verdeeld. De studenten die moeite hebben met de Nederlandse taal ervaren volgens de interviews meer moeite met sociaal integreren, wat ook uit de wetenschappelijke literatuur blijkt.

Student 1 gaf aan dat zij zich op verschillende manieren heeft geprobeerd zich sociaal aan te passen. Ze heeft zich aangesloten bij studentenverenigingen, zodat ze meer medestudenten zou ontmoeten. Ze heeft gewerkt bij festivals, zodat ze in contact zou komen met Nederlandse leeftijdsgenoten. Daarnaast probeert ze ook veel met Nederlandse vriendinnen op te trekken en date zij met Nederlandse jongens. Student 3 geeft ook aan dergelijke stappen te hebben genomen om meer contact te leggen met (Nederlandse) medestudenten. Deze twee studenten hebben echter geen problemen met de Nederlandse taal, waardoor sociaal integreren minder uitdagend is.

2.4.3 Cultuurverschil

Alle studenten hebben aangegeven dat ze een groot cultuurverschil ervaren. Meerdere studenten vonden dat de Nederlanders minder sociaal zijn dan de mensen uit het Caribisch gebied. Student 1 gaf het voorbeeld dat Nederlandse studenten zelden samen studeren, terwijl Caribische studenten dat juist wel doen. Ten eerste is er volgens de studenten een groot verschil als het gaat om punctualiteit. In de Nederlandse cultuur is het belangrijk om op tijd te zijn met alles, terwijl de Caribische cultuur wat flexibeler is op dit gebied. Er wordt verteld dat dit als vervelend kan worden ervaren door Nederlanders. Ten tweede is het niet gebruikelijk om vrienden of kennissen op te zoeken zonder iets af te spreken. Er is weinig spontaniteit in Nederland, wat volgens de studenten jammer is als je contact wil. Ten derde vertelden de studenten dat de Nederlandse cultuur individualistischer is dan de Caribische cultuur. Een voorbeeld, wat een student tijdens het interview gaf, is dat Caribische studenten samen studeren en de opdracht zo efficiënt mogelijk verdelen, waardoor ze samen studiesucces behalen. In Nederland is het meer ieder voor zich. De student vertelde ook dat er wat competitiviteit bij komt kijken tussen de studenten. Ten slotte wordt er gesproken over de directheid van de Nederlanders. In de Nederlandse cultuur is het volgens een student gebruikelijker om te zeggen wat je denkt. De Caribische studenten zijn vanuit hun cultuur niet gewend aan deze manier van communiceren. Eén student is opgevoed door Nederlanders, waardoor hij minder uitdagingen ervaarde op het gebied van cultuur. Student 1 en 3 denken dat blootstelling aan de cultuur ook helpt met het wennen aan een vreemd land, zowel op sociaal als op academisch gebied. Wanneer iemand herhaaldelijk wordt blootgesteld aan een cultuur, krijgt diegene steeds meer inzicht in de cultuur en daarmee ook de sociale omgang. Hierdoor kan er dus ook makkelijker contact gelegd worden met medestudenten en docenten.

2.4.4 Discriminatie

Drie studenten ervaren een bepaalde mate van discriminatie of stereotypering. Student 1 gaf een voorbeeld over haar professor die vooroordelen had over donkere studenten. Hij zei tegen haar dat ze intelligent is voor een donker persoon. De specificatie geeft de opmerking vooral een negatieve lading. Student 1 merkte op dat veel Nederlanders er een dergelijk stereotype op nahouden. Ook student 4 vertelde over een situatie waar hij zich gediscrimineerd voelde. Tijdens zijn stage lukte het hem niet om Nederlands te spreken met de cliënt en tegelijkertijd aantekeningen te maken, aangezien hij moeite heeft met de Nederlandse taal. De stagebegeleider had weinig begrip voor zijn situatie en stelde zich na deze situatie minder vriendelijk op tegenover de student.

2.4.5 Academische integratie en de relatie tussen de student en de universiteit/hogeschool

Zowel de WO als de HBO studenten gaven aan dat de school geen actieve rol heeft gespeeld bij het stimuleren van sociaal integreren. Aan het begin van de studie werd er enkel een introductiedag georganiseerd. Er blijkt volgens de studenten een duidelijk verschil te zijn tussen de relatie van de student met het HBO en met de WO. Student 1 en 3 volgen allebei een universitaire studie en ervaren weinig contact tussen en/of hulp vanuit de universiteit. De student krijgt aan het begin van de studie een mentor of tutor toegewezen. Student 3 vertelde dat hij weinig tot geen contact heeft gehad met zijn tutor. De WO studenten werden ook niet vanuit de school op de hoogte gesteld van projecten die Caribische jongeren kunnen helpen. Studenten op het WO hebben weinig tot geen contact met docenten en tutores. Student 1 gaf aan dat zelfs feedback niet door docenten wordt gegeven, maar door medestudenten. Ze had voor de COVID-19 crisis soms voor of na de les kort contact met de professoren. Volgens de studenten 1 en 3 vindt er weinig formele academische integratie plaats en is er geen sprake van informele academische integratie. Aan de andere kant ervaren de HBO studenten wel contact met de hogeschool. Er is volgens de studenten 2 en 4 weinig sprake van informele academische integratie. Het meeste contact van de studenten valt onder formeel academisch contact. Student 2 en 4 merkten dat de docenten goed bereikbaar zijn als ze een vraag hebben over de studie. Student 4 noemt de docenten op zijn hogeschool flexibel, omdat hij hen kan bereiken als hij vragen heeft. Ook vertelde hij dat ze contact met hem opnemen als er iets aan de hand lijkt te zijn.

2.4.7 Zelfbeeld en mentaliteit

De meeste studenten merken wel dat hun zelfbeeld veranderd is sinds hun middelbareschooltijd. Slechts één student merkt weinig verandering in zijn zelfbeeld. Drie studenten zien zichzelf anders dan tijdens hun tijd op de middelbare school. Student 2 vertelde dat hij altijd hoge cijfers haalde op de middelbare school en dat dit veranderde in Nederland. Op het HBO moet hij veel meer werk verrichten om een voldoende te halen. Hij denkt dat hij nu realistischer kijkt naar zijn doelen en naar zijn methoden om dat te bereiken. Ook geeft hij aan dat hij heeft geleerd om zich te focussen op het positieve. Bijvoorbeeld door te kijken naar hoe ver hij is gekomen de afgelopen jaren. Student 4 geeft aan dat hij altijd hard heeft moeten werken om voldoende te halen, zowel op de middelbare school als op het HBO. Elke voldoende is voor hem het bewijs dat hij het kan. Zijn zelfbeeld is niet veel veranderd, omdat hij op school altijd veel uitdagingen ervaarde.

De mentaliteit van alle studenten komt gedeeltelijk overeen met hun beeld van een gemotiveerde student. Het beeld van een gemotiveerde student verschilt tussen de studenten. Student 1 zegt dat een gemotiveerde student veel discipline heeft, terwijl student 3 bij een gemotiveerde student eerder denkt aan efficiëntie en productiviteit. Alle studenten vinden dat ze een gemotiveerde student zijn. Een paar studenten merken dat hun motivatie wel kan fluctueren per dag. Het halen van een onvoldoende geeft alle studenten meer motivatie om harder te werken.

2.4.8 Psychische gezondheid

Alle studenten hebben psychische klachten ervaren tijdens hun verblijf in Nederland. De meest voorkomende klacht is eenzaamheid. Het gevoel van eenzaamheid is voor sommige studenten versterkt tijdens de COVID-19 crisis. Student 1 merkte dat zij zich aan het begin van zijn studie eenzaam voelde. De student heeft zelf veel initiatief genomen om sociaal contact te leggen met anderen. Hierdoor verminderde haar eenzaamheid.

De studenten die moeite hebben met de Nederlandse taal ervoeren onzekerheid over hun Nederlandse taalvaardigheid. Dit heeft een negatief effect gehad op hun psychische gezondheid en op hun sociale integratieproces. Het oefenen met de Nederlandse taal heeft student 4 geholpen om contact met anderen te zoeken. De onzekerheid is nog steeds aanwezig, maar in mindere mate.

2.4.9 Motivatie

De studenten hebben allemaal hun eigen beeld van wat het zijn van een gemotiveerde student inhoudt. Kenmerken van een gemotiveerde student zijn: discipline, doelgericht, hardwerkend, productief, efficiënt, doorzettingsvermogen en het tonen van initiatief. De studenten herkennen zichzelf in de meeste situaties wel in dit beeld. Student 1 geeft aan dat het belangrijk is dat je erkenning van een docent, begeleider of professor krijgt, omdat het de motivatie stimuleert en het zelfbeeld van de student verbetert. Dit gebeurt volgens haar echter te weinig. De meeste studenten zijn het wel eens dat het halen van een voldoende wel stimulerend werkt, omdat de tijd die je hebt geïnvesteerd in het vak een positief resultaat heeft opgeleverd. Het halen van een onvoldoende zien de studenten als een leermoment of als “wake-up-call”. Student 2 kijkt na het halen van een onvoldoende naar hoe hij voor de herkansing wel een voldoende kan halen. Alle studenten geven aan wel intrinsiek gemotiveerd te zijn om te studeren. Ze hebben interesse in hun vakgebied en willen zichzelf graag op dat gebied ontplooien.

Alle studenten hebben aangegeven dat het project Studiamigu|o helpt bij het motiveren voor het studeren. De begeleiders van project Studiamigu|o waren voor het merendeel ook Caribische studenten en hebben hun studie afgerond. Student 2 vertelde dat hij door zijn succesvolle begeleiders meer zin heeft gekregen in zijn opleiding, omdat ze inspiratie geven aan de studenten. De begeleiders vormen voor de meeste Caribische studenten een soort rolmodel, omdat zij soortgelijke uitdagingen als de huidige studenten hebben meegemaakt en die uiteindelijk hebben overwonnen. Student 4 heeft aangegeven net als de begeleiders Caribische jongeren te willen gaan ondersteunen. Het is voor hem een drijfveer om hard zijn best te doen voor zijn studie.

2.4.10 Doelen

De studenten geven allemaal aan een duidelijk doel voor ogen te hebben. Elke student heeft het uiteindelijke doel om hun opleiding succesvol af te ronden. Ook worden er andere doelen besproken. Student 3 heeft ook tussentijdse doelen gesteld om het hoofddoel te behalen. Hij zegt voor toetsen en schrijfoopdrachten graag zevens en achten te willen halen. Hij wil laten zien dat hij meer werk verricht voor opdrachten die hij interessant vindt door hogere cijfers te halen. Student 2 geeft aan dat zelfreflectie voor hem belangrijk is om zijn doel te behalen. Hij ziet dat hij op verschillende punten, zoals taal, moet ontwikkelen om te komen waar hij wil zijn over een bepaalde periode

2.4.11 Begeleiding

Alle studenten geven aan positief te zijn over de begeleiding die project Studiamigu|o biedt. De studenten vinden het prettig dat zij zelf kunnen bepalen op welk gebied ze begeleiding nodig hebben. Sommige studenten vragen begeleiding op het gebied van de Nederlandse taal, terwijl de anderen gewoon behoefte hebben aan contact. Student 1 heeft bijvoorbeeld weinig problemen met de Nederlandse taal, maar vindt het wel fijn om tijdens de COVID-crisis sociaal contact te hebben met anderen. Het sociale contact met haar begeleiders is voor haar al veel waard, omdat zij eenzaamheid ervoer. Student 2 heeft juist wel behoefte aan begeleiding met zijn Nederlandse taalvaardigheid. De begeleider stimuleert hem om Nederlandse artikelen en/of boeken te lezen en om Nederlandse televisieprogramma's te kijken, omdat deze activiteiten de taalontwikkeling ondersteunen. Zoals er in de resultaten over motivatie (3.4.9) wordt benoemd zien alle studenten hun begeleider als een rolmodel. Het stimuleert de studenten om hun best te doen om in net zo succesvol te worden.

2.5 Conclusie

In het literatuuronderzoek zijn de belangrijkste concepten die bijdragen aan het studiesucces van Caribische studenten in Nederland onderzocht. Deze belangrijke factoren zijn emotionele/persoonlijke aanpassing, Nederlandse taalvaardigheid, motivatie en sociale- en academische integratie. Aan de hand van deze concepten is er een interview opgesteld om de uitdagingen die de Caribische studenten tegenkomen tijdens het studeren te achterhalen. De geïnterviewde studenten ervaren uitdaging met: de Nederlandse taal, het sociaal integreren, het academisch integreren, het overbruggen van cultuurverschil, motivatie, discriminatie, hun zelfbeeld en hun psychische gezondheid. De studenten gaan hiermee om door problemen onder te schuiven of ontwikkelen hun eigen vorm van coping. Echter hebben sommige studenten wel behoefte aan begeleiding om hun uitdagingen onderuit te halen.

De interviews geven overeenkomsten en verschillen tussen de vier studenten aan. Enkele verschillen en patronen vielen op. De Nederlandse taalvaardigheid van de student beïnvloedt de andere factoren sterk. De studenten die uitdagingen ervaren op het gebied van taal hebben ook meer problemen met de andere concepten die bijdragen aan het studiesucces. Op het gebied van sociale integratie verschillen de ervaringen van de studenten, terwijl de ervaringen op het gebied van psychische gezondheid veel meer samenhang hebben. Studenten die meer moeite hebben met sociaal integreren, hebben vaak ook meer moeite met de Nederlandse taal vanwege een lagere mate van blootstelling.

Alle vier de studenten ervaren het project Studiamigu | o als positief. De taallessen en de begeleiding wordt als prettig gezien. Alle studenten hebben aangegeven hun begeleider als een soort rolmodel te zien, wat motiverend werkt. De studenten ervaren ook allemaal progressie op het gebied van hun zelf opgestelde hulpvraag. Het studeren in Nederland brengt uitdagingen met zich mee, maar alle studenten zijn blij met hun studiekeuze. Ze hebben de extrinsieke en intrinsieke motivatie om hun studie succesvol af te ronden en om het meeste te halen uit hun studieperiode in Nederland.

Hoofdstuk 3: De *ideation* fase

3.1 Methode *ideation* fase

De tweede fase is de *ideation* fase, waar het bedenken van een oplossing centraal staat. De HCD-methodes die gebruikt worden tijdens deze fase zijn “*secondary deskresearch*”, de “*how might we-methode*” en de “*groepsinterviews*”. Er is literatuuronderzoek gedaan naar het begeleiden van studenten uit het buitenland. De huidige begeleiding opties worden nagelopen. Verder is er onderzocht hoe internationale studenten het meest effectief begeleid kunnen worden op het gebied van sociale- en academische integratie, emotionele/persoonlijke ontwikkeling, motivatie en taalvaardigheid. De gebruikte zoektermen zijn: begeleiding van Caribische studenten in Nederland, taalbegeleiding en persoonlijke begeleiding van internationale studenten en de band tussen begeleider en internationale student. Het onderzoek van Geerman en Leona (2020) wordt veel geraadpleegd als het gaat om de begeleidingsopties van de Caribische studenten. Net als bij de *inspiration* fase wordt de term internationale studenten bij elke zoekterm benadrukt om de doelgroep te benadrukken. Wederom worden de Engelse en de Nederlandse vertalingen van de termen gebruikt in de zoekmachine Google Scholar om bronnen te vinden.

De resultaten uit de *inspiration* fase en de informatie uit het theoretisch kader van de *ideation* fase worden besproken met begeleiders van het project Studiamigu|o. In dit interview worden de begeleiders als ervaringsdeskundigen en als experts gezien. De meeste begeleiders van het project Studiamigu|o zijn zelf ook afkomstig uit het Caribisch gebied en hebben daardoor een soortgelijke studie ervaring als de studenten die zij begeleiden. Er is tijdens de interview aandacht besteed aan hun studie ervaring eigen ervaring in Nederland, hun manier van begeleiden en naar hun kijk op de huidige studenten. De resultaten van de interviews met de begeleiders geven informatie over hoe de studenten nu begeleid worden. Daarnaast wordt er onderzocht wat de begeleiders goed vinden aan de pilot en waar er nog ontwikkelingsmogelijkheden zitten. De resultaten van de interviews met de studenten worden ook meegenomen om te kijken naar eventuele optimalisatie van het project.

Het doel tijdens deze fase is om oplossingen te bedenken voor de uitdagingen en problemen waar de Caribische studenten mee te maken hebben. De volgende deelvraag zal centraal staan in deze fase:

Deelvraag 3: Hoe kunnen Caribische jongeren die in Nederland komen studeren begeleid worden op het gebied van Nederlandse taalbeheersing en academische en sociale integratie om studiesucces te verhogen?

3.2 Theoretisch kader

In het rapport van de Nationale Ombudsman (2020) staat dat er van uit zowel de regeringen van Caribische eilanden als de Nederlandse regering meer gedaan mag worden om de studenten te helpen met het studeren in het buitenland. In het onderzoek van Geerman en Leona (2020) en in het rapport van de ombudsman (2020) wordt gesproken over extra begeleiding voor de Caribische studenten. Er wordt gekeken naar de begeleiding die de studenten krijgen en kunnen krijgen in Nederland. Dit onderzoek richt zich op het vergroten van het studiesucces van Caribische studenten.

Begeleiding kan vanuit verschillende richtingen komen. Ten eerste is er begeleiding mogelijk vanuit de organisaties voor studiefinanciering uit Caribisch gebied. SSC (Stichting Studiefinanciering Curaçao) en het Arubahuis zijn voorbeelden van dergelijke organisaties. Deze organisaties bieden steun aan studenten die van de stichting of overheid een lening krijgen. In het eerste schooljaar kunnen de studenten in een omgeving wonen die speciaal bedoeld is voor Caribische studenten. Aan het begin van het eerste jaar krijgen de studenten algemene informatie over het leven in Nederland.

De studenten krijgen een begeleider toegewezen die ze helpt met algemene vragen over het studeren en leven in Nederland. De studenten worden bijvoorbeeld geholpen met het gebruik van het OV (Geerman & Leona, 2020).

Deze begeleiding is meer gericht op het wonen in Nederland en minder op het vergroten van het studiesucces van de studenten. De student heeft ook de optie om een lening aan te gaan bij het Nederlandse DUO. Hier zit echter geen directe begeleiding aan verbonden.

De hogescholen bieden begeleiding in de vorm van het aanstellen van studieloopbaanbegeleiders. Volgens Cornelissen is het de bedoeling dat je de student helpt met persoonlijke problemen en onduidelijkheden. "Een studieloopbaanbegeleider (vanaf nu SLB'er) moet je de rol van coach, mentor en stagebegeleider op je nemen. Als SLB'er ben je coach, mentor en studentbegeleider tegelijkertijd. Dat betekent dat gesprekken over leren leren, studie aanpak, studiekeuze, efficiënties, loopbaankeuze en persoonlijke ontwikkeling bij het takenpakket van de SLB'er horen" (Cornelissen, 2008, p.115). Dit wordt voornamelijk gedaan in de vorm van het voeren van gesprekken. Echter hebben de meeste Caribische studenten meer begeleiding nodig. Als alle SLB'ers die werkzaam bij Nederlandse hogescholen de door Cornelissen beschreven rol kunnen vervullen, dan kunnen ze de Caribische studenten helpen met academische integratie en in beperkte mate op het gebied van emotionele aanpassing en studiemotivatie. Volgens het onderzoek van Cornelissen blijkt echter dat de meeste SLB'ers docenten aan dezelfde hogescholen zijn. De meeste hebben geen gespecialiseerde cursus of training gehad. Dit betekent dat er een groot gedeelte te weinig theoretische kennis en methodische vaardigheden bezit om studenten te kunnen begeleiden (Marian Cornelissen, 2008). Naast de opleiding zelf hebben de studenten te maken met uitdagingen op het gebied van sociale integratie en de Nederlandse taal. Het effectief begeleiden van de Caribische studenten op deze gebieden ligt voor de meeste reguliere SLB'ers vaak buiten hun capaciteiten.

Studieloopbaanbegeleiders hebben de optie om de studenten te verwijzen naar begeleiders die werkzaam zijn bij initiatieven voor Caribische studenten. Er zijn verschillende initiatieven opgezet om de Caribische studenten te ondersteunen op verschillende gebieden. Sommige van deze initiatieven zijn georganiseerd vanuit de hogeschool of universiteit, zoals op de universiteit van Amsterdam, de vrije universiteit Amsterdam en de Haagse hogeschool. Andere initiatieven zijn opzichzelfstaand, opgezet door andere organisaties of gecreëerd door Caribische studenten die al langer in Nederland wonen. Deze initiatieven richten zich niet alleen op het studiesucces van de studenten, maar ook op de omliggende factoren. Virtual Youth Support is een initiatief die studenten niet alleen helpt met het zoeken van een huisvesting of helpt met het inschrijven bij DUO, maar ook met het ontwikkelen van vaardigheden. Deze vaardigheden kunnen variëren van vaardigheden met Excel tot aan wiskunde B vaardigheden. Unibonz is bijvoorbeeld een initiatief die Caribische studenten psychische begeleiding biedt (Geerman & Leona, 2020, p.32-39). Het project Studiamigu|o valt ook onder dergelijke initiatieven. Doordat deze initiatieven zijn gecreëerd voor de doelgroep, sluit de begeleiding goed aan op wat de student nodig heeft.

Bij de begeleiding is het belangrijk hoe de student kijkt naar de begeleider, omdat het een direct verband heeft met het succes van de begeleiding en de tevredenheid van de student. Als respect tussen de begeleider en student wederzijds is, dan heeft dat een positief effect (Arthur, 1997). Volgens May en Jepsen (1988) kan de manier hoe de begeleider de student benaderd en de ervaring daarvan sterk variëren. Aan de ene kant van het spectrum staat de begeleider die een sterke nadruk wil leggen op een soort vriendschappelijke relatie met de student.

Aan de andere kant staat de begeleider die de student direct en concreet adviseert. Daarnaast zijn er in andere culturen verschillende opvattingen over wat een begeleider dient te doen. In het onderzoek van May (1998) blijkt dat in sommige culturen een minder directe begeleider als minder nuttig wordt ervaren ten opzichte van de duidelijke begeleider die directe adviezen geeft. Als begeleider van een internationale student moet je op de hoogte zijn van de verwachtingen van de student en flexibel erop kunnen handelen (Arthur, 1997). Het is echter belangrijk om rekening te houden met het feit dat de begeleiders vrijwilligers zijn. Het zijn ervaringsdeskundigen die een soortgelijk proces hebben ervaren als de huidige Caribische studenten. Daarnaast hebben ze veel kennis en ervaring in hun eigen vakgebied.

Ter conclusie zijn er verschillende vormen van begeleiding die de Caribische student kan krijgen. De student kan begeleiding krijgen van: een Caribische mentor van de organisatie van de studiefinanciering, een SLB'er van de hogeschool of een begeleider van een begeleidingsinitiatief voor studenten. De begeleider moet aan verschillende eisen voldoen om de student succesvol te kunnen begeleiden. Wederzijds respect en luisteren naar de behoefte van de student zijn de belangrijkste eisen. De begeleider moet rekening houden met eventuele cultuurverschillen en daar flexibel op kunnen handelen. In de ene cultuur is de rol van begeleider anders dan bij de andere cultuur, waardoor elke student een andere verwachting heeft van zijn of haar begeleider.

3.3 Resultaten interviews *ideation* fase

De opdrachtgever stuurde via de mail de contactgegevens van de begeleiders. De informatiebrief en het informed consent werden als bijlage meegestuurd. De begeleider werd verzocht om aan te geven of hij/zij wil deelnemen aan het onderzoek. Er werd in de mail aangegeven dat bij dit onderdeel van het onderzoek interviews met de begeleiders werden afgenomen. De interviews werden bij twee begeleiders tegelijkertijd afgenomen. Er is gekozen voor een groepsinterview om zo meer dynamiek te creëren tijdens deze interviews. Het geeft de begeleiders de mogelijkheid om te reageren op de ervaringen en inzichten van de ander. In de eerste mail werd er ook vermeld dat er eventueel een andere begeleider zal deelnemen aan het interview. Het doel en de inhoud van het onderzoek werden beschreven. Net als de interviews met de studenten werden deze interviews digitaal via Microsoft-teams afgenomen. Aan het begin van het interview werd er geverifieerd of de respondent(en) akkoord ging(en) met het auditief en visueel opnemen van het interview. De tijdsduur van het interview was per begeleider ongeveer 60 minuten. Per duo duurde het interview dus ongeveer 120 minuten. Deze informatie stond in de informatiebrief en het informed consent. In totaal hebben vijf begeleiders besloten om deel te nemen aan het onderzoek. De andere begeleiders namen niet deel aan het onderzoek.

De interviews zijn net zoals de interviews van de *inspiration* fase samengevat in plaats van getranscribeerd, omdat er ook niet gerelateerde onderwerpen werden besproken tijdens de interviews. Aan de hand van de drie audio-opnames zijn de interviews samengevat. Twee interviews met twee begeleiders en één interview met één begeleider. Deze samenvattingen bevatten alle relevante informatie uit de interviews. De samenvattingen zijn eerst open gecodeerd. De gespreksonderwerpen werden gekoppeld aan begrippen en deze werden bij de alinea's genoteerd. Alle begrippen bleven gekoppeld aan de context. Daarna werd er axiaal gecodeerd. Alle begrippen (met de context) werden genoteerd en onderverdeeld in hoofdonderwerpen. Deze hoofdonderwerpen waren volledig gebaseerd op de onderwerpen in het interviewopzet.

In de interviews stonden de volgende onderwerpen centraal: de eigen studie ervaring van de begeleiders, hun visie van het project Studiamigu|o, de begeleiding van de Caribische studenten en de ontwikkeling van het project Studiamigu|o. Het deel over de begeleiding van de Caribische studenten bestaat uit de concepten die bijdragen aan het studiesucces. Denk hierbij aan het sociaal- en academisch integreren, de emotionele/persoonlijke ontwikkeling en Nederlandse taalontwikkeling.

Bepaalde elementen uit de *inspiration* fase komen terug, zoals deskresearch en het afnemen van interviews. Ook worden de factoren die bijdragen aan het studiesucces van de Caribische student meegenomen tijdens het interview. Er werd gekeken vanuit het oogpunt van de begeleiders, die ervaringsdeskundige en experts zijn. Uit deze interviews zal blijken hoe het begeleiden van de studenten wordt aangepakt en hoe de begeleiding wordt ervaren. Daarnaast wordt er met de "How Might We-methode" gekeken hoe het project Studiamigu|o eventueel aangevuld zou kunnen worden indien mogelijk. De opzet van het interview is semigestructureerd en was de rode draad van het interview. Er is echter de mogelijkheid om in te gaan op de antwoorden van de begeleider en door te vragen.

3.3.1 De begeleiders

De vijf geïnterviewde begeleiders van het project Studiamigu|o zijn allemaal direct of indirect afkomstig uit het Caribisch gebied. Ze kunnen allemaal zowel het Nederlands als het Papiaments spreken, waardoor ze goed met de Caribische student kunnen communiceren. Vier van de vijf begeleiders waren zelf ook uit het Caribisch gebied vertrokken om te gaan studeren in Nederland. Ze hebben hetzelfde proces doorlopen die de deelnemers van het project nu ook doorlopen.

Voor het begin van het project hebben alle begeleiders Nederlandse taalcursussen gericht op het geven van feedback gevolgd. Hierdoor hebben de begeleiders de theoretische kennis om de studenten te begeleiden op het gebied van de Nederlandse taal. Alle begeleiders hebben een HBO of universitaire studie afgerond en zijn nu werkzaam bij een organisatie, instelling of bedrijf. De begeleiders hebben verschillende expertises. Bijvoorbeeld begeleider 3 is deskundig op het gebied van recht, terwijl begeleider 1 deskundig is op het gebied van geneeskunde. De begeleiders kunnen studenten dus ook helpen met de leerstof en de vaardigheden van verschillende opleidingen.

3.3.2 Nederlandse taalbegeleiding

Vier van de vijf begeleiders hielpen hun studenten met het ontwikkelen van hun Nederlandse taalvaardigheden. De begeleiders geven de studenten zelf de ruimte om aan te geven op welk vlak ze hun Nederlandse taalvaardigheden willen ontwikkelen. De voornaamste Nederlandse taalaspecten komen aan bod bij de taalondersteuning die worden gegeven door een deskundige.

Begeleider 2 verwachtte niet het onmogelijke en werkt samen met de student naar een realistisch doel. De student die begeleider 2 begeleidt doet MBO en heeft moeite met de taal, dus de begeleider verwacht niet ineens een stijging van twee niveaus.

De begeleiders gebruiken teksten en opdrachten om de studenten te laten oefenen met de Nederlandse taalvaardigheden. De begeleiders leggen de studenten die willen werken aan hun leesvaardigheid vaak teksten of artikelen voor. Begeleider 2 gaf zijn student de opdracht om het artikel te lezen en het achteraf met hem te bespreken. Er worden vragen gesteld over het onderwerp, de soort taal die werd gebruikt (Zoals schooltaal, vaktaal, straattaal, ect.) en soms zelfs naar de achterliggende gedachte in de tekst.

Naast leesvaardigheden hebben er ook studenten aangegeven te willen werken aan hun Nederlandse spreekvaardigheid. Begeleider 2 geeft aan dat zijn student actief wilde werken aan zijn spreekvaardigheid. De student wilde hier graag op focussen, omdat het voor zijn opleiding extra voordelig is als hij verbaal vaardig is in het Nederlands. Als de student dit aangeeft weet de begeleider waar hij of zij op moet letten. Ook begeleider 3 begeleidt een student die zich op dat gebied wil ontwikkelen.

Zij geeft haar student kleine opdrachten, zodat het niet te intimiderend is voor de student. Bijvoorbeeld door de student te vragen om een kort gesprek te voeren met de buurman. Dit draagt niet alleen bij aan de ontwikkeling van de Nederlandse spreekvaardigheid, maar ook aan sociale integratie die wordt besproken in 4.3.3.

Eén begeleider gebruikt ook hulpsites waar Nederlandse taal oefeningen op staan. Een voorbeeld is de website "cambiumned.nl", waar oefeningen op staan voor spelling, woordenschat, grammatica, argumenteren en stijlfiguren. Daarnaast staan er ook oefeningen op voor de eerdergenoemde spreek-, lees- en zelfs schrijfvaardigheden. De studenten kunnen dan op zijn of haar eigen initiatief werken aan zijn Nederlandse taalvaardigheid.

3.3.3 Sociale integratie

Twee van de vijf begeleiders hebben hun studenten geholpen met sociale integratie. De studenten van de andere begeleiders hadden geen hulpvraag op dit gebied. Begeleider 3 daagt haar student uit om contact te maken met medestudenten. Bijvoorbeeld door medeklasgenoten iets te vragen over een schoolopdracht. Volgens begeleider 3 is het nuttig om contact te hebben met medestudenten, zodat je vragen kan stellen of voor samenwerkingsopdrachten. Begeleider 5 voegt sociale integratie en de ontwikkeling van Nederlandse spreekvaardigheid samen door de student opdrachten te geven, zoals het aanspreken van de buurman.

3.3.4 Academische integratie en de relatie tussen de student en de universiteit/hogeschool

Er zijn twee begeleiders die een uitgesproken mening hebben over de hulp en het contact tussen de instanties en de Caribische studenten. Bij de andere begeleiders kwam dit gespreksonderwerp niet uitgebreid aan bod. Begeleider 4 is van mening dat Caribische studenten hulp moeten krijgen op het gebied van academische integratie, omdat ze ziet dat deze studenten weinig tot geen gebruik maken van de ondersteunende opties die de universiteit of hogeschool aanbiedt. De studenten willen wel om hulp vragen, maar ze weten niet waar en hoe ze moeten beginnen met zoeken. Begeleider 3 wijst erop dat veel Caribische studenten niet op de hoogte zijn van de rechten die zij hebben. Bijvoorbeeld dat ze langer de tijd hebben voor toetsen. Als je Nederlandse Taalvaardigheden al niet op niveau zijn, dan is het lezen van het OER (Onderwijs en Examenregeling) erg lastig. Hierdoor vindt de begeleider het vreemd dat de instantie de studenten niet voldoende helpt.

Ook vindt begeleider 3 dat de universiteiten en hogescholen de studenten meer mag attenderen op het feit dat er initiatieven (zoals het project Studiamigu|o) zijn die hen kunnen helpen en begeleiden.

Volgens begeleider 4 is zij, via haar positie bij de universiteit van Leiden, ook bezig om Caribische studenten te begeleiden om studiesucces te behalen. Ze heeft een initiatief in werking gezet om de website van de universiteit duidelijker en overzichtelijker te maken voor Caribische studenten. Hierdoor kunnen deze studenten alle benodigde informatie vinden die betrekking heeft op hun studie.

Begeleider 3 denkt dat studenten hulp moeten krijgen bij het begrijpen van het OER. Hierdoor weten ze wat hun rechten zijn, zoals het krijgen van extra tijd als hun Nederlandse taalniveau onder niveau ligt. De scholen zijn volgens de begeleider te nalatig op dit gebied. Daardoor zou het handig zijn als de begeleiders van het project Studiamigu|o de studenten erop attenderen dat er een dergelijk document bestaat. Dan kunnen de studenten hun SLB'er vragen stellen over het OER.

3.3.5 Begeleiding voor persoonlijke ontwikkeling

Alle begeleiders vinden respect en wederzijdse inspanning belangrijk. Alle begeleiders geven aan hun begeleiding aan te passen per student. De studenten hebben een hulpvraag opgesteld. Deze hulpvragen kunnen variëren van het ontwikkelen van hun Nederlandse spreekvaardigheid tot aan hulp met het aanscherpen van hun planningsvaardigheden. Begeleider 1 hielp student 1 met plannen en student 2 met motivatieproblematiek. Student 1 leek het prettig om samen met de begeleider een planning voor het blok te maken zodat hij meer overzicht zou hebben. Ook alle vijf de begeleiders zien dat hun studenten intrinsiek gemotiveerd zijn om hun studie te halen.

De begeleider spart met student 1 om hem zelf op ideeën te laten komen over hoe hij zijn uitdagingen kan aanpakken. Begeleider 1 merkt bij student 2 een lagere mate van motivatie. Zij wil de student laten zien wat ze tot nu toe allemaal wel gedaan heeft en welk doel de student zelf heeft opgesteld. Hierdoor krijgt de student haar uiteindelijke doel weer voor ogen, wat motiverend kan werken. Als studenten tijdens het studeren een andere uitdaging tegenkomen en daar direct aan willen werken, dan wordt daar ook aandacht aan besteed. Alle begeleiders geven de studenten de ruimte om onderwerpen voor te leggen waar ze het over willen hebben.

Begeleider 3 denkt dat het goed is om het met de student over persoonlijke onderwerpen te praten. Hierdoor kunnen de begeleider en de student elkaar beter leren kennen. Daarnaast kan het ook raakvlakken tussen de begeleider en student creëren. Alle begeleiders zijn het erover eens dat er een

vertrouwensband belangrijk is. De student zal door een persoonlijke band met de begeleider eerder ervaringen en gevoelens willen delen met de begeleider, waardoor de communicatie verder zal verbeteren. Persoonlijke onderwerpen hoeven niet per sé een serieuze lading te hebben. Het kan prettig zijn om het soms enkel te hebben over onderwerpen die de studenten en de begeleider interesseren. Hierdoor ontstaan er een band tussen de begeleider en de student.

3.3.6 Begeleiding bij psychische problematiek

Begeleiders zien dat Caribische studenten te maken hebben met psychische problematiek, zoals eenzaamheid en onzekerheid.

Twee begeleiders hebben net als veel huidige studenten eenzaamheid ervaren toen zij naar Nederland gingen om te studeren. Het gevoel van eenzaamheid wordt volgens alle begeleiders aangewakkerd en versterkt door de COVID-19 crisis. Het weinig tot geen verbintenis met jouw omgeving ervaren is volgens begeleider 1 een reden van eenzaamheid. Ze denkt dat het waardevol is als de student zich gehoord voelt en als de begeleider begrip toont. Openheid over psychische problematiek is volgens begeleider 3 belangrijk, omdat het onderwerp dan pas besproken kan worden. Dit is een belangrijke reden waarom de begeleiders een basis van vertrouwen tussen de begeleider en student belangrijk vinden.

Begeleider 3 denkt dat het voor studenten die deze problematiek ervaren belangrijk is dat ze uit hun comfortzone stappen en contact gaan zoeken met anderen. Bijvoorbeeld door iemand aan te spreken in de sportschool of door samen met klasgenoten een opdracht te bespreken.

Begeleider 3, 4 en 5 merkten dat veel studenten ook te maken hebben met onzekerheid. Deze onzekerheid komt volgens de begeleiders vooral door schaamte voor hun Nederlandse taalvaardigheid en identiteitsproblematiek. Begeleider 3 ziet dat haar studenten zich schamen voor hun Nederlandse taalvaardigheid. Ze zijn bang om "dom" gevonden te worden. Ook valt het haar op dat veel Caribische studenten goed presteerden op de middelbare school, terwijl ze het in Nederland minder goed lijken te doen. Dit heeft volgens de begeleider een negatieve invloed op het zelfbeeld van de studenten.

Begeleider 4 en 5 denken dat het voor de studenten lastig is om een middenweg te vinden tussen hun Caribische afkomst en hun huidige leven in Nederland. De studenten moeten nu buiten hun eigen kring treden, terwijl dat voor veel Caribische studenten moeilijk is. Dit komt door het cultuurverschil en eventuele problemen met de Nederlandse taal. Begeleider 5 herinnert de Caribische studenten eraan hoe rijk ze zijn, om hun zelfbeeld te stimuleren. De studenten worden er bijvoorbeeld aan herinnerd hoe flexibel te zijn door naar het buitenland te gaan om te studeren en aan hoeveel talen ze kunnen spreken. De begeleider wil dat de studenten stilstaan bij de kwaliteiten die ze hebben.

3.3.7 Cultuurverschil

De vier begeleiders, die uit het Caribisch gebied komen, herkennen de cultuurschok en de levensveranderingen die de studenten nu ook ervaren. Twee begeleiders hadden destijds weinig raakvlakken met hun studiegenoten en gingen daarom weinig met hen om buiten school. De twee andere begeleiders gingen veel om met hun medestudenten, omdat ze dachten dat het hun integratieproces zou versoepelen. De vier begeleiders hadden redelijk weinig last van het cultuurverschil. Voor alle begeleiders was het wennen om in Nederland te wonen. De Caribische studenten hebben nu meer last van het cultuurverschil dan hun begeleiders destijds. Alle vier de begeleiders geven aan hun eigen ervaring mee te nemen bij de begeleiding.

Het is voor de studenten erg wennen om naar Nederland te gaan. Het starten van een nieuwe opleiding, blootstelling aan een nieuwe cultuur, wennen aan het weer, blootstelling aan nieuwe mensen, het zelf regelen van financiën, het voor jezelf zorgen (zelfs als je ziek bent) en andere manieren van denken zijn volgens begeleider 1 de meest prominente verschillen waar de Caribische studenten last van kunnen hebben. Dit heeft de mogelijkheid om uit te monden in psychische problematiek. Begeleider 4 en 5 vinden dat de studenten minder openstaan voor de Nederlandse cultuur dan zij toen kwamen studeren. De studenten zijn erg bewust van hun eigen normen en waarden en willen dat dit door iedereen gezien en gerespecteerd wordt. Dit is goed als er een weg wordt gevonden om de eigen cultuur te behouden en de Nederlandse cultuur te accepteren. De begeleiders denken dat het contact leggen met Nederlanders hierbij helpt.

3.3.8 Rolmodel

Alle begeleiders merken dat de studenten hen als rolmodel zien, omdat zij een soortgelijke ervaring hebben gehad en succesvol zijn geworden. Dit blijkt ook uit de interviews van de *inspiration* fase (zie blz. 22). De meningen van de begeleiders zijn echter wel verdeeld wat betreft de afkomst en levensloop van de begeleiders. Begeleiders 1, 2 en 5 zijn van mening dat als de begeleiders niet dezelfde ervaring hebben gehad als de Caribische studenten nu, dat ze de studenten minder goed kunnen begrijpen. Studenten kunnen zich ook beter identificeren met een begeleider met dezelfde migratie ervaring. Begeleider 3 is het daar niet mee eens en geeft aan dat inlevingsvermogen al voldoende kan zijn om Caribische studenten effectief te kunnen begeleiden.

Begeleider 2 denkt dat geslacht ook een factor is die bijdraagt aan de effectiviteit van de begeleiding. Hij geeft als voorbeeld dat hij, als man, minder goed het andere geslacht kan begeleiden met geslachts-gerelateerde problemen; die ook invloed hebben op de student.

3.3.9 Ontwikkelingsmogelijkheden van het project Studiamigu|o

Alle vijf de begeleiders zijn positief over het initiatief. Echter zijn er volgens de begeleiders nog mogelijkheden om het project verder te ontwikkelen en zijn er eventuele valkuilen waar het project op moet letten.

Ten eerste wordt er door begeleiders 1 en 2 de mening gedeeld dat de het speeddaten (= kennismaking tussen studenten en begeleiders) tijdens de Kick-off meeting van de begeleiders erg snel ging. Ze begrijpen dat er meerdere begeleiders zijn die zichzelf moeten introduceren aan de studenten, maar het voelde net iets te kort. De begeleiders dienden aan te geven wat hun expertise is, wat hun krachten zijn en hoe ze zelf zijn. Hierdoor kunnen studenten op basis van deze drie verschillende kenmerken hun begeleider kiezen. Deze informatie zou verwerkt kunnen worden in een stukje tekst waar de begeleider zich voorstelt. Alle stukken tekst worden dan verzameld en gezet in een document waar alle studenten die deelnemen aan het project Studiamigu|o bij kunnen.

Ten tweede werd er door begeleider 2 een suggestie gedaan door een bestand aan te maken met externe Nederlandse taal oefeningen voor de student. Denk hierbij aan artikelen met verschillende thematiek en moeilijkheidsgraden. Er kunnen eventueel nog vragen bij geformuleerd worden en deze kunnen achteraf dan besproken worden met de begeleider. In een dergelijk bestand kunnen ook weblinks staan naar websites zoals de eerdergenoemde "CabiumNed" waarop de student zelf kan kiezen of hij aan spelling, woordenschat, grammatica, argumenteren of stijlfiguren wil werken. Er staan ook opdrachten voor spreek-, lees- en schrijfvaardigheden op. Hierdoor kunnen de studenten die behoefte hebben aan extra opdrachten op eigen initiatief eraan werken.

Ten derde denken begeleiders dat het organiseren van live events een goed effect zou hebben op de studenten. Hierdoor kunnen de studenten elkaar leren kennen en dus hun kennis-kring kunnen vergroten. Zoals er al eerder werd benoemd in de onderzoeksresultaten van de *inspiration* fase (zie blz. 22) en de *ideation* fase ervaren Caribische studenten eenzaamheid. Het ontmoeten van studenten met een soortgelijke ervaring kan stimulerend werken voor de student en kan het gevoel van eenzaamheid verminderen.

Een valkuil waar op gelet moet worden is de hoeveelheid werk die de begeleiders hebben door het rapporteren. Begeleider 1 vindt het goed dat de begeleiders zo nu en dan een kleine update geven van de huidige stand van zaken betreffend de begeleiding. Toch zou het niet te buitensporig moeten worden. Als vrijwilliger heb je niet altijd genoeg tijd om naast je werk een verslag bij te houden. De begeleider denkt dat de flexibiliteit die het project Studiamigu|o nu biedt erg aantrekkelijk is voor eventuele nieuwe begeleiders. Er wordt aangeraden door die flexibiliteit te blijven behouden.

Een oplossing zou kunnen zijn dat de begeleiders minimaal eens per maand een korte beschrijving in een gedeeld bestand zetten, zodat de organisator van het project toegang heeft tot de informatie. In deze korte beschrijving staat wat er behandeld is, waar de student naar toe wil werken en eventuele observaties van de begeleider. Het is ook mogelijk door de student zelf een korte beschrijving te geven over hoe het project wordt ervaren. Daarnaast willen de begeleiders graag de intervisiegesprekken behouden. Begeleider 3 vindt deze gesprekken prettig, omdat er verbeterpunten worden besproken. Ook het delen van ervaringen van de verschillende begeleiders geeft nieuwe inzichten over het begeleiden.

Vervolgens een kleine aanvulling die door begeleider 3 werd gegeven. De begeleider vindt het belangrijk dat de student geattendeerd moet worden over het OER. Hierdoor is de student op de hoogte van bruikbare informatie. Als de student problemen heeft met het begrijpen van het reglement, dan kan hij de SLB'er raadplegen om eventuele vragen betreft het reglement te stellen. Al het attenderen op een dergelijk reglement geeft de student meer overzicht over zijn of haar situatie, omdat hij dan weet van de eventuele ondersteuningsmogelijkheden die de hogeschool of universiteit biedt.

Ten slotte wordt er door begeleider 5 aangegeven dat het niet verstandig is om overmatig te testen bij de studenten. Begeleider 5 vindt dat observeren belangrijker is dan het testen met behulp van toetsen. Studenten hebben geen toets nodig om te merken of ze progressie ervaren met hun Nederlandse taalvaardigheid. Een toets is ook enkel een momentopname, die sterk afhankelijk is van de gemoedstoestand van de student. Een voorbeeld vanuit haar eigen werk is dat iedereen schrikt als een cliënt een lage score bij een test haalt. Terwijl als de cliënt en de omgeving van die cliënt verbetering ervaart, zou het resultaat van de toets weinig uit moeten maken.

3.4 Conclusie

De vier geïnterviewde studenten merken de meerwaarde van het project. Uit de *ideation* fase blijkt dat de begeleiders van het project Studiamigu|o al bezig zijn om de Caribische studenten te begeleiden op het gebied van Nederlandse taalbeheersing en academische en sociale integratie. De verbetering van deze aspecten zouden volgens de theorie bijdragen aan een hoger studiesucces. Er kan echter geen uitspraak worden gedaan over het huidige studiesucces van de studenten, omdat dit onderzoek geen beschikking heeft over de schoolresultaten van de studenten. Uit de *inspiration* fase blijkt dat de studenten tevreden zijn over de huidige begeleiding op sociaal-, academisch- en taalniveau. Ze ervaren progressie op de gebieden waar ze aan werken. Het initiatief Studiamigu|o is in eerste instantie gericht op Nederlandse taalontwikkeling, maar de begeleiding is in staat om met meerdere uitdagingen te helpen.

Het project Studiamigu|o focust zich op taalontwikkeling en inhoudelijke begeleiding, maar er is ruimte voor begeleiding psychosociaal gebied. Er is bij de begeleiding geen sprake van cultuurverschil, omdat de begeleiders een soortgelijke achtergrond hebben als de studenten. Hierdoor kunnen de studenten effectiever begeleid worden, omdat er geen culturele misverstanden ontstaan. De begeleiders hebben cursussen gevolgd, waardoor ze voldoende kennis hebben over hoe ze effectief begeleiding kunnen geven op het gebied van Nederlandse taalontwikkeling. De begeleiders de studenten uit om zowel academisch als sociaal te integreren door ze opdrachten te geven.

De belangrijkste onderdelen van effectieve begeleiding zijn wederzijds respect en het luisteren naar de hulpvragen van de student. De student moet het gevoel hebben dat er naar hem of haar geluisterd wordt. Dit stimuleert een vertrouwensband tussen de begeleider en de student, waardoor er meer openheid ontstaat. De begeleiders hebben grotendeels dezelfde afkomst en studie-ervaring als de Caribische studenten, dus er is al sprake van herkenning. Voor de student is het motiverend om een rolmodel te hebben met een soortgelijke afkomst, zodat zij blootgesteld kunnen worden aan de succesverhalen van de begeleiders. Daarnaast is het voor de begeleiders belangrijk om rekening te houden met een eventueel cultuurverschil. Als er sprake is van een cultuurverschil, dan moet de begeleider daar flexibel op kunnen handelen. Echter is er bij het project Studiamigu|o weinig sprake van cultuurverschil tussen de begeleiders en studenten.

Hoofdstuk 4: *De implementation fase*

4.1 Methode *implementation* fase

De *implementation* fase bestaat uit twee onderdelen:

Het eerste onderdeel is de effectmeting van het huidige project Studiamigu|o. De opdrachtgever wil weten in hoeverre haar product het beoogde doel behaalt. Dit gedeelte is om te evalueren wat het effect is van het project Studiamigu|o heeft op de Nederlandse taalvaardigheid van de deelnemende studenten. Door de HCD-methode "*live prototyping*" is er gemeten of de taalvaardigheden van de Caribische studenten wordt versterkt. Dit onderdeel is volledig gefocust op de Nederlandse taalontwikkeling van de studenten en niet op het studiesucces. De volgende deelvraag staat bij het eerste onderdeel van de *implementation* fase centraal:

Deelvraag 4: Wat voor effect heeft het project Studiamigu|o op de Nederlandse taalvaardigheid van de Caribische studenten?

Het tweede onderdeel is de *implementation* fase van dit onderzoek. In dit onderdeel ligt de focus op het hoofddoel om het studiesucces te verhogen. De vergaarde informatie uit de *inspiration* fase en de *ideation* fase worden gebruikt om vast te stellen wat het project Studiamigu|o nodig heeft om zich verder te kunnen ontwikkelen. Deze informatie geeft weer dat er verschillende punten zijn waarop de begeleiding en het project Studiamigu|o zich kan ontwikkelen. Deze punten liggen bij de begeleider selectieprocedure, de aanreiking van informatie en de bespreking van nuttige onderwerpen. Een korte onderbouwing wordt aan het einde van dit onderdeel gegeven. De rest wordt uitgewerkt in het beroepsproduct. De volgende deelvraag staat bij het tweede onderdeel van de *implementation* fase centraal:

Deelvraag 5: Wat heeft het project Studiamigu|o nodig om zich verder te kunnen ontwikkelen om Caribische studenten te helpen bij het verhogen van hun studiesucces?

4.2 Live prototyping

Het project Studiamigu|o is na een eerste pilotfase aangescherpt op basis van het onderzoek van Geerman en Leona in 2020. Er werd een tweede pilotfase ingegaan op basis van de bevindingen. Naast begeleiding en het geven van taalondersteuning helpen de begeleiders van het project de studenten met andere uitdagingen. Met name uitdagingen op het gebied van sociale- en academische integratie, motivatie, zelfbeeld en psychische problemen. De tweede pilotfase loopt op het moment van dit onderzoek voor vijf maanden en is bijna afgerond. De opdrachtgever heeft aangegeven te willen weten of de Caribische studenten die deelnemen aan de pilot progressie hebben gemaakt op het gebied van de Nederlandse taal. Aan het begin van de pilot hebben de studenten drie testen gemaakt die afkomstig zijn van Dialang. Deze testen toetsen het Nederlandse schrijf-, lees- en woordenschatniveau van de student. Aan het einde van de pilot wordt er een soortgelijke testafname gedaan. Aan de hand van deze resultaten kan er een uitspraak worden gedaan over de eventuele progressie van de studenten.

Dialang is een diagnostisch programma die test in hoeverre iemand de taal beheerst in 14 verschillende Europese talen. Het doel van het programma is om de persoon inzicht te geven in de sterktes en zwaktes van zijn, in dit geval, Nederlandse taalvaardigheid. De taal wordt verdeeld in vijf verschillende aspecten van een taal: lezen, schrijven, luisteren, grammatica en woordenschat. Na het maken van de Dialang test wordt er een taalniveau toegekend aan het resultaat van de deelnemer (Zhang & Thompson, 2004). Dialang hanteert de CEFR (Common European Framework of Reference for Languages) taalniveaus:

C - vaardige gebruiker

B - onafhankelijke gebruiker

A - basisgebruiker

Deze niveaus zijn opgedeeld in twee. Bijvoorbeeld C1 en de hogere C2 geven niveauverschil aan als vaardige gebruiker van de taal. Het programma wordt gefundeerd en bijgehouden door de universiteit van Lancaster (Zhang & Thompson, 2004).

Het vereist tijd om in niveau te stijgen. Voordat alle algemene vaardigheden op het niveau A2 zijn, moet de persoon minimaal 450 uur investeren in oefenen van de Nederlandse taal (Dijkhoff, Van Veen, Hellings, & Snetselaar, 2015). In het Caribisch gebied wordt deze hoeveelheid lesuren Nederlands niet behaald, waardoor de studenten volgens de schatting van Dijkhoff en collega's onvoldoende tijd hebben gehad om aan hun Nederlandse taalvaardigheid te werken. De verdere ontwikkeling van de Nederlandse taalvaardigheid vereist nog meer tijd. In Tabel 1 staan de waardes.

Tabel 1: *Schatting aantal benodigde uren per niveaustap*

	Totaal	Per vaardigheid
A0 naar A1	150 uur	30 uur
A1 naar A2	300 uur	60 uur
A2 naar B1	600 uur	120 uur
B1 naar B2	900 uur	180 uur
B2 naar C1	1400 uur	280 uur

Opmerking. Overgenomen *Rapport Nationaal Taalbeleid Curaçao*

Deel 3: Begrippen en concepten Overwegingen en uitgangspunten voor beleidskeuzes Uitwerking en verantwoording voor een doorlopende lijn voor taalonderwijs (p. 39) door M. Dijkhoff, P. Van Veen, E. Hellings en M. Snetselaar, 2015, Walldorf: Usona

De studenten werden via de mail gevraagd om deel te nemen aan de nameting. Via een Google Forms bestand konden de studenten hun beschikbaarheid opgeven in de vorm van twee tijdsloten van twee uur. De nameting werd namelijk begeleid door een begeleider of door de onderzoeker, zodat de studenten vragen konden stellen en hun resultaat direct konden doorgeven. Dialang slaat de resultaten namelijk niet op. Daarnaast vergroot het inplannen van de effectmeting de deelname van de studenten en het tijdig ontvangen van de resultaten.

4.2.1 Resultaten live prototyping

De resultaten van de voor- en nameting zijn te zien in Tabel 2. Vijf studenten namen niet deel aan deze meting, omdat ze hun studie in het Engels doen of vanwege andere privéomstandigheden. Van vier studenten mist er een voor- of nameting en is het niet mogelijk om de waardes te analyseren. Zes studenten hebben een voor- en nameting afgelegd. Niet alle scores van de subonderdelen van de geteste onderdelen zijn doorgegeven. Daarom worden deze niet meegenomen in deze analyse. In deze effectmeting zal er alleen worden gewerkt met de taalniveaus van de zes studenten die de voor- en nameting hebben gemaakt.

Studenten code	Voormeting Lezen	Nameting Lezen	Voormeting Schrijven	Nameting schrijven	Voormeting Woordenschat	Nameting woordenschat
StudAm21 pil 02 (Stud02)	B2	B2	A1	C2	B2	B2
StudAm21 pil 03 (Stud03)	A1	?	B1	A1	B1	A2
StudAm21 pil 04 (Stud04)	C1	C1	C2	C1	C2	C1
StudAm21 pil 06 (Stud06)	C2	B1	C1	C2	C2	B2
StudAm21 pil 13 (Stud13)	B1	A2	B1	A1	B1	C2
StudAm21 pil 14 (Stud14)	A2	C1	B1	A2	B2	B2

Tabel 2: Resultaten effectmeting

De studenten worden vanaf nu genoemd bij de afkorting "Stud" en hun studenten code. Deze code heeft geen betrekking op de geïnterviewde studenten in de *inspiration* fase.

Op het gebied van lezen is er sprake van progressie, stagnatie en achteruitgang volgens de toetsresultaten. Bij de studenten Stud02 en Stud04 is het te zien dat de taalniveaus niet zijn veranderd. Stud14 heeft veel progressie ervaren door een stap te maken van A2 naar C1. Er is ook te zien dat studenten slechter presteren bij de nameting. Dit is te zien bij Stud06 en Stud13. Deze studenten scoren lager bij de nameting dan bij de voormeting. Volgens de resultaten is er bij het gemiddelde van de vijf studenten (zonder Stud03 meegerekend) een lichte mate van progressie.

Bij de schrijfvaardigheid is er sprake van progressie en achteruitgang. Stud02, Stud03 en Stud06 hebben volgens de test progressie ervaren op dit gebied. Bij Stud02 is er zelfs sprake van een sterke stijging van het taalniveau, namelijk van A1 naar C2. Stud04, Stud13 en Stud14 presteren slechter dan bij de voormeting. Aangezien er evenveel progressie als achteruitgang is gemeten is er geen sprake van progressie of achteruitgang.

Op het gebied van woordenschat is er sprake van progressie, stagnatie en achteruitgang. Bij de studenten Stud02 en Stud14 is er geen veranderingen in het taalniveau. De studenten Stud03, Stud04 en Stud06 ervaren volgens de resultaten achteruitgang. Stud13 ziet een forse progressie van B1 naar C2 niveau. Er is bij woordenschat een kleine achteruitgang te zien in het gemiddelde.

Wat opvalt in de resultaten van de effectmeting is dat er volgens de meting niet altijd sprake is van progressie, maar ook van terugval bij de studenten. Bijvoorbeeld Stud03 scoort bij de voormeting B1 op woordenschat en scoort bij de nameting A2. Hier kan niet uit geconcludeerd worden dat de Nederlandse taalvaardigheid van de student achteruit is gegaan, omdat de test een momentopname is. De voormeting werd afgenomen in een rustigere periode, terwijl de nameting bij de meeste studenten voor en tijdens de toetsweek werd afgenomen. Hierdoor is het mogelijk dat studenten minder aandacht hebben besteed aan de effectmeting. Een voorbeeld hiervan is Stud06, die op de meeste onderdelen bij de effectmeting lager scoorde.

4.2.2 Complicaties effectmeting

De resultaten kunnen echter niet als betrouwbaar beschouwd worden door een paar factoren. De studenten hebben bij de voormeting meer tijd gekregen om hun testen te maken dan bij de nameting. Dit kan mogelijk zorgen voor het leveren van een slechter resultaat vanwege de tijdsdruk. Daarnaast viel de periode waarin de nameting werd gedaan in de toetsperiode van veel studenten. Dit kan als resultaat hebben dat de studenten minder aandacht konden/wilden besteden aan de Dialang testen.

Ten derde missen er resultaten van de voor- en nameting. Bij sommige studenten missen er scores bij de voormeting, bij sommigen bij de nameting en in een enkel geval allebei. Daardoor kon er bij sommige studenten geen effectmeting plaatsvinden. Het resultaat van de effectmeting is dus niet representatief voor alle studenten die deelnemen aan het project Studiamigu | o.

Als laatste is het belangrijk om in het achterhoofd te houden dat de effectmeting een momentopname is. Dat bepaalde studenten lager scores betekent niet automatisch dat de studenten achteruitgang hebben ervaren. Normaal gesproken duurt het langer voor een persoon een CEFR-niveau omhoog gaat, terwijl de studenten gebruikelijk het project maar een half jaar volgen (Dijkhoff, Van Veen, Hellings, & Snetselaar, 2015). De studenten ontwikkelen hun Nederlandse taalvaardigheid ook tijdens het studeren.

4.3 Ontwerp beroepsproduct

Het tweede gedeelte van de *implementation* fase is gericht op het ontwikkelen van een beroepsproduct waar LTP het project Studiamigu|o mee kan verbeteren. Het eerste product wordt een instructie voor de begeleiders. Deze instructie neemt de ontwikkelingspunten die uit de *ideation* fase komen mee (zie 4.3.9). Het product bestaat uit drie delen.

Het eerste deel gaat over de opstelling van de kennismakings- en selectieprocedure van de begeleiders. Het optimaliseren van deze procedure zorgt ervoor dat de studenten een betere keuze kunnen maken wie zij als begeleider willen. De selectieprocedure kan opgedeeld worden in twee fases. In de eerste fase vullen de begeleiders het introductie formulier. Dit formulier is beschikbaar voor studenten als het gehele overzicht van alle begeleiders compleet is. In de tweede fase ontmoeten de studenten de begeleiders via de Microsoft Teams bijeenkomst. De studenten hadden al beschikking over de informatie over de begeleiders, zodat ze deze tijd gebruikt kan worden om vragen te stellen aan de begeleiders. Door deze methode kan er een meer overwogen keuze worden gemaakt door de studenten en de begeleiders. Daarnaast kunnen de begeleiders naast een pitch zichzelf ook voorstellen via geschreven tekst.

Het tweede deel gaat over de aandachtspunten bij de begeleiding. De informatie uit de literatuur en de interviews van de *inspiration* en *ideation* fase geven weer wat belangrijk is tijdens de begeleiding. Aan de hand van de Self-Determination Theory (Zie 3.2.2) wordt aangegeven waarom het relevant is om als begeleider de student te helpen met het stimuleren van intrinsieke motivatie en persoonlijke ontwikkeling. Het derde deel heeft betrekking op de meetmethoden die worden gebruikt om te kijken hoe het ontwikkelingsproces verloopt en op de externe hulpmiddelen die studenten kunnen gebruiken om te oefenen met taal. Aan het einde van elk onderdeel staan er vragen geformuleerd. Deze vragen hebben als doel om de begeleider handvatten te geven bij de vormgeving van de begeleiding. De begeleiders die hebben deelgenomen aan de interviews zijn verzocht om de instructie door te nemen, omdat zij als begeleiders het product bruikbaar moeten vinden.

Het andere product wordt een beknopt artikel voor de magazine van Levende Talen. De opdrachtgever heeft aangegeven graag de andere leden van Levende Talen te informeren over het initiatief Studiamigu|o en de evaluatie daarvan. In dit artikel wordt er duidelijk gemaakt hoe belangrijk taal is voor het behalen van studiesucces. Het artikel dient zich te houden aan de richtlijnen die zijn opgesteld door Levende Talen. In de richtlijnen wordt vooral beschreven hoe het artikel ingezonden moet worden. De lengte van het artikel moet tussen de 1500 en 2000 woorden zijn. De inhoud van het artikel gaat over het onderzoek en over de evaluatie van het project Studiamigu|o. Het taalaspect van het onderzoek moet goed naar voren komen. Het is belangrijk dat studiesucces wordt gekoppeld aan dat taalaspect. De opdrachtgever wil dat er gebruik wordt gemaakt van quotes van geïnterviewden. Dit product bevindt zich in de conceptfase, omdat LT het artikel moet goedkeuren voor het in de magazine mag komen te staan.

4.4 Selectieprocedure

Het project Studiamigu|o organiseert via Microsoft-teams een ontmoetingsmoment tussen de begeleiders en de studenten aan het begin van de begeleidingsperiode. De begeleiders introduceren zichzelf tijdens ontmoeting in de vorm van een pitch. De studenten kunnen daarna individueel aangeven wie zij graag als begeleiders zouden willen hebben. Aangezien er veel begeleiders zijn die zich moeten voorstellen, is het mogelijk dat er onvoldoende tijd is om iedereen een goed beeld van zichzelf te laten schetsen. Het introductieformulier heeft als doel om de studenten voor de introductie de meest relevante informatie over de begeleiders te bieden, zodat ze een overwogen keuze kunnen maken. Middels het introductieformulier kunnen de studenten voor de ontmoeting informatie over de begeleiders. Doordat de algemene informatie beschikbaar is, kan er tijd bespaard worden tijdens de digitale sessies. Deze tijd kan benut worden om vragen te stellen aan de begeleiders.

De plaats van herkomst kan voor sommige studenten belangrijk zijn, omdat het voor sommige studenten doorslaggevend kan zijn als een begeleider uit hetzelfde land van herkomst komt. Deze redenen zijn cultuur verbonden. Volgens Pedersen (1991) wordt het begeleiden complexer als het verschil tussen de thuiscultuur van de student en de cultuur van de begeleider groot is.

Het cultuurverschil tussen de Caribische eilanden zal weliswaar minder groot zijn dan tussen Nederland en het Caribische gebied, maar kan voor de studenten een factor zijn bij het overwegen. Er zit ook weinig verschil tussen de verschillende talen die de begeleiders beheersen. Engels, Nederlands en Papiaments kan het overgrote deel van de begeleiders wel begrijpen en spreken. Andere talen kunnen eventueel interessant zijn voor sommige studenten. De expertise van de begeleider is relevante informatie voor de studenten. Het kan voor studenten aantrekkelijk zijn om een begeleider te kiezen die bekend is met hetzelfde vakgebied. Bijvoorbeeld als de student een opleiding rechten doet, kan een begeleider met een achtergrond in rechten hem of haar ook beter helpen met vraagstukken over dat vakgebied. Naast een opleiding in een bepaald vakgebied kan een begeleider zich ook breder hebben geschoold, bijvoorbeeld door het volgen van vervolgstudies en cursussen.

Het woord vaardigheden kan heel breed worden geïnterpreteerd, maar in het introductieformulier hebben vaardigheden te maken met school- en werkcompetenties van de begeleider. Denk hierbij aan planningsvaardigheden, onderzoeksvaardigheden of schrijfvaardigheden. Als een student het moeilijk vindt om verslagen te schrijven, dan kan hij behoefte hebben aan een begeleider die vaardig is op dat gebied. Interesses en karaktereigenschappen zijn relevant voor het opbouwen van een persoonlijke band en een vertrouwensband. Volgens de interviewresultaten ervaren veel Caribische studenten eenzaamheid. De begeleiders helpen de studenten niet alleen met hun hulpvraag, maar ook met sociale behoeften zoals vast contact. Als de begeleider en de student overeenkomende interesses hebben dan kan dat positieve effecten hebben op het contact. Bij de begeleiding is het belangrijk hoe de student kijkt naar de begeleider, omdat het een direct verband heeft met het succes van de begeleiding en de tevredenheid van de student. Als respect tussen de begeleider en student wederzijds is, dan heeft dat een positief effect (Arthur, 1997).

Door een dergelijke methode toe te passen kunnen studenten een goede keuze maken wie zij als begeleider zouden willen hebben. Daarnaast hebben de studenten de tijd om vragen te stellen. Er is ook de mogelijkheid om aan de studenten te vragen wat zij belangrijk vinden bij de begeleiding. Zo kunnen begeleiders zien welke studenten zij goed denken te kunnen helpen.

4.5 Ontwikkeling van de instructie voor begeleiders

De begeleiders die hebben deelgenomen aan de interviews zijn verzocht om de instructie door te nemen, omdat zij als begeleiders het product bruikbaar moeten vinden. De HCD-methode die hier wordt toegepast is "*keep iterating*". De begeleiders hebben het druk hebben met hun baan en met het begeleiden van de studenten. Het beoordelen van het product moet dus niet tijdrovend zijn. Er zijn er vier korten vragen gesteld:

1. In hoeverre is het product bruikbaar om de studenten zo effectief mogelijk te begeleiden?
2. Hoe kan deze instructie verbeterd worden?
3. Is het product compleet? Zo niet, waar dient het product aangevuld te worden?
4. Is het product gebruiksvriendelijk?

Begeleider 2 zegt dat het product bruikbaar is en helder het oogpunt van de begeleider en de student weergeeft. De instructie kan verbeterd worden door meer aandacht te besteden aan de communicatie tussen de begeleiders. Daarnaast vindt begeleider 2 dat er meer voorbeelden van externe hulpmiddelen moet worden gegeven, zodat het minder eendimensionaal. Het product is gebruiksvriendelijk, omdat de instructies helder zijn opgeschreven. Echter heeft er maar één begeleider feedback gegeven op het product, waardoor er verschillende inzichten missen.

4.6 Conclusie

Volgens de resultaten van de effectmeting is er op het gebied van lezen en schrijven een lage mate van progressie zichtbaar. Bij het onderdeel woordenschat lijkt het gemiddelde met een lage mate gezakt. Uit de resultaten blijkt dat er meer aandacht moet worden besteed aan de woordenschat van de deelnemers. Echter zijn de resultaten van deze effectmeting niet betrouwbaar. De redenen staan aangegeven in 5.3. Het is vanwege deze complicaties dat er geen betrouwbaar antwoord kan worden gegeven op de deelvraag.

Er worden twee beroepsproducten gemaakt voor de opdrachtgever om het studiesucces van de Caribische studenten te verhogen. Het eerste product is een instructie met aandachtspunten voor de begeleiders. In deze instructie staan punten waarop de begeleiders het project Studiamigu|o kunnen verbeteren en daarmee het studiesucces van de studenten kunnen stimuleren. Daarnaast wordt er een artikel geschreven voor de vereniging Levende Talen. In dit artikel wordt er toegelicht waarom taal een belangrijke rol speelt bij het verhogen van het studiesucces van studenten met een migratieachtergrond. De evaluatie van het project Studiamigu|o en de bewustwording van de relevantie van taalontwikkeling staan bij het artikel centraal.

Hoofdstuk 5: Conclusie

De hoofdvraag die in dit onderzoek centraal staat is:

Onderzoeksvraag: Hoe kan het studiesucces van de Caribische jongeren die in Nederland studeren worden verhoogd?

Het hoofddoel van het onderzoek is om het studiesucces van de Caribische studenten in Nederland te verhogen. Het subdoel is om de Nederlandse taalvaardigheid van de Caribische studenten in Nederland te verhogen. Om antwoord te krijgen op deze vraag en om het doel te behalen is er kwalitatief en kwantitatief onderzoek gedaan. Informatie is verzameld door het doen literatuuronderzoek, het afnemen van interviews en het afnemen van Nederlandse taalvaardigheidstesten.

Als eerste werd er onderzocht hoe Caribische studenten studiesucces kunnen behalen en welke uitdagingen deze groep tegenkomt. Uit de literatuur blijkt dat er verschillende factoren verbonden zijn aan de mate van studiesucces van de Caribische studenten. De concepten die meespelen zijn de mate van sociale integratie, de mate van academische integratie, de mate van emotionele/persoonlijke aanpassing, de mate van studiemotivatie en het niveau van hun Nederlandse taalvaardigheid. Uit de literatuur blijkt dat deze concepten ook met elkaar zijn verbonden. De Nederlandse taalvaardigheid speelt een centraal punt bij het behalen van studiesucces voor de doelgroep, omdat de mate van academische en sociale integratie daar sterk vanaf hangt. Wanneer deze vormen van integratie niet kunnen plaatsvinden heeft dat een negatief effect op de studiemotivatie, de psychische gezondheid en de emotionele/persoonlijke ontwikkeling van de student. De gevolgen van een succesvolle integratie stimuleert volgens de Self-Determination Theory (SDT) voor het behalen van extrinsieke en intrinsieke motivatie. Wat een positief effect heeft op het studiesucces van de Caribische studenten. De genoemde concepten stonden centraal in de interviews met de studenten.

De studenten ervaren culturele ontheemding. Een gedeelte van de studenten ervaart ook uitdagingen op het gebied van Nederlandse taalvaardigheid. De culturele ontheemding en de eventuele taalachterstand lijkt gerelateerd te zijn aan een lagere mate van sociale integratie. Studenten die meer uitdagingen ervaren met het de Nederlandse taal, ervaren ook meer moeite met sociaal integreren. Academische integratie vormt niet bij alle studenten een uitdaging. Het is wel duidelijk dat deze vorm van integratie moeizamer gaat op de universiteit dan op het HBO, omdat het HBO meer begeleiding biedt. De verandering die de studenten ondergaan als ze vertrekken uit hun oude thuisomgeving brengt uitdagingen met zich mee; zowel op persoonlijk als emotioneel niveau. Ook ervaren de studenten in lage mate discriminatie. Discriminatie kan negatieve gevolgen hebben op de sociale integratie en het psychische welzijn van de student. Problemen met hun zelfbeeld en eenzaamheid zijn de meest voorkomende psychische problemen waar de Caribische student mee te maken hebben. Echter hebben de studenten aangegeven erg gemotiveerd te zijn om hun studie succesvol af te ronden. Alle studenten hebben een duidelijk doel voor ogen en zijn extrinsiek en intrinsiek gemotiveerd.

De studenten hebben positieve ervaringen met het project Studiamigu|o en haar begeleiding. De begeleiding is niet alleen gericht op de Nederlandse taal, maar

ook op de ontwikkelingspunten van de student. De student heeft de mogelijkheid om een hulpvraag op te stellen waar hij of zijn begeleiding bij nodig heeft. Dit kan variëren van persoonlijke ontwikkeling tot aan sociale integratie. De begeleiders vormen voor alle studenten een rolmodel, omdat zij vanuit een soortgelijke situatie als die van de huidige studenten hun doel hebben behaald.

Ten tweede werd er onderzocht hoe de Caribische studenten effectief begeleid kunnen worden op het gebied van Nederlandse taalbeheersing en academische en sociale integratie. De andere factoren die invloed hebben op het studiesucces worden ook meegenomen. Volgens de literatuur hebben begeleiders van de universiteit en HBO niet de capaciteiten of de mogelijkheid binnen de functie om Caribische studenten voldoende te begeleiden. De effectiviteit van de begeleiding wordt direct beïnvloed door de flexibiliteit van begeleider, of er sprake is van cultuurverschil en de mate van respect tussen de begeleider en de student. Zowel uit de interviews met de studenten als uit de interviews met de begeleiders blijkt dat deze factoren in orde zijn bij Studiamigu|o. Daarnaast hebben de begeleiders aansluitende cursussen gevolgd om de studenten beter te kunnen begeleiden. De studenten hebben zelf de mogelijkheid om een begeleider te kiezen aan de hand van introducties.

De student kan door deze mogelijkheid beoordelen wie hem het meest geschikt lijkt om hem te begeleiden. Doordat de begeleiders ook verschillende expertises hebben, kunnen studenten ook op basis van vakkennis hun begeleider kiezen. Door dit proces is de kans hoog dat de student en de begeleider aan de best passende persoon wordt gekoppeld. De Caribische studenten stellen zelf realistische doelen op en de begeleider helpt de studenten deze doelen te behalen. Bij deze doelen staan de onderwerpen Nederlandse taalvaardigheid, sociale integratie en persoonlijke ontwikkeling het meest centraal.

Ten derde werd er aan de hand van een voor- en nameting gemeten wat het effect is van het project Studiamigu|o op de Nederlandse taalvaardigheid. De conclusie is dat verschillende studenten op onderdelen progressie, achteruitgang en/of stagnatie hebben ervaren. Deze conclusie is echter niet betrouwbaar, omdat er complicaties aan de effectmeting verbonden zijn. Uit de interviews met de begeleiders en studenten blijkt dat er wel progressie wordt ervaren en wordt geobserveerd op het gebied van de Nederlandse taal. Met behulp van de HCD-methode is er een product ontwikkeld om de opdrachtgever te helpen om het studiesucces en de Nederlandse taalvaardigheid van de Caribische studenten te verhogen. Het eerste product is een instructie voor de begeleiders om de studenten meer handvatten te kunnen geven. Het product is een samenstelling van aandachtspunten voor de begeleiding. Het tweede product is een artikel voor de magazine van Levende Talen. In dit artikel worden de lezers van de magazine geïnformeerd over het initiatief Studiamigu|o en de evaluatie daarvan. In dit artikel wordt er duidelijk gemaakt hoe belangrijk taal is voor het behalen van studiesucces.

Concluderend kan er gesteld worden dat Caribische studenten begeleid kunnen worden om hun studiesucces en hun Nederlandse taalvaardigheid te verhogen met behulp van persoonlijke begeleiding. Het antwoord op de hoofdvraag zit in het huidige project Studiamigu|o. Het helpen van Caribische studenten met hun Nederlandse taalvaardigheid en met hun persoonlijke doelen is essentieel om het studiesucces van de doelgroep te verhogen. Er zijn ontwikkelingspunten voor het project Studiamigu|o. Deze punten worden in het beroepsproduct en in de aanbevelingen beschreven.

Hoofdstuk 6: Discussie

6.1 Validiteit en betrouwbaarheid

Er zijn voor de *inspiration* fase en de *ideation* fase twee verschillende semigestructureerde interviews afgenomen. Beide interviews zijn opgesteld aan de hand van de bijpassende literatuur. Bijvoorbeeld door de belangrijkste factoren die bijdragen aan studiesucces te verwerken in de interviews. Naast secondary deskresearch en het afnemen van interviews zijn er andere HCD-methodes gebruikt om het onderzoek zo valide mogelijk te krijgen. De interviews met de begeleiders waren niet alleen gericht op hun begeleiding, maar ook op ontwikkelingsmogelijkheden. De methode *how might we* werd hier toegepast naast de methode *groepsinterviews*, om zo tot verschillende inzichten te komen. *Integrate Feedback and Iterate* is ook een methode die gedurende het scriptietraject werd toegepast.

De semigestructureerde interviews zijn voor de afnames voorzien van feedback door de opdrachtgevers en de scriptiebegeleider. De opdrachtgever en de ondersteunende begeleider van Studiamigu|o hebben aangegeven dat ze het liefste wilden dat het interview in een informele setting werd afgenomen, zodat de deelnemende studenten zich zoveel mogelijk op hun gemak zouden voelen. Mocht dit tijdens het volgende onderzoek niet gedaan worden, dan is het mogelijk dat het resultaat verschilt. Er is geen mogelijkheid om te beoordelen of de interviews dezelfde resultaten zouden weergeven als het onderzoek opnieuw zou worden gedaan. Bij dit onderzoek was de participatiegraad van de studenten laag, waardoor het minder betrouwbaar is. Het is raadzaam om meer studenten te interviewen bij een vervolgonderzoek.

De voor- en nameting van de *implementation* fase is echter niet betrouwbaar vanwege verschillende complicaties die worden beschreven in hoofdstuk 5 (zie blz. 39). Doordat deze complicaties zich hebben voorgedaan, kunnen deze resultaten niet gebruikt worden in de conclusie en aanbeveling van het onderzoek.

6.2 Suggesties vervolgonderzoek

Tijdens het onderzoek was het voor de onderzoeker lastig om contact te leggen met de Caribische studenten. De vraag om deel te nemen aan het onderzoek werd gestuurd via de mail, met in de bijlage het informed consent en de informatiebrief. Er werd in de mail verzocht of de student wilde aangeven of hij/zij wilde deelnemen of niet. Het werven van studenten om te interviewen was een traag proces, omdat weinig studenten reageerden op het verzoek. Enkel vijf studenten hebben gereageerd, waarvan vier studenten wilde deelnemen aan het onderzoek.

Het is echter raadzaam om de begeleiders van het onderzoek op de hoogte te stellen en hun de studenten te laten vragen of ze willen deelnemen. De studenten staan dichterbij de begeleiders dan bij de onderzoeker, waardoor ze eerder geneigd zijn om antwoord te geven. Hierdoor zou het wervingsproces sneller en wellicht succesvoller zijn verlopen.

Het is raadzaam om een testprogramma te gebruiken waar de testresultaten automatisch worden opgeslagen. De resultaten van de Dialang testen werden bijgehouden door de studenten, omdat enkel de student die de testen heeft gemaakt de resultaten kan inzien. Als een student vergeet om de gegevens op te slaan of vast te leggen, dan zijn de testresultaten van deze student weg. Voor een vervolgonderzoek is nuttig om te kijken naar de mogelijkheden en de restricties van het testprogramma.

De meeste studenten die deelnemen aan het project Studiamigu|o hebben moeite met de Nederlandse taal. Het interview werd in het Nederlands afgenomen, waardoor het voor sommige studenten niet aantrekkelijk was om deel te nemen. Als het interview in het Papiaments zou worden afgenomen, is de drempel om deel te nemen kleiner waarschijnlijk kleiner. Dit komt omdat er volgens de literatuur en de onderzoeksresultaten veel schaamte bij de Caribische studenten schuilt achter hun Nederlandse taalvaardigheden. Het risico is ook dat alleen studenten die geen moeite met de Nederlandse taal ervaren juist eerder zullen deelnemen aan het onderzoek. Waardoor het geen representatief beeld van de doelgroep zou worden weergegeven. In dit onderzoek was dat echter niet het geval, omdat de helft van de deelnemers wel moeite met de Nederlandse taal ervoer.

Hoofdstuk 7: Aanbevelingen

Het project Studiamigu|o helpt haar studenten om de Nederlandse taal te leren beheersen en om hun studiesucces te verhogen. Daarnaast worden de studenten begeleid op persoonlijk niveau, waardoor persoonlijke ontwikkeling wordt gestimuleerd. De meeste aspecten van het project lijken goed te bevallen bij de studenten en bij de begeleiders. De taalondersteuning die wordt gegeven, lijkt van toegevoegde waarde te zijn. Deze ondersteuning geeft de studenten inzicht in hoe een taal in elkaar zit en hoe een taal het beste geleerd kan worden. De begeleiding wordt ook als positief ervaren. De manier waarop de begeleiders de studenten nu begeleiden bevalt zowel de begeleiders als de studenten. Er zijn echter wel ontwikkelingsmogelijkheden voor het project Studiamigu|o. Daarnaast zijn er enkele potentiële valkuilen waar het project op moet blijven letten.

Ten eerste ging de kennismaking tussen studenten en begeleiders erg snel. De begeleiders dienen aan te geven wat hun expertise is, wat hun krachten zijn en hoe ze zelf zijn. Hierdoor kunnen studenten op basis van verschillende kenmerken hun begeleider kiezen. Deze informatie zou verwerkt kunnen worden in een stukje tekst waar de begeleider zich voorstelt. Alle stukken tekst worden dan verzameld en gezet in een document waar alle studenten die deelnemen aan het project Studiamigu|o bij kunnen. Een prototype wordt in het product weergegeven.

Ten tweede is het raadzaam om een bestand te maken met externe Nederlandse taal oefeningen voor de student. Denk hierbij aan artikelen met verschillende thematiek en moeilijkheidsgraden. Er kunnen eventueel nog vragen bij geformuleerd worden en deze kunnen achteraf dan besproken worden met de begeleider. In een dergelijk bestand kunnen ook weblinks staan naar websites zoals de eerdergenoemde “cabiumned.nl” waarop de student zelf kan kiezen of hij aan spelling, woordenschat, grammatica, argumenteren of stijlfiguren wil werken. Er staan ook opdrachten voor spreek-, lees- en schrijfvaardigheden op. Hierdoor kunnen de studenten die behoefte hebben aan extra opdrachten op eigen initiatief eraan werken.

Ten derde heeft het organiseren van live-events voordelen voor zowel de studenten als de begeleiders. Hierdoor kunnen de studenten elkaar leren kennen en dus hun kennis kring vergroten. Zoals er al eerder werd benoemd in de onderzoeksresultaten van de *inspiration* fase en de *ideation* fase ervaren Caribische studenten eenzaamheid. Het ontmoeten van studenten met een soortgelijke ervaring kan stimulerend werken voor de student en kan het gevoel van eenzaamheid verminderen.

Ten vierde is het raadzaam om een ander testprogramma te gebruiken. Dialang biedt voldoende testen om de taalniveaus van de studenten te meten. Echter worden de gegevens niet opgeslagen en zijn de resultaten niet beschikbaar voor de begeleiders en de organisatoren. Het programma moet testresultaten kunnen opslaan. De testresultaten moeten beschikbaar zijn voor de organisator, zodat die naar behoefte onderzoek kan doen met de resultaten. Daarnaast moet het mogelijk zijn om tijdens het maken van de toets naar de vorige vraag te kunnen gaan, om de antwoorden te kunnen controleren voor het afronden van de test.

Een valkuil waar op gelet moet worden is de hoeveelheid werk die de begeleiders hebben door het rapporteren. De begeleiders vinden het goed dat ze na een paar gesprekken met de studenten een update geven van de huidige stand van zaken betreft de begeleiding. Toch zou het niet te buitensporig moeten worden. Als vrijwilliger heb je niet altijd genoeg tijd om naast je werk een verslag bij te houden. De begeleider denkt dat de flexibiliteit die het project Studiamigu | o nu biedt erg aantrekkelijk is voor eventuele nieuwe begeleiders. Er wordt aangeraden door die flexibiliteit te blijven behouden.

Het is nuttig als de student kort geïnformeerd wordt over het bestaan van het OER. Hierdoor is de student op de hoogte van bruikbare informatie. Als de student problemen heeft met het begrijpen van het reglement, dan kan hij de SLB'er raadplegen om eventuele vragen betreft het reglement te stellen. Al het attenderen op een dergelijk reglement geeft de student meer poten om op te staan, omdat hij dan weet van de eventuele ondersteuningsmogelijkheden die de hogeschool of universiteit biedt.

Een oplossing zou kunnen zijn dat de begeleiders minimaal eens per maand een korte beschrijving in een gedeeld bestand zetten, zodat de organisator van het project beschikking heeft tot de informatie. In deze korte beschrijving staat wat er behandeld is, waar de student naar toe wil werken en eventuele observaties van de begeleider. Het is ook mogelijk door de student zelf een korte beschrijving te geven over hoe het project wordt ervaren. Daarnaast willen de begeleiders graag de intervisiegesprekken behouden. Deze intervisie gesprekken zijn relevant om in groepsverband bepaalde situaties te bespreken. Ook het delen van ervaringen van de verschillende begeleiders geeft nieuwe inzichten over het begeleiden.

Er wordt door begeleiders opgemerkt dat het overmatig testen meer nadelen met zich meebrengt dan voordelen. Het observeren is belangrijker dan het testen met behulp van toetsen. Volgens de begeleiders hebben de studenten geen toets nodig om te merken of ze progressie hebben gemaakt voor wat betreft hun Nederlandse taalvaardigheid. Een toets is ook enkel een momentopname, die sterk afhankelijk is van de gemoedstoestand van de student. Een voorbeeld vanuit haar eigen werk is dat iedereen schrikt als een cliënt een lage score bij een test haalt. Terwijl als de cliënt en de omgeving van die cliënt verbetering ervaart, zou het resultaat van de toets weinig uit moeten maken.

Literatuurlijst

- Arthur, N. (1997). Counselling Issues with International Students. *Canadian Journal of Counselling*, 31(4), 259–273. Geraadpleegd van <https://eric.ed.gov/?id=EJ557926>.
- Baker, R. W., & Siryk, B. (1999). *SACQ: Student adaptation to college questionnaire: Manual*. Western Psychological Services.
- Braxton, J. M., Jones, W. A., Hirschy, A. S., & Hartley III, H. V. (2008). The role of active learning in college student persistence. *New Directions for Teaching and Learning*, 2008(115), 71–83. <https://doi.org/10.1002/tl.326>
- Van den Broek, A., Cuppen, J., Warps, J., Termorshuizen, T., Lodewick, J., Brukx, D., Mulder, J. (2019). *Monitor Beleidsmaatregelen Hoger Onderwijs 2018-2019. Studenten in het hoger onderwijs: stand van zaken studiejaar 2018-2019: doorstroom, instroom, studiekeuze, studievoortgang, studieuitval en studiefinanciering*. Geraadpleegd op 17 maart 2021, van <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/08/31/monitor-beleidsmaatregelen-hoger-onderwijs-2018-2019>
- Chue, K. L., & Nie, Y. (2016). International Students' Motivation and Learning Approach: A Comparison with Local Students. *Journal of International Students*, 6(3), 678–699. <https://doi.org/10.32674/jis.v6i3.349>
- Marian Cornelissen (2008). *Studieloopbaanbegeleiding. Training SLB voor de docent*. Amsterdam: Boom Onderwijs. 160 p., ISBN 978 90 473 0047 2
- Cook, D. A., & Artino, A. R. (2016). Motivation to learn: an overview of contemporary theories. *Medical Education*, 50(10), 997–1014. <https://doi.org/10.1111/medu.13074>
- Cuppen, J., & Essen, M. van. (2019). *Aanvullende analyses Caribische studenten in het hoger onderwijs*. Nijmegen: ResearchNed (in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap).
- Dillard, J. M., & Chisolm, G. B (1983). Counseling the international student in a multicultural context. *Journal of College Student Personnel*, 24, 101-105.
- Dijkhoff, M., Van Veen, P., Hellings, E. & Snetselaar, M. (2015). *Rapport Nationaal Taalbeleid Curaçao Deel 3: Begrippen en concepten Overwegingen en uitgangspunten voor beleidskeuzes Uitwerking en verantwoording voor een doorlopende lijn voor taalonderwijs* (Rapportage). Walldorf: Usona
- Donche, V., & Vanthournout, G. (2017). *Bevorderen van sociale en academische integratie in het eerste jaar hoger onderwijs*. Tijdschrift voor Hoger Onderwijs, 35(4). Geraadpleegd op 17 maart 2021, van https://scholar.google.nl/scholar?hl=nl&as_sdt=0%2C5&q=Bevorderen+van+sociale+en+academische+integratie+in+het+eerste+jaar+hoger+onderwijs&btnG=
- Esser, H. (2006). *Migration, language and integration AKI Research Review 4*. Geraadpleegd op 17 maart 2021, van https://scholar.google.nl/scholar?hl=nl&as_sdt=0%2C5&q=Hartmut+Esser+MIGRATION%2C+LANGUAGE+AND+INTEGRATION+AKI+Research+Review+4+&btnG=
- Furnham, A., Bochner, S., & Lonner, W. J. (1986). *Culture Shock, Psychological reactions to unfamiliar environments*. London, Verenigd Koninkrijk: Methuen.
- Geerman, E. V. M., & Leona, N. L. (2020). *Het studiesucces van Studenten uit de ABC-eilanden Van uitdagingen naar oplossingen*. Geraadpleegd op 17 maart 2021, van <https://papiaments.levendetalen.nl/onderzoek-naar-studiesucces/het-studiesucces-van-studenten-uit-de-abc-eilanden-geerman-leona-2020-2/>

- Heikinhelmo, P. S., & Shute, J. C. M. (1986). The adaptation of foreign students: student views and institutional implications. *Journal of College Student Personnel*, 27, 399-406.
- Heuvel, J. (2017). Moet Papiaments op Curaçao een verplicht examenvak blijven voor havo en vwo? *Levende Talen Magazine*. Geraadpleegd op 28 april 2021, van https://scholar.google.com/scholar?hl=nl&as_sdt=0%2C5&q=Moet+Papiaments+op+Cura%C3%A7ao+een+verplicht+examenvak+blijven+voor+havo+en+vwo%3F&btnG=
- Hoff, E., Core, C., Place, S., Rumiche, R., Señor, M., & Parra, M. (2011). Dual language exposure and early bilingual development. *Journal of Child Language*, 39(1), 1–27. <https://doi.org/10.1017/s0305000910000759>
- Kormos, J., Csizér, K., & Iwaniec, J. (2013). A mixed-method study of language-learning motivation and intercultural contact of international students. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 35(2), 151–166. <https://doi.org/10.1080/01434632.2013.847940>
- Levende Talen Papiaments. (2020, 1 oktober). Papiaments. *Levende Talen*. Geraadpleegd op 28 april 2021, van <https://levendetalen.nl/talensecties/sectie-papiaments/>
- Liu, J. (2002). Negotiating Silence in American Classrooms: Three Chinese Cases. *Language and Intercultural Communication*, 2(1), 37–54. <https://doi.org/10.1080/14708470208668074>
- May, W. C., & Jepsen, D. A. (1988). Attitudes toward counselors and counseling process: A comparison of Chinese and American graduate students. *Journal of Counseling and Development*, 67, 189-192
- Nationale Ombudsman. (2020, december). *Kopzorgen van Caribische studenten Een onderzoek naar knelpunten die studenten uit het Caribisch deel van het Koninkrijk ervaren als zij in Nederland (gaan) studeren of in Nederland hebben gestudeerd* (Nr. 2020/042). <https://www.nationaleombudsman.nl/nieuws/rapporten/2020042>
- Pedersen, P.B. (1988). *A handbook for developing multicultural awareness*. Alexandria, VA: American Association for Counseling and Development.
- Pedersen, P.B. (1991). Counseling international students. *The Counseling Psychologist*, 19, 10-58
- Rienties, B., Beausaert, S., Grohnert, T., Niemantsverdriet, S., & Kommers, P. (2011). Understanding academic performance of international students: the role of ethnicity, academic and social integration. *Higher Education*, 63(6), 685–700. <https://doi.org/10.1007/s10734-011-9468-1>
- Roberts, R. K., Swanson, N. G., & Murphy, L. R. (2004). Discrimination and occupational mental health. *Journal of Mental Health*, 13(2), 129–142. <https://doi.org/10.1080/09638230410001669264>
- Sandhu, D. S., & Asrabadi, B. R. (1994). Development of an acculturative stress scale of international students: preliminary findings. *Psychological Reports*, 436–446. <https://doi.org/10.2466/pr0.1994.75.1.435>
- Severiens, S., & Wolff, R. (2008). A comparison of ethnic minority and majority students: social and academic integration, and quality of learning. *Studies in Higher Education*, 33(3), 253–266. <https://doi.org/10.1080/03075070802049194>
- Schram, J. L., & Lauver, P. J. (1988). Alienation in international students. *Journal of College Student Development*, 29, 146- 1 50.
- Thomas, K. A., & Althen, G. (1989). Counseling Foreign students. In P. Pedersen, J. Draguns, W. Lonner, & J. Trimble (Eds.), *Counseling across cultures*. (3rd ed.) Honolulu, HI: Univet. of Hawaii Press. 205-241.
- Weijters, G., & Scheepers, P. (2003). Verschillen in sociale integratie tussen etnische groepen: Beschrijving en verklaring. *Radboud Universiteit Nijmegen*, 78(2), 144–157. Geraadpleegd van <https://repository.ubn.ru.nl/handle/2066/63508>
- Williams, D. R., & Williams-Morris, R. (2000). Racism and mental health: The African American experience. *Ethnicity and Health*, 6, 243-269.

- Ward, L. (1967). Some observations on the underlying dynamics of conflict in a foreign student. *Journal of the American College Health Association*, 10, 430-440.
- Wolff, R. P. (2013). *Presteren op vreemde bodem: Een onderzoek naar sociale hulpbronnen en de leeromgeving als studie succesfactoren voor niet-westerse allochtone studenten in het Nederlandse hoger onderwijs (1997-2010)*. Ipskamp Drukkers BV.
- Zhang, S., & Thompson, N. (2004). Dialang: A Diagnostic Language Assessment System (review). *The Canadian Modern Language Review / La revue canadienne des langues vivantes*, 61(2), 290–293. <https://doi.org/10.1353/cml.2005.0011>
- Zhou, Y., Jindal-Snape, D., Topping, K., & Todman, J. (2008). Theoretical models of culture shock and adaptation in international students in higher education. *Studies in Higher Education*, 33(1), 63–75. <https://doi.org/10.1080/03075070701794833>

Bijlage 1: Checklist ethische toetsing

Bijlage 13 Checklist ethische toetsing (scriptie)onderzoek

1. Valt het onderzoek onder de Wet medisch-wetenschappelijk Onderzoek met mensen (WMO)? Onderzoek valt onder de WMO als het aan de volgende twee voorwaarden voldoet: er is sprake van medisch wetenschappelijk onderzoek én personen worden aan handelingen onderworpen of hen worden gedragsregels opgelegd (zie voor meer informatie: <https://www.ccmo.nl/onderzoekers/wet-en-regelgeving-voor-medisch-wetenschappelijk-onderzoek/uw-onderzoek-wmo-plichtig-of-niet>)
☐ Ja ☒ Toetsing noodzakelijk
☒ Nee
2. Gaat het bij het voorgenomen onderzoek om een gezonde populatie?
☒ Ja
☐ Nee ☒ Toetsing noodzakelijk
3. Is er sprake van onderzoek bij minderjarigen (<16 jaar) of bij wilsonbekwamen?
☐ Ja ☒ Toetsing noodzakelijk
☒ Nee
4. Worden deelnemende personen aan handelingen onderworpen of worden aan de deelnemende personen bepaalde gedragswijzen opgelegd, die ONGEMAK kunnen inhouden?
☐ Ja ☒ Toetsing noodzakelijk
☒ Nee
5. Zijn er VEILIGHEIDS- EN/OF GEZONDHEIDSRISICO'S VOOR DE RESPONDENTEN verbonden aan het onderzoek?
☐ Ja ☒ Toetsing noodzakelijk
☒ Nee
6. Is er een aanspreekpunt waar deelnemende personen terecht kunnen met vragen over het onderzoek en worden zij hiervan op de hoogte gesteld?
☒ Ja
☐ Nee ☒ Toetsing noodzakelijk
7. Zijn de deelnemende personen volledig vrij om deel te nemen aan het onderzoek, en om hiermee op elk moment te stoppen wanneer zij dat willen, om welke reden dan ook?
☒ Ja
☐ Nee ☒ Toetsing noodzakelijk

8. Worden deelnemers aan het onderzoek voorafgaand aan deelname schriftelijk en mondeling voorgelicht over doel, de aard en duur, risico's en bezwaren van het onderzoek?

☒ Ja

☐ Nee ☐ Toetsing noodzakelijk

9. Teken en deelnemende personen en/of hun vertegenwoordigers voor toestemming met het onderzoek?

☒ Ja

☐ Nee ☐ Toetsing noodzakelijk

10. Is de verwerking van persoonsgegevens in overeenstemming met de AVG? DENK AAN HET ZORGVULDIG OMGAAN MET (PERSOONS)GEGEVENS (ZOWEL OP PAPIER ALS DIGITAAL) EN EEN VEILIGE MANIER VAN DATAOPSLAG.

☒ Ja

☐ Nee ☐ Toetsing noodzakelijk

11. Worden er bijzondere persoonsgegevens verzameld (e.g. etniciteit, religie, medische gegevens, seksuele geaardheid, ziekteverzuim, et cetera)?

☐ Ja ☐ Toetsing noodzakelijk

☒ Nee

12. Is objectiviteit en onafhankelijkheid van de onderzoeker(s) gewaarborgd?

☒ Ja

☐ Nee ☐ Toetsing noodzakelijk

Toetsing noodzakelijk: Wanneer de uitkomst één of meerdere keren 'toetsing noodzakelijk' is, dan zal de scriptiecoördinator beoordelen of het onderzoek in lijn is met de gedragscode. Bij twijfel zal de SEAC (Saxion Ethische Advies Commissie) worden geconsulteerd.

Bijlage 2: Informed consent

Onderzoek naar de vergroting van het studiesucces van Caribische studenten

Ik heb de informatie over dit onderzoek voor de deelnemer gelezen. Ik kon aanvullende vragen stellen. Mijn vragen zijn voldoende beantwoord. Ik had voldoende tijd om te beslissen of ik deelneem aan dit onderzoek.

Ik weet dat meedoen aan het interview helemaal vrijwillig is. Ik ben me ervan bewust dat ik op ieder moment kan beslissen om toch niet mee te doen. Daarvoor hoef ik geen reden te geven.

Ik weet dat de onderzoeker en begeleiders van de onderzoeker mijn gegevens kunnen inzien. Die mensen staan vermeld in de informatiebrief. Mijn gegevens zullen vertrouwelijk en waar mogelijk anoniem opgeslagen worden. Het gebruik van mijn gegevens in de rapportage is in ieder geval anoniem.

Ik geef toestemming om mijn gegevens te gebruiken, voor de doelen die in de informatiebrief staan. Mocht er aanleiding zijn om de gegevens te gebruiken voor een ander onderzoeksdoel dan zal opnieuw toestemming aan mij worden gevraagd. Ik ben mij er van bewust dat de onderzoeksgegevens door de onderzoeker bewaard worden tot het einde van zijn studie.

Naam deelnemer:

Handtekening:

Datum : __ / __ / __

Ik verklaar hierbij dat ik deze deelnemer voldoende heb geïnformeerd over het genoemde onderzoek.

Als er tijdens het onderzoek informatie bekend wordt, die de toestemming van de deelnemer zou kunnen beïnvloeden, dan breng ik hem/haar daarvan tijdig op de hoogte op een wijze waardoor ik er zeker van ben dat de informatie de deelnemer bereikt heeft.

Naam onderzoeker(s):

Handtekening:

Datum: __ / __ / __

Ik ga akkoord met deelname aan dit onderzoek

☐

]

Bijlage 3: Informatiebrief

Onderzoek naar de vergroting van het studiesucces van Caribische studenten

Beste student,

Bij deze wil ik je vragen mee te doen aan het onderzoek naar de vergroting van het studiesucces van Caribische studenten. Wij vragen je vriendelijk om mee te doen aan een wetenschappelijk onderzoek. Je beslist zelf of je wilt meedoen. Voordat je de beslissing neemt, is het belangrijk om meer te weten over het onderzoek. Lees deze informatiebrief rustig door. Bespreek het zo nodig je partner, vrienden of familie.

Heb je na het lezen van de informatie nog vragen? Dan kun je terecht bij de onderzoeker. Onderaan deze informatiebrief vind je mijn contactgegevens.

1. Wat is het doel van het onderzoek?

Het doel van het onderzoek is om Caribische studenten te helpen bij het vergroten van het studiesucces. Er wordt onderzocht hoe effectief project Studiamigo|u de taalvaardigheden van de studenten versterkt. Daarnaast wordt er onderzocht wat de hogescholen en universiteiten kunnen doen om deze studenten te kunnen ondersteunen om het studiesucces te vergroten.

2. Hoe wordt het onderzoek uitgevoerd?

Er worden interviews afgenomen bij de deelnemers van project Studiamigo|u

3. Wat wordt er van u verwacht?

Via de mail wordt er een datum en tijdstip afgesproken om het interview te houden. Het interview zal tussen een halfuur en één uur duren. In het interview worden er vragen gesteld over je studeerervaringen in Nederland, zowel op sociaal gebied als op academisch gebied. De resultaten van de voor-, en nameting worden niet besproken in het interview. Ook worden er vragen gesteld over hoe deze ervaring verbeterd zou kunnen worden voor toekomstige Caribische studenten. Het interview zal vanwege de huidige COVID-19 crisis digitaal worden afgenomen.

4. Wat zijn mogelijke voor- en nadelen van deelname aan dit onderzoek?

Een voordeel is dat project Studiamigo|u met behulp van dit onderzoek een beter beeld heeft van het effect van de begeleiding. Een ander voordeel kan zijn dat hogescholen en universiteiten in de aankomende jaren meer begeleiding aanbieden aan Caribische studenten.

Er zijn geen noemenswaardige nadelen verbonden aan dit onderzoek.

5. Wat gebeurt er als u niet wenst deel te nemen aan dit onderzoek?

Je beslist zelf of je meedoet aan het onderzoek. Deelname is vrijwillig. Als je besluit niet mee te doen, laat het dan weten via de mail. Je hoeft dan niets te tekenen. Je hoeft ook niet te zeggen waarom je niet wilt meedoen. Als je tijdens het onderzoek niet meer mee wilt doen, kun je ook zonder opgave van reden jouw deelname aan het onderzoek beëindigen.

6. Wat gebeurt er met uw gegevens?

Gegevens uit het onderzoek worden vertrouwelijk bewaard. Jouw persoonlijke gegevens, zoals je naam en leeftijd, worden gecodeerd opgeslagen en alleen de onderzoeker weet om wie het gaat. Naast de onderzoeker, kunnen ook docenten, die de kwaliteit van het onderzoek bewaken, je gegevens inzien. De audio van het interview wordt opgenomen om de informatie nauwkeurig te kunnen coderen.

De onderzoeksgegevens worden gebruikt voor wetenschappelijke publicatie in de vorm van een onderzoeksrapport voor onderwijsdoeleinden, waarin individuele gegevens van participanten niet herkenbaar zijn. Jouw privacy blijft dus volledig gewaarborgd.

7. Zijn er extra kosten/is er een vergoeding wanneer u besluit aan dit onderzoek mee te doen?

Er zijn voor jou geen extra kosten verbonden aan dit onderzoek, en er is geen vergoeding voor deelname aan dit onderzoek.

8. Wilt u verder nog iets weten?

Neem rustig de tijd, om deze informatie te lezen en te bespreken met je partner of andere mensen uit jouw omgeving. Op korte termijn zal de onderzoeker contact met u opnemen om te horen of u wilt deelnemen aan dit onderzoek.

Mocht je nog vragen hebben over het onderzoek, dan kun je contact met mij opnemen via de mail.

Naam onderzoeker: Didier Mooren
Telefoonnummer: 06-43140350
E-mailadres: 447583@student.saxion.nl

Bijlage 4: Interviewopzet *inspiration* fase

Aan het begin van het interview moet de deelnemer verbaal aangeven dat hij toestemming geeft voor het auditief opnemen van het interview. Interview wordt anoniem afgenomen. Codes van de deelnemers gebruiken. Thema's die worden behandeld benoemen.

Acclimatiseren:

- Vragen hoe het met de student is
- Vragen waar de student vandaan komt
- Vragen naar de eerste indruk van Nederland van de student
- Vragen welke studie de student volgt en hoe hij/zij de studie vindt
- Vragen wat het eerste is dat de student zal doen als de lockdown is afgelopen

Wat was je motivatie om deel te nemen aan het onderzoek?

Introductie:

Mijn naam is Didier Mooren en ik ben student aan de hogeschool van Deventer. Ik studeer toegepaste psychologie en ik ben bezig met mijn afstudeerscriptie.

Doel van het onderzoek:

Het doel van het onderzoek is om Caribische studenten te helpen bij het vergroten van het studiesucces. Er wordt onderzocht hoe effectief project Studiamigo | u de taalvaardigheden van de studenten versterkt. Daarnaast wordt er onderzocht wat de hogescholen en universiteiten kunnen doen om deze studenten te kunnen ondersteunen om het studiesucces te vergroten. Uw inzichten over het onderwerp als ervaringsdeskundige en als begeleider bespreken. Dit interview heeft meer de vorm van een gesprek.

Omgang van de gegevens:

- Anoniem afgenomen
- Keuze of de begeleider met beeld geïnterviewd wil worden
- Gegevens worden alleen gedeeld met opdrachtgever en de docent
- Privacy blijft gewaarborgd

Thema's uitleggen:

- Eigen ervaring
- Het initiatief project Studiamigo | o
- Begeleiding van de studenten
- Ontwikkeling van het project Studiamigo | o

Duur interview:

Het interview zal ongeveer 60-90 minuten duren

Sociale integratie

Hoe vind je het om in Nederland te studeren?

Heb je regelmatig contact met andere Nederlandse studenten?

Trek je meer op met Nederlandse studenten of meer met studenten uit andere landen?

Hoe komt het dat je optrekt met jouw huidige vrienden(groep)?

Kom je veel in aanraking met de Nederlandse cultuur?

- o Als het antwoord ja is; hoe kom jij in aanraking met de Nederlandse cultuur?
- o Als het antwoord nee is; hoe komt het dat je niet in aanraking komt met de Nederlandse cultuur?
- o Hoe merk je dat je veel/weinig in aanraking komt met de Nederlandse cultuur?

Helpt de hogeschool/universiteit jou om contact te leggen met andere studenten?

Ervaring project Studiamigu|o

Wat is voor jou de reden dat je deelneemt aan project Studiamigu|o?

Kun je een beschrijving geven over de begeleiding die je krijgt? Welke onderwerpen bespreek je met jouw begeleider?

Wat denk jij dat er nodig is om jouw Nederlandse taalvaardigheden verder te versterken?

Hoe ervaar jij project Studiamigu|o?

- Wat vind jij goed aan het project?
- Wat mis jij in het project of wat zou je graag anders willen zien aan het project?

Merk je verbeteringen in jouw Nederlandse taalvaardigheid?

- o Als het antwoord ja is; waar merk je dat het meeste aan?

Als het antwoord nee is; waar mis je deze verbeteringen?

Motivatie en zelfbeeld

Ben je gemotiveerd tijdens het studeren?

- Hoe ervaar je het halen van een voldoende? En wat doet het met jou?
- Hoe ervaar je het halen van een onvoldoende? En wat doet het met jou?
- Ervaarde je dit ook zo op uw middelbare school?

Hoe beïnvloed project Studiamigu|o jouw motivatie om te gaan studeren/voor het studeren?

Heeft project Studiamigu|o jou meer zin gegeven in jouw opleiding?

- o Als het antwoord nee is; waarom heeft project Studiamigu|o jou meer zin gegeven in jouw opleiding?
- o Als het antwoord ja is; waarom heeft project Studiamigu|o jou niet meer zin gegeven in jouw opleiding?

Is je zelfbeeld als scholier/student veranderd nu je in Nederland studeert?

- Hoe keek je naar jezelf als student toen je op de middelbare school zat?
- Hoe kijk je naar jezelf als student nu je aan de hogeschool/universiteit studeert?

Waarom is jouw zelfbeeld als student hetzelfde gebleven/veranderd?

De hogeschool/universiteit en de Caribische student

Hoe is het contact tussen jou, als student, en de hogeschool/universiteit?

In hoeverre helpt de hogeschool/universiteit jou als Caribische student op het gebied van academische en sociale integratie en de Nederlandse taal?

- o Indien de student geen/weinig hulp krijgt: Wat kan je hogeschool/universiteit doen om jou te kunnen begeleiden op het gebied van academische en sociale integratie en de Nederlandse taal?
- o Indien de student wel hulp krijgt: Wat doet de hogeschool/universiteit om jou te begeleiden op het gebied van academische en sociale integratie en de Nederlandse taal?

Hoe kijk jij naar jouw ontwikkeling van academische vaardigheden in Nederland? Worden al jouw competenties gestimuleerd/geprikkeld? Denk aan samenwerking in een werkgroep, het schrijven van een verslag of het leren voor een toets.

Hoe denk jij het beste geholpen kunnen worden om meer succes te ervaren tijdens de studie?

Bijlage 5: Interview met student #1

De student studeert psychologie aan de universiteit van Leiden. Zij komt van Curaçao.

Sociale integratie

De student vindt het goed om in Nederland te studeren. Ze heeft eerst aan de universiteit van de Antillen gestudeerd en ze merkt niet veel verschil. De manier waarop er les wordt gegeven en wat er wordt behandeld verschilt het niet veel. De student heeft regelmatig contact met de andere studenten, zowel buitenlandse als binnenlandse studenten. Deze medestudenten leert ze kennen via werk en studie- en studentenvereniging. De student merkt verschil tussen de Caribische cultuur en de Nederlandse cultuur. Een verschil is dat de Nederlandse cultuur erg tijdsgebonden is en dat de Caribische cultuur dat minder heeft. Daarnaast vindt de student dat de Nederlandse cultuur meer individualistisch is, terwijl de Caribische cultuur meer collectieve mindset.

De universiteit heeft weinig gedaan om de studenten kennis met elkaar te laten maken. Er was echter wel een initiatief om studenten met elkaar kennis te laten maken, maar dit was niet verplicht. Volgens de student heeft dit veel te maken met de faculteit waar je studeert, omdat de cultuur binnen deze faculteiten sterk verschillen. Bij de ene faculteit zal er meer behoefte zijn aan een dergelijk initiatief dan bij de andere faculteit.

Ze woont al vijf jaar in Nederland. Gedurende deze jaren heeft ze veel Nederlanders leren kennen. Ze heeft gewerkt op festivals (om meer mensen te leren kennen), ze heeft Nederlandse jongens gedate en ze heeft Nederlandse vriendinnen. Doordat ze veel in aanraking is gekomen met de Nederlandse cultuur voelt zij zich niet geheel ontheemd.

Volgens de student ligt de verantwoordelijkheid van integreren bij de student zelf. Wanneer je de studiefinanciering van Curaçao (SSC) neemt, dan kom je in aanmerking voor een studentenwoning in Nederland. De SSC stelt volgens de student zelf eisen waar je gaat studeren en waar je komt te wonen. Wanneer een Caribische student financiering afsluit via DUO, zijn die restricties er niet. In deze studentenwoning wonen alleen andere Caribische studenten. Er wordt ook vaak alleen Papiaments gesproken onderling, waardoor ze minder Nederlands oefenen/spreken. Daarnaast gaan deze Caribische studenten veel met elkaar om en minder met Nederlandse jongeren/studenten. Dit resulteert volgens de student in een slechtere integratie. De student snapt wel dat de Caribische studenten met elkaar optrekken.

Ervaring met het project Studiamigu |o

De student wist niet waar project Studiamigu |o voor was. Ze studeert zelf in het Engels en heeft weinig behoefte aan begeleiding op het gebied van haar Nederlandse taalvaardigheden. De student is er positief over haar begeleiders. De begeleiders bieden voornamelijk sociale steun. De lessen zijn niet nuttig voor de student, maar dat heeft vooral te maken met het feit dat zij geen problemen heeft met de Nederlandse taal. Ze vindt wel dat de Nederlandse Taallessen nut hebben bij de andere studenten. Ze geeft wel aan dat ze denkt dat er meer erkenning nodig is bij het project. Er moeten meer complimenten worden gegeven, zodat de studenten een beter beeld krijgen van hun eigen taalvaardigheden. Dit zou kunnen leiden tot een selffulfilling prophecy.

Motivatie en zelfbeeld

De student ziet een gemotiveerde student als een gedisciplineerde student. Ze geeft aan dat erkenning van de docent veel motivatie kan geven. In het algemeen mist zij het schouderklopje als je iets goed hebt afgerond. Vooral de docenten en de begeleiders moeten deze erkenning geven, maar ze geven dat te weinig. Dit komt volgens haar vooral door de vele studenten die ze begeleiden of les geven.

De student ervaart veel stereotypering wat vaak een negatieve lading met zich meebrengt. Bijvoorbeeld als een professor zegt dat de student intelligent is voor een donker persoon. Veel Nederlanders houden een dergelijk stereotype erop na, wat een verstoring is voor het integreren van de Caribische studenten. Deze mate van stereotypering is afhankelijk van blootstelling aan andere culturen. Dit hindert samenwerking tussen Nederlandse studenten en Caribische studenten. De student vindt dit een nationale en holistische kwestie, omdat er eerst basale kennismaking en acceptatie moet zijn voor er samenwerking kan plaatsvinden. De student vindt dat er vanuit Curaçao acceptatie moet komen voor de Nederlandse studenten. Hierdoor zal er na verloop van tijd minder stereotypering plaatsvinden.

De student ziet zichzelf als een gemotiveerde student, omdat hij/zijn discipline heeft om voldoende aan school te werken. Een voldoende vindt de student vanzelfsprekend, omdat ze hard werkt. Een onvoldoende kan zij niet goed ontvangen, omdat zij altijd hard werkt en dus een voldoende verwacht. Hij/zij doet er dan veel aan om het de volgende keer wel te halen. De student is ook niet gewend om onvoldoendes te halen, omdat ze altijd een hoogvlieger is geweest. Het zelfbeeld van de student is wel verslechterd sinds de middelbare school. Een reden is dat zij weet dat er meerdere wegen naar Rome zijn, dus zij is wat meer laconiek geworden. Dit is ook te wijten aan de vrijheid die de Caribische studenten ervaren als ze in Nederland wonen. De ouders van de studenten kunnen niet meer functioneren als een duwtje in de rug. Hierdoor is de student minder hard gaan werken, omdat haar ouders niet direct zicht hadden op haar resultaten.

De student denkt dat de meeste Caribische studenten een cultuurschok hebben wanneer ze in Nederland komen. Niet alleen vanwege de sociale omgang, maar ook vanwege de vrijheid die ze hier hebben. Ze kunnen met het openbaar vervoer overal komen, terwijl ze in Curaçao gebonden waren aan de auto (vaak de auto van de ouders). Experimenteren met middelen of het indelen van tijd is ook een vrijheid die veel meer wordt ervaren. Niet alle studenten kunnen goed omgaan met al die vrijheid, waardoor er problemen kunnen ontstaan.

Haar begeleiders zijn rolmodellen voor de student, omdat zij als oud Caribische studenten succesvol zijn. Hierdoor heeft zij meer motivatie om hard te studeren.

De student ervaart eenzaamheid omdat zij alleen woont in een studio. Hij/zij denkt dat veel Caribische studenten problemen hiermee ervaren. Hij/zij denkt dat eenzaamheid een belangrijke factor is bij lage mate studiesucces. Dit heeft volgens de student effect op studiesucces en het sociaal integreren. De student heeft zelf veel initiatief genomen om contact te leggen met anderen.

De hogeschool/universiteit en de Caribische student

De student heeft weinig contact met de universiteit en met haar professoren. Alleen in het eerste jaar had zij een mentor, maar die had zij niet meer de jaren daarna. Ze denkt dat de begeleiding en de contacturen waardevol zijn voor Caribische studenten. Dit missen zij op de universiteit. Volgens de student past een HBO-studie qua studievorm beter bij een Caribische student, omdat ze meer de mogelijkheid hebben om samen te werken en om begeleiding te krijgen. Ook op het gebied van sociale integratie kan dat veel helpen.

De universiteit helpt de student niet met academische- en sociale integratie en met de Nederlandse taal. De student heeft hier begrip voor, omdat de zelfstandigheid hoort bij het studenten aan de universiteit. De universiteit informeert de student echter wel over andere initiatieven die op het gebied van integratie kunnen helpen.

De student vindt niet dat haar academische vaardigheden geheel ontplooid worden. Dit is vooral te wijten aan het schoolsysteem, omdat alle studenten enkel een nummertje is. Op de universiteit kun je enkel op peerreview rekenen.

Eenzaamheid is voor de student toch het grootste struikelblok geweest die haar studiesucces heeft beïnvloed.

Bijlage 6: Interview met student #2

Hij komt uit Curaçao en hij is naar Nederland gekomen om te studeren. De student studeert HBO rechten aan de hogeschool van Leiden. Hij is een paar keer op vakantie geweest in Nederland, maar hij heeft nog nooit in Nederland gewoond. De Nederlandse taal was wel een struikelblok voor de student. Desalniettemin heeft hij zijn propedeuse behaald.

Sociale integratie

De student vindt het best ingewikkeld om in Nederland te studeren. Op Curaçao woonde hij bij zijn ouders en in Nederland woont hij alleen in een studio. Hij geeft aan dat plannen erg belangrijk is, omdat je een balans moet vinden tussen huishoudelijke taken, schoolwerk en zijn sociale leven. Het aanbrengen van structuur was een uitdaging voor de student. Voorheen heeft hij in een studentenhuus gewoond, maar dat was hij op termijn beu. Dit kwam vooral omdat hij zich niet goed kon concentreren in het studentenhuus.

De student vindt de opleiding best zwaar, omdat het veel leer- en leeswerk is. Hij denkt dat niet alleen Caribische studenten hiermee te kampen hebben. De student is naar de mentor gestapt om te vertellen dat hij wel de motivatie had om hard te studeren, maar hij moeite had met de Nederlandse taal. De student heeft veel contact met Nederlandse studenten vanwege de opleiding. De mentaliteit van andere Caribische studenten vindt hij niet altijd prettig, omdat die volgens hem niet de drang hebben om met Nederlandse studenten op te trekken. Ze trekken het liefste op met andere Caribische studenten, omdat ze zich daar prettiger bij voelen. De student wil juist wel met Nederlandse studenten omgaan, omdat het helpt bij de ontwikkeling van zijn Nederlandse taalvaardigheden. Iedere dag probeert hij wel om te gaan met Nederlandse studenten. Hij wordt door zijn Nederlandse vrienden/klasgenoten gecorrigeerd op zijn taalfouten, wat de student wel erg leerzaam vindt. Hij vertelt dat het een traag proces is, maar dat het wel effect heeft. Naast de blootstelling aan de Nederlandse taal heeft het ook het voordeel dat de student kan zien hoe Nederlandse studenten opdrachten aanpakken. Hierdoor hoopt hij opdrachten beter te kunnen begrijpen en te maken.

Op het huidige moment gaat de student zoal om met Nederlandse als met Caribische studenten. Hij gaat graag om met Nederlanders om de Nederlandse normen en waarden te begrijpen. De omgang binnen de twee groepen verschilt zegt de student. Nederlanders zijn erg direct, terwijl Caribische Nederlanders dat niet zijn. Zij draaien vaak om een punt heen vindt hij. Volgens de student is er een mate van onzekerheid bij de Caribische studenten. Ze zijn huiveriger om fouten te maken, dus vragen ze het vaak om het zeker te weten dat ze het goed doen.

Studenten in het groepje van de student wilden niet met hem samenwerken, omdat ze het taalniveau van de student niet goed genoeg vonden. Dit zou volgens die werkgroep effect hebben op hun cijfer. De student had de keuze om voor de herkansing te gaan of om een ander groepje te zoeken. Hij heeft een groepje gevonden die hem met open armen ontving. Uiteindelijk heeft hij ervoor gezorgd dat zijn groepje het hoogste cijfer van de klas heeft gehaald. Toch vond de student deze episode wel vervelend, omdat hij merkt dat mensen hem door zijn Nederlandse taalvaardigheden onderschatten. De student zit met veel Nederlandse studenten in de klas. Dit wil de student graag zo houden, zodat hij gedwongen wordt om Nederlands te spreken. Daarnaast leert hij ook meer van de Nederlandse omgangsvorm. Bijvoorbeeld toen de student op de roltrap stond, was

het voor hem niet duidelijk dat je de linkerkant van de roltrap vrij moest blijven voor mensen met haast en dat je aan de rechterkant moest stilstaan.

De student heeft zichzelf aan de docenten en aan de Nederlandse studenten voorgesteld en erbij vermeld dat hij bezig is met het verbeteren van zijn Nederlandse taalvaardigheden. Dit was de eerste stap die de student had gezet om contact te leggen met andere studenten. Ongeveer 4 keer in de week geven mensen hem feedback op zijn taalvaardigheden. De student heeft wel contact met zijn medestudenten. Zelfs tijdens deze crisis spreekt hij mensen digitaal. Het eerste contact met zijn medestudenten moest hij wel zelf maken. De hogeschool heeft wel een introductie, maar daar kon de student niet bij zijn vanwege andere zaken die geregeld moesten worden voor de aanvang van het schooljaar. De student had graag gewild dat de hogeschool meer informatie had aangeboden over de studie en over Nederland in het algemeen. Bijvoorbeeld had hij meer informatie gewild over de studiefinanciering of over het OV, omdat dit allemaal nieuw was voor de student.

Caribische studenten hebben de optie om studiefinanciering aan te vragen bij SSC (Stichting studiefinanciering Curaçao) of via DUO. De student heeft allebei genomen, omdat zijn kosten erg hoog zijn. Hij geeft wel de voorkeur aan DUO, omdat SSC een rente van 3% heeft.

Ervaring met het project Studiamigu|o

De student heeft zich aangemeld voor Studiamigu|o, omdat hij de eerste twee periode van het eerste jaar van zijn opleiding weinig studiesucces ervaarde. Hij had veel herkansingen en hij had veel problemen met de Nederlandse taal. Thuis werd er voornamelijk Papiaments gesproken. Daarnaast had de student heimwee en was de student aan het rouwen voor zijn opa en oma die waren overleden. Hij vroeg zijn mentor van SSC om hulp en via daar is hij terecht gekomen bij project Studiamigu|o. De mentor van de hogeschool wist niet van het bestaan van het project. De hogeschool is nu wel op de hoogte gesteld van het project Studiamigu|o.

De begeleiding van het project Studiamigu|o is goed, vindt de student. Alle begeleiders hebben een bepaalde expertise en kunnen je op dat gebied helpen. Bijvoorbeeld een begeleider die rechten heeft gestudeerd en goed is in de Nederlandse taal kan deze student goed helpen op meerdere vlakken. Als de student een opdracht moet maken, dan stuurt hij de opdracht en zijn werk naar zijn begeleider. De begeleider stelt hem dan vragen die hem zelf laat nadenken over zijn werk en over de keuzes die hij maakt binnen de opdracht. Dit doet de begeleider op het gebied van taal en op het gebied van de vak kennis die de begeleider heeft. Zo stimuleert de begeleider hem om Nederlandse teksten te lezen en Nederlandse shows te kijken en te luisteren. De student vindt het erg nuttig en hij heeft er ook veel aan. Ook als je psychische problemen ervaart, dan denkt de student ook dat project Studiamigu|o erg behulpzaam is. Dit komt vooral omdat hij dan iemand heeft aan wie hij zijn psychische problemen kan vertellen aan iemand die de situatie van de student begrijpt.

Het verder versterken van de Nederlandse taal ligt vooral aan de student zelf. Zo vindt de student dat het lezen van Nederlandse boeken of artikelen of het kijken van Nederlandse programma's erg nuttig is voor de verbetering van de taal. Het leerproces duurt lang, maar de blootstelling aan de taal is essentieel voor de Nederlandse taalontwikkeling.

Wat de student vooral goed vindt aan het project Studiamigu|o dat het niet draait om het geld, maar op de ontwikkeling van de studenten. De begeleiders willen je graag helpen op de vlakken waar jij graag geholpen wil worden. Het kan op het gebied van taal zijn, maar ook in het vakgebied van de student. Ze begrijpen hoe het is om een Caribische student te zijn in Nederland.

De student vindt echter wel dat de verschillende taalaspecten, zoals grammatica, spelling en woordenschat, meer tussentijds getest mogen worden. Een voorbeeld is dat je de eerste week een toets krijgt over de Nederlandse spelling en woordenschat en dat je de komende weken (3 of 4 weken) daar les over krijgt. Aan het einde krijg je een soortgelijke toets om te testen of je progressie hebt gemaakt. Daarna komt er om beurten een nieuw onderwerp aan de orde. Mochten studenten dan geen progressie ervaren, dan weet je binnen die weken al of het aan de motivatie van de studenten ligt of aan de lessen.

De student merkt sinds het begin van zijn studietijd in Nederland verbetering in zijn Nederlandse taalvaardigheid. Zijn aanpak hiervan werd al eerder benoemd en heeft vooral veel te maken met blootstelling aan de taal. Ook merkt de student op verschillende vlakken verbetering door het project Studiamigu|o. Zijn Nederlandse leesvaardigheid is vooruitgegaan. Hieronder valt ook zijn vaardigheid om snel te lezen. Hij geeft aan nog wel moeite te hebben met spelling en grammatica, maar gestaag merkt hij ook daar verbetering. Naast Nederlandse taalvaardigheid heeft de student tijdens het project getraind in het geven van presentaties en in professioneel redeneren.

Motivatie en zelfbeeld

Een gemotiveerde student is iemand die door weer en wind toch tracht om zijn of haar doel te bereiken. Het nemen van initiatief is een belangrijk aspect van een gemotiveerde student. De student geeft aan dat hij zich een gemotiveerde student vindt, omdat hij weet waaraan hij moet werken om zijn doel te behalen en is bereid om daar iedere dag aan te werken. Deze mate van zelfreflectie is volgens de student ook belangrijk om je doel te behalen. De lage hoeveelheid studiepunten die de student had na twee periode was een wake-up call voor hem. Hij heeft aan het einde van het studiejaar veel punten alsnog weten te behalen. De student reflecteert veel op zijn eigen gedrag en kan daardoor inzien waaraan hij nog moet werken. Het voorbeeld dat hij gebruikt is bijvoorbeeld de blootstelling aan de Nederlandse taal. Ook neemt hij initiatief om aan zijn uitdagingen te werken. Zoals het kijken van Nederlandse programma's en het leven van Nederlandse artikelen.

Een voldoende ervaart de student als een cadeau, omdat hij er dan zoveel werk in heeft gestopt. Bij een onvoldoende kan de student zich boos voelen. Soms denkt hij dat de docent hem strenger beoordeeld omdat hij een buitenlandse achternaam heeft of dat de docent minder goed les heeft gegeven. In het tweede studiejaar ervaart de student minder boze gevoelens als hij een onvoldoende haalt, omdat hij zich dan richt op hoe hij de toets dan wel kan behalen. De reacties die de student krijgt van voldoende en onvoldoende zijn veranderd sinds hij in Nederland kwam studeren.

Op Curaçao behaalde de student zelden onvoldoendes, dus heeft hij dergelijke tegenslagen niet vaak meegemaakt. De student heeft door het project Studiamigu|o meer zin in de opleiding, omdat hij het fijn vindt om te horen dat zelfs de succesvolle begeleiders tegenslagen hebben ervaren tijdens het studenten. Deze tegenslagen geven aan dat je meer moet geven om het wel te halen. De houding van de student moet gericht zijn om gewoon je best te doen. De student geeft ook een voorbeeld van een advocaat. Een advocaat kan niet alle zaken winnen, maar je moet er wel altijd naar streven om het te halen en natuurlijk om het meeste eruit te halen. Je best doen is essentieel. Zelden moet de student motivatie zoeken bij anderen. Meestal kan hij zichzelf wel motiveren om aan de slag te gaan. Het kan prettig zijn om te horen dat andere mensen ook obstakels ervaren tijdens hun opleiding, dat stimuleert de student juist om beter zijn best te doen.

De student kijkt anders naar zichzelf sinds hij in Nederland woont en studeert. Hij heeft geleerd dat je realistisch moet blijven, maar dat je zoveel mogelijkheid positiviteit moet halen uit het leven. Die positiviteit helpt juist met het beter willen presteren. Hij ziet hoe ver hij is gekomen in de afgelopen jaren en dat werkt stimulerend.

Heimwee, stress, eenzaamheid en frustratie zijn wel emoties die de student heeft ervaren tijdens zijn studie. Vooral aan het begin van zijn opleiding had hij veel te maken met deze psychische klachten. Hij miste zijn ouders en broer erg. Hij heeft wel familie in Nederland, maar de band is niet zo goed dat hij dergelijke problemen met hen kan bespreken. Om deze problemen hangt een taboe, dus vandaar durft hij het niet te bespreken. Met zijn Nederlandse vrienden en kennissen durft hij soms wel dingen te delen. Bij beoordeelt per persoon wat hij wel en niet met hen kan delen. Wanneer hij het niet direct durft te vragen, dan stelt hij de vraag in het algemeen. Bijvoorbeeld hoe zijn vriend(in) kijkt naar eenzaamheid in het algemeen om toch een antwoord te krijgen.

De boosheid die de student ervaarde heeft hij ook verteld aan vrienden. De student wilde niet dat de problemen hem naar beneden zouden trekken en hem zouden demotiveren. Hij heeft alle problemen op een rij gezet en heeft hij gekeken naar eventuele oplossingen voor elk probleem. Als hij geen oplossing kon verzinnen heeft hij het even links gelegd, zodat hij zich kon focussen op wat hij wel kon oplossen. Eenzaamheid was aan het begin van zijn studie het meest voorkomend. Als hij zich eenzaam voelde ging hij even naar buiten om het zich af te zetten. Voorbeelden zijn optrekken met vrienden of een rondje lopen/fietsen. In zijn studie heeft hij wel minder contact met andere studenten. Wanneer je in een studentenkamer woont, spreek je de andere inwonende nog. Sinds de COVID-crisis spreekt hij ook minder mensen, dus heeft hij ook meer te maken met eenzaamheid.

De hogeschool/universiteit en de Caribische student

Het contact tussen de student en de hogeschool is goed. Hij heeft veel docenten die hij kan benaderen als hij een vraag heeft. Er zijn ook genoeg studenten die hij kan aanspreken als hij vragen heeft. In zijn huidige klas ervaart de student ook geen discriminatie, dus heeft hij voldoende contact en ruimte om vragen te stellen. Daarnaast heeft de hogeschool ook actie ondernomen om de student te helpen met het sociaal integreren. De algemene introductiedag was geen optie voor de student, dus heeft hij op het gebied van sociaal integreren geheel op zichzelf aangewezen.

De hogeschool heeft niet geholpen met de Nederlandse taal. SSC heeft de student op de hoogte gesteld van het project Studiamigu|o. De student heeft op taalvaardig gebied alleen hulp gehad van project Studiamigu|o. De hogeschool heeft wel contact met project Studiamigu|o over de student.

Voor de student was het niet duidelijk wat de hogeschool van de student verwacht op het gebied van taal. Hij had graag van tevoren willen weten wat het taalniveau was waar hij op zou moeten zitten voor de opleiding. Daarnaast had hij graag meer informatie willen hebben over het leven en studeren in Nederland. Bijvoorbeeld hoe Caribische studenten het OV moeten gebruiken of hoe zij moeten financiële zaken met de overheid moeten afhandelen. De student denkt dat veel Caribische studenten bang zijn om 'domme' vragen te stellen. Het zal dus handig zijn als alle informatie gegeven kan worden in een cursus of dat er wordt verwezen waar je de informatie kan vinden.

De student denkt dat een buddy erg handig zou zijn voor een Caribische student. Die buddy kan dan alles over Nederland en over studeren in Nederland vertellen. Daarnaast kan die buddy de student ook op sociaal niveau helpen door mensen aan hem voor te stellen.

Bijlage 7: Interview met student #3

De student studeert psychologie aan de universiteit van Utrecht. Hij vindt zijn studie erg interessant. De student heeft een andere achtergrond dan de meeste jongeren van het project Studiamigu | o, want hij komt oorspronkelijk uit Zuid-Amerika en is door een Nederlands stel geadopteerd. Hij heeft tot vijf jaar heeft hij in Nederland gewoond. Daarna is hij naar Curaçao gegaan voor 14 jaar. In 2017 is hij terug naar Nederland gegaan om te gaan studeren.

Voor de student kon studeren in Nederland moest hij een paar vakken herkansen op een avondschool. Aangezien de student Havo had afgerond ging hij eerst een jaar HBO-studie doen. Hij heeft in het eerste jaar van zijn HBO toegepaste psychologie zijn propedeuse gehaald en is vanuit daar naar de universiteit gegaan.

Sociale integratie

De student heeft veel contact met Nederlandse studenten op de universiteit. Veel van zijn contacten vanuit Curaçao zijn verwaterd, omdat ze in andere delen van het land wonen. Hij mist soms wel contact met Caribische studenten, omdat zijn jeugdervaringen zo anders zijn dan die van de Nederlandse studenten. Daarnaast valt het hem wel op dat hij een van de enige is van kleur op de opleiding. Ook dat hij relatief oud is in vergelijking met de andere studenten in zijn klas. De studenten denkt wel dat hij goed heeft kunnen integreren. Op het gebied van Nederlandse cultuur, leeftijdsverschil en opleidingsniveau merkt de student op dat er veel verschil in zit. Bijvoorbeeld dat op de universiteit meer jongere studenten zitten die contact zoeken via studentenverenigingen. Terwijl dat op het HBO veel minder was, omdat er veelal een MBO hadden gedaan.

De student leerde andere studenten vooral kennen door te zitten in de hoorcolleges en in de bibliotheek. Op de universiteit is het echter wat lastiger om andere studenten te leren kennen. Hij is niet erg actief in zijn studievereniging en hij gaat alleen om met klasgenoten tijdens samenwerkingsopdrachten. De COVID-crisis helpt ook niet met het leggen van contact. De student spreekt weinig Caribische studenten en spreekt Nederlands met zijn ouders. De student ervaart geen problemen met de Nederlandse taal, omdat hij altijd veel Nederlands heeft gesproken en niet meer in een omgeving zit waar er Papiaments wordt gesproken.

De student ervaarde geen cultuurshock toen hij in Nederland kwam, omdat zijn ouders Nederlands zijn en hem Nederlandse normen en waarde hebben meegegeven. Wat de student wel opviel is dat de spontaniteit veel minder was in Nederland. Op Curaçao was het niet gek om zomaar bij iemand langs te gaan. Daarnaast valt de student op dat de segregatie tussen verschillende culturen veel hoger is in Nederland dan op Curaçao. Een voorbeeld hiervan is dat Nederlanders vaak met Nederlanders omgaan en dat Caribische mensen vaak met elkaar optrekken. Verschillende culturen gaan niet veel met elkaar om vindt de student. Op Curaçao ging iedereen met elkaar om.

De hogeschool en universiteit hadden allebei wel een introductiedag. De student wist niet dat deze introductie er was, dus heeft deze ook niet bijgewoond. Op de universiteit waren er wel activiteiten die andere studenten organiseerde, zoals iets drinken op een terras. Sommige mentoren organiseerde ook activiteiten, maar dat lag vooral aan wie je als mentor had. Toch kwamen er niet veel mensen op af, omdat veel studenten deze activiteiten ondernemen met de studenten- en studieverenigingen.

Ervaring met het project Studiamigu | o

De student kwam in aanraking met het project Studiamigu | o door een vriendin. Hij vertelde haar over de zorgen die hij had over het maken van sociale contacten. Zij verwees hem naar een begeleider van het project die zij goed kende. Zo is hij via een achterdeur terecht gekomen in het project. De student had geen idee wat het doel was van het project. Hij wist alleen dat het Caribische studenten kan helpen met sociaal integreren. Hij wist echter niet dat het project gericht was op de verbetering van de Nederlandse taal. De Nederlandse taalvaardigheden van de student zijn gemiddeld op C2 niveau, dus voor hem zijn de lessen niet noodzakelijk.

De begeleiding wordt als goed ervaren. De begeleider helpt hem vooral met plannen en met het schrijven van hoog-Nederlandse stukken. Ook is de begeleider op sociaal en persoonlijk gebied belangrijk voor de student. Tijdens de COVID-crisis sprak de student weinig mensen, dus hielp het contact met de begeleider. Ze hebben het bijvoorbeeld over gebeurtenissen in het leven van de student en over dingen zoals podcasts. De student heeft te maken gehad met motivatieproblemen, maar daar heeft de begeleider hem ook mee kunnen helpen. Goed plannen helpt daar enigszins ook bij, omdat het structuur aanbrengt.

De lessen van Eva geven inzicht in de Nederlandse taal. De student denkt zelf dyslexie te hebben, dus zijn extra inzichten in spelling en grammatica wel nuttig. Het project wordt als positief ervaren door de student. De student ervaart vooral de begeleiding als erg positief, omdat het erg gericht is op waar de student aan wil werken. Natuurlijk wordt er ook gekeken naar wat de student eventueel nodig zou hebben, zoals hulp met taal, sociaal integreren of motivatie. De student kan zich voorstellen dat sommige studenten hun begeleiders als rolmodel kunnen zien, omdat zij succesvol zijn geworden. Het enige wat de student minder vindt aan het project is dat de begeleidingsperiode redelijk kort is. Hij denkt dat als de begeleiding een maand langer zou doorgaan, dat het positieve gevolgen zou hebben.

Op het gebied van Nederlandse schrijfvaardigheid merkt de student wel verbetering. Dit komt volgens de student vooral omdat hij al langer in Nederland woont en niet specifiek door het project Studiamigu | o. Toen hij net in Nederland kwam wonen mengde hij de Nederlandse en Papiamentse taal meer dan dat hij nu doet. Door de afname van deze menging gaan zijn Nederlandse taalvaardigheden nog verder vooruit.

Motivatie en zelfbeeld

Een gemotiveerde student kan efficiënt en productief zijn tijd gebruiken om aan school te werken. De student ziet zichzelf soms wel en soms niet als gemotiveerde student. Op het moment zit hij wel in de flow en doet hij genoeg aan school. Hij gaf aan eerst niet een gemotiveerde student te zijn. De student werkt harder als er druk achter zit. Hij wil echter wel cijfers rond de 7 en de 8 halen. De doelen die hij voor zichzelf stelt wil hij wel halen. Daarnaast merkt hij wel meer motivatie als hij het onderwerp van het vak boeiend vindt. Hij wil meer zijn best doen als hij zich interesseert in een onderwerp.

De begeleider van het project Studiamigu|o heeft de student geholpen met plannen, wat zorgde voor meer structuur en motivatie. Daarnaast vond de student het prettig om te horen dat de begeleider begrip had voor zijn situatie en dat zij vertelde ooit in hetzelfde schuitje te hebben gezeten.

Het halen van een voldoende voelt goed, omdat je weet dat je de kennis hebt en dat je het vak kan afsluiten om door te gaan naar het volgende vak. Wanneer de student weinig tijd heeft gestopt in het leren voor een vak, dan vindt hij het halen van een onvoldoende vervelend maar meer begrijpelijk. Toch blijft het halen van een onvoldoende vervelend. Het opnieuw moeten leren van al de stof vindt de student vooral zwaar en vervelend. Er gaat veel tijd overheen voordat je al die kennis weer tot je hebt genomen. Daarnaast moet je ook leren voor de vakken die je in dat blok hebt.

De reactie bij het halen van een voldoende of een onvoldoende is niet erg veranderd tussen zijn middelbareschooltijd en zijn studieperiode. Het is bij hem een trend dat hij na een tegenslag harder aan de slag gaat om betere resultaten te halen. De student kijkt wel anders naar zichzelf als student. Hij vindt dat hij problemen analytischer en serieuzer benaderd. Ook is hij meer gericht op waar hij mee bezig is en wat de prijs daarvan is, in dit geval zijn studie en de hoeveelheid geld die het kost. De student leent geld bij DUO.

Toen de student net in Nederland kwam wonen ervaarde de student eenzaamheid. Hij woonde ver van de rest van de Caribische studenten en van de randstad. Hij woonde in een klein dorpje samen met zijn moeder een broertje. Het hele gezin verwachtte meer steun van de familie, maar dat bleef uit. Ze kwamen daar wonen in oktober en ze hebben de hele winter daar gewoond. De student heeft in die tijd gewerkt om geld te sparen. Deze periode beschrijft de student als deprimerend en eenzaam. Toen de student verhuisde naar Deventer om daar te studeren werd het beter. Hij leerde via Tinder nieuwe mensen kennen.

De hogeschool/universiteit en de Caribische student

De student heeft een tutor die hij kan bereiken als hij een vraag heeft. Over het algemeen heeft hij weinig contact met deze tutor. De tutor zoekt zelf geen contact met de studenten. Via de administratie krijgt de student nieuwsbrieven over informatie die relevant is voor hem.

De universiteit heeft de Caribische student geen hulp aangeboden op het gebied van sociale integratie of taal. Aan het begin van het jaar hebben ze wel een introductie gegeven over het curriculum en over de inhoud daarvan. Er worden echter wel cursussen aangeboden voor dingen zoals schrijven of plannen, maar dit is vaak betaald. De universiteit brengt je niet op de hoogte van het bestaan van dergelijke cursussen of van andere initiatieven zoals het project Studiamigu|o. De student had wel graag meer hulp gehad op dit gebied. Volgens de student ligt dit geheel aan de universiteit. Bijvoorbeeld in Den Haag zijn ze meer gevorderd om buitenlandse studenten te begeleiden of te informeren dan in Utrecht.

De student denkt dat zijn academische vaardigheden wel worden geprikkeld. Zijn opleiding is erg gefocust op samenwerking en hij denkt dat hij daardoor wel wordt gestimuleerd om goed en efficiënt samen te werken. Hij noemt het opzetten van een onderzoek als voorbeeld. Daarnaast wordt het aangemoedigd om zelf contact op te nemen met professionals of om innovatief te zijn. Kortom de student denkt dat hij genoeg mogelijkheden heeft om zichzelf te ontplooien.

Het is volgens de student belangrijk om het onbekende op te zoeken. Hij heeft zichzelf expres afgezonderd van de steden als Den Haag of Amsterdam, omdat veel andere Caribische studenten daar studeren. Hierdoor was hij gedwongen om contact te maken met Nederlandse studenten. Ook wilde hij verleidingen, zoals te weinig aan school werken en drank/drugs, uit de weg gaan, die meer voorkomen in de grote steden. De student wil ook graag meegeven dat de Caribische studenten goed moeten leren omgaan met de vrijheid die ze in één keer krijgen in Nederland.

Wat vooral belangrijk was voor de student was het uit te weg gaan van verleidingen. De gemakkelijke weg kiezen helpt niet bij het opbouwen van verantwoordelijkheid en succes. Juist doordat hij naar een onbekende stad was gegaan om te studeren heeft hij meer Nederlandse studenten leren kennen. Als hij naar een stad was gegaan waar meer Caribische studenten waren, dan had de student minder snel contact gelegd met Nederlandse studenten. De student heeft van andere Caribische studenten vernomen dat ze veel moeite hadden in het eerste jaar. Dit komt vooral omdat er veel vrijheden zijn waar veel Caribische studenten niet aan gewend zijn en niet weten hoe ze hiermee om moeten gaan. Daarnaast weten de Caribische studenten weinig van de hogescholen en universiteiten. Ze vinden het bijvoorbeeld vreemd dat er zo weinig contact is tussen de studenten en de school. Informatie over Nederland en haar studieleven zou volgens de student erg nuttig zijn.

Het voordeel van SSC is dat ze een woning voor de studenten regelen in Nederland en dat ze de vliegticket betalen. Het nadeel van SSC is dat de studenten in het begin in een studentenhuus worden geplaatst met andere Caribische studenten. Hierdoor integreren ze minder goed. Wat weer kan resulteren in minder sociale integratie en dus lagere mate van studiesucces. Daarnaast heeft SSC een kortere periode van afbetaling en vragen ze rente. De student heeft door deze redenen gekozen om een lening af te sluiten bij DUO en niet bij SSC. De student snapt echter wel dat andere studenten wel kiezen voor SSC. Als je geen familie, vrienden of kennissen hebt in Nederland, dan is het wel fijn om zekerheid te hebben qua onderdak en sociale zekerheid (tenminste voor één studiejaar).

Bijlage 8: Interview met student #4

De student komt uit Curaçao en is in 2016 naar Nederland gekomen om pedagogiek te studeren. Hij was niet eerder in Nederland geweest. Het eerste studiejaar was zwaar voor de student. Hij had moeite met de taal, last van heimwee en hij moest wennen aan de Nederlandse cultuur. Het eerste jaar van pedagogiek heeft hij niet gehaald. Toch heeft hij wel het jaar afgemaakt en alle lessen gevolgd. Daarna heeft hij een andere studie in dezelfde richting gekozen, namelijk Sociaalpedagogische hulpverlener. Deze studie bevalt de student meer. Nu zit hij in het vierde jaar van zijn deze opleiding. Op het moment is hij bezig met de voorbereiding voor zijn scriptie.

Sociale integratie

De student vindt dat de mensen meer individualistischer in Nederland. Ook merkt de student op dat hij Nederlanders minder sociaal vindt dan mensen uit Caribisch gebied. In het begin was het voor de student lastig om contact te leggen met Nederlandse studenten, omdat hij moeite had met de Nederlandse taal. Het werd wel van beide kanten geprobeerd, maar vanwege de taalbarrière was het communiceren lastig. De Nederlandse studenten sloten hem niet echt uit, maar toch werd de student niet geheel betrokken bij de verschillende groepen in de klas. De student heeft zijn schaamte aan de kant gezegd door toch Nederlands te gaan praten. Als hij woorden niet begreep, dan vroeg hij wat het betekent. Door het toch te spreken en door te vragen merkte de student verbetering in zijn Nederlandse taalvaardigheid. Hierdoor kwam hij vaker in contact met Nederlandse studenten. Toen hij bezig was met zijn nieuwe opleiding merkte hij dat hij al veel stof kende van zijn vorige opleiding. Medestudenten kwamen naar de student toe om te vragen over de stof. De Caribische student vertelde informatie in het Nederlands. Waardoor hij meer contact had met zijn medestudenten en meer Nederlands sprak.

De student ziet ook verschil tussen studenten uit Amsterdam en uit Den Haag. In Den Haag waren de studenten meer sociaal dan in Amsterdam. Op school en op stage gaat hij wel om met Nederlanders, maar buiten school niet veel. De student gaat meer om met Caribische studenten, omdat hij daar een klik mee heeft. Daarnaast is de student getrouwd met iemand uit Caribisch gebied. Hij gaat vooral om met haar sociale contacten, die ook uit Caribisch gebied komen.

Als je niet goed Nederlands spreekt of schrijft, dan communiceren Nederlanders niet veel met jou. Nederlanders blijven volgens de student veel binnen hun eigen comfortzone en treden daar niet vaak uit het moeilijk is om met de ander te communiceren. Bijvoorbeeld op stage merkt de student dat zijn collega's weinig interesse hebben in de student. Ze trekken meer op met andere Nederlanders. Op het gebied van werk zijn ze behulpzaam, maar ze zullen niet vaak een praatje maken. De collega's praten vaak over onderwerpen waar de student niet veel mee heeft of niet veel van weet. Denk aan Nederlandse artiesten of Nederlandse sport. Als je niet kan meepraten over dergelijke onderwerpen, dan maakt dat het contact lastiger.

De student vindt dat er veel concurrentie plaatsvindt tussen Nederlanders. Bijvoorbeeld dat er veel aandacht wordt besteed aan wie er slimmer of sterker is. Ook merkt de student een bepaalde mate van discriminatie en ongeduld. Een situatie waar dit naar voren kwam is toen de student een gesprek moest voeren met een cliënt. Het werd van hem verwacht dat hij met de cliënt sprak en dat hij tegelijkertijd een bestand bijhield. De student heeft aangegeven dat dit nog lastig is voor hem. Zijn leidinggevende had hier weinig begrip voor. De student merkte op dat de opdrachtgever een minder vriendelijke houding had tegenover hem. Dit werd ook besproken in de tussentijdse evaluatie van de stage. Zijn stagedocent had hier begrip voor, maar zijn opdrachtgever niet. De student denkt dat zijn stagedocent het begrijpt, omdat zij ook een etnische achtergrond heeft.

De hogeschool van Den Haag heeft een programma om studenten met verschillende etnische achtergronden met elkaar in contact te laten komen. Het programma zet een bepaald onderwerp centraal en daar gaan de studenten dan over in gesprek. In het begin was deze optie nog beschikbaar, maar dat verdween later. Er was ook een soort meet-and-greet die plaatsvond na de schooldag, waar studenten elkaar beter leerde kennen en leerde met elkaar samen te werken. De student vindt het jammer dat deze initiatieven niet meer plaatsvinden, want hij had wel behoefte hieraan.

Ervaring met het project Studiamigu | o

De student kwam in aanraking met het project Studiamigu | o door Nihayra. Hij vertelde haar waarom het voor hem prettig zou zijn als hij de Nederlandse taal goed zou beheersen. Gedurende zijn tijd in Nederland heeft hij verschillende Nederlandse taalcursussen gevolgd. Deze cursussen hebben niet het gewenste effect op de taalvaardigheden van de student.

De taallessen van Eva wordt als interessant en nuttig gezien. Hij vindt het prettig om de essentie van de Nederlandse taal te begrijpen. Daardoor begrijpt de student ook waarom hij met verschillende aspecten van de taal moeite heeft. Bijvoorbeeld het gebruik van verwijzingen; zoals deze, dit, zijn, haar, ect. Ook leert hij het verschil tussen schooltaal en spreektaal. Eva geeft ook de handvatten om de taal te begrijpen en te leren. De student vindt echter wel dat er te weinig taallessen zijn. Hij had graag meer lessen gehad om zo meer inzicht te krijgen in de Nederlandse taal.

De student heeft twee begeleiders. De één helpt hem met zijn spreekvaardigheid en de ander met schrijfvaardigheid. De student moet zo veel mogelijk in het Nederlands communiceren als hij contact heeft met de begeleiders. De eerste begeleider spreekt hij het meest. Zij helpt de student ook met andere dingen naast zijn Nederlandse taalvaardigheden. De student heeft soms te maken met motivatieproblematiek en de begeleider helpt hem daarmee. De begeleider besteedt aandacht aan de mentale welgesteldheid van de student, omdat mentale factoren een obstructie kunnen vormen bij het leren van de taal of bij het leren. Een voorbeeld hiervan is onzekerheid over het kunnen van de student. Dit maakt de begeleider bespreekbaar, omdat ze dan vanuit de wortel van het probleem eraan kunnen werken.

De andere begeleider is meer gericht op de ontwikkeling van de schrijfvaardigheid. Door middel van feedback helpt ze de student inzichten te laten krijgen op het gebied van schrijven. De student vindt het wel prettig, maar hij zou toch meer les willen krijgen van haar.

De student zou het fijn vinden als er tussentijds meer opdrachten worden opgegeven. Bijvoorbeeld dat de studenten een artikel moeten lezen en dan in groepen moeten bespreken. Als je bezig bent met school dan gaat de aandacht minder uit naar de Nederlandse taal. Terwijl als je opdrachten krijgt van het project, dan zal je er eerder aan werken. Ook zou hij graag willen dat er Nederlandse studenten zouden worden betrokken bij dit project. Dan kun je met Nederlandse medestudenten samenwerken en meer leren over de taal en de cultuur. Daarnaast leer je meer mensen kennen. Naast deze aanvullende punten is de student erg positief over het project.

De student vindt vooral de begeleiding erg goed. Hij vindt het fijn dat Caribische mensen elkaar helpen. De meeste begeleiders snappen de situatie van de studenten, omdat ze zelf een hetzelfde hebben meegemaakt tijdens hun studietijd. De saamhorigheid vindt de student hier erg van toepassing. Ze komen samen bij de digitale bijeenkomsten van de begeleider. Hier stimuleren de Caribische studenten elkaar om Nederlands te spreken en hebben ze de ruimte om vragen te stellen en zich te verbeteren. De student merkt een beetje verbetering in zijn Nederlandse taalvaardigheid. Vooral op het gebied van woordenschat merkt hij verbetering, zoals vakjargon.

De student geeft aan meer behoefte te hebben aan fysiek contact met de begeleiders en de andere studenten. Door de COVID-crisis was dit niet mogelijk. Hij wilde graag ook andere Caribische studenten willen leren kennen. Er zit veel schaamte rond het spreken van Nederlands. Hij denkt dat elkaar fysiek ontmoeten en het bespreken de schaamte kan laten afnemen.

Motivatie en zelfbeeld

Een gemotiveerde student is een student die initiatief toont, interesse heeft en creatief kan zijn. Het opstellen van doelen, het inplannen van taken en het durven vragen naar dingen die je niet begrijpt hoort ook bij een gemotiveerde student. De student vindt zichzelf over het algemeen een gemotiveerde student. Niet elke dag is hij even gemotiveerd, maar hij zet wel altijd door. Hij heeft voldoende intrinsieke motivatie om zijn doelen te behalen. Zijn doel is het behalen van zijn diploma en dat doel staat ook centraal tijdens zijn studie. Hij kan zich optrekken aan mensen die hem inspireren om hard te werken. Zijn vrouw inspireert hem ook om hard te werken voor zijn studie. Zij heeft haar HBO in vier jaar afgerond.

De student geeft aan te moeten strijden om een voldoende te halen. Als hij dan de voldoende heeft gehaald, dan voelt hij zich trots. Hij krijgt dan bevestiging dat hij het kan. Alle factoren die hem negatief beïnvloeden probeert hij buiten te laten, zodat hij gemotiveerd en zeker blijft. Het halen van een onvoldoende motiveert de student om harder. Hij kijkt naar wat er fout is gegaan en stelt dan een plan op om de volgende keer toch een voldoende te halen. Een voorbeeld was de Nederlandse taaltoets. Hij heeft de toets drie keer moeten halen voor hij het had gehaald. Hij vroeg aan de andere studenten hoe zij de toets wel hebben gehaald. Hun advies heeft hij meegenomen bij het leren voor de laatste herkansing. De student had dezelfde mentaliteit op de middelbare school.

Het project Studiamigu|o helpt de student veel op het gebied van motivatie. De student vindt het inspirerend om te horen hoe de begeleiders hun eigen studie ervaringen in Nederland hebben ervaren. Het geeft hem motivatie om ook hard zijn best te doen. Daarnaast zou hij graag in de toekomst ook Caribische studenten willen helpen met hun taalvaardigheid en studie.

Hij kijkt wel anders naar zichzelf nu hij in Nederland studeert. Eerst was hij erg onzeker. Alles wat anderen over hem zouden zeggen trok hij zich aan. Na het overkomen van alle obstakels die hij was tegengekomen in Nederland, is hij er sterker uitgekomen. Hij heeft geleerd om voor zichzelf op te komen en om te leren van zijn ervaringen. Bijvoorbeeld het halen van een onvoldoende is voor hem een leerervaring.

De student heeft eenzaamheid ervaren in Nederland. Hij heeft een klein netwerk, waardoor hij redelijk weinig mensen spreekt. Alleen aan het begin van zijn studie heeft hij eenzaamheid ervaren, maar dat is afgenomen omdat hij met mensen durft te spreken. Hij neemt nu ook contact op met medestudenten, om te praten of om wat te gaan drinken.

De student is iedere dag bezig met zijn gedachten. Soms kan hij niet goed functioneren door zijn gedachten. Zijn onzekerheid speelt nog steeds op de achtergrond. Vooral op het gebied van het Nederlands spreken, omdat er nog steeds schaamte in schuilt. Toch helpen zijn succesverhalen wel erg tegen de onzekerheid. Bijvoorbeeld hoe hij in het vierde leerjaar is gekomen van zijn HBO. Het valt de student op dat er veel Caribische studenten zijn die goed Nederlands kunnen spreken, maar niet goed kunnen schrijven; en vice versa.

De hogeschool/universiteit en de Caribische student

Het contact tussen de student en de hogeschool ging veel via de mail en via Microsoft Teams. De docenten zijn over het algemeen best flexibel. Ze nemen ook contact op met de student als er iets aan de hand lijkt te zijn. De student is niet geholpen met het sociaal integreren of met het verbeteren van de Nederlandse taalvaardigheid van de student. Soms zien ze wel wat Nederlandse taalfouten door de vingers.

De student had graag wel een programma gezien om hem te helpen bij het halen van toetsen en verslagen. Ook had hij het prettig gevonden om geholpen te worden met het vergroten van zijn netwerk. Op de HvA krijg je in het eerste jaar een tweedejaars student als buddy, die je kan helpen met sociale- en academische integratie. Dit zou de student wel prettig hebben gevonden. De hogeschool van Den Haag heeft de student ook niet in contact gebracht met Nihayra. Dit heeft de student zelf gedaan.

Het ontwikkelingsproces van de student worden wel gestimuleerd. De student leert veel methodieken die hem helpen met studeren met zijn expertise. Bijvoorbeeld methodisch een plan opstellen om een doel te behalen.

Bijlage 9: Interviewopzet *ideation* fase

De begeleider geeft aan of hij/zij de informatiebrief en informed consent heeft gelezen en ondertekend. Daarnaast geeft de begeleider aan op de hoogte te zijn van de opname van het interview.

Acclimatiseren met de deelnemer:

- Vragen hoe het met de begeleider is
- Vragen waar de begeleider vandaan komt
- Vragen wat de begeleider doet in het dagelijks leven naast het begeleiden van studenten

Introductie:

Mijn naam is Didier Mooren en ik ben student aan de hogeschool van Deventer. Ik studeer toegepaste psychologie en ik ben bezig met mijn afstudeerscriptie.

Doel van het onderzoek:

Het doel van het onderzoek is om Caribische studenten te helpen bij het vergroten van het studiesucces. Er wordt onderzocht hoe effectief project Studiamigo|u de taalvaardigheden van de studenten versterkt. Daarnaast wordt er onderzocht wat de hogescholen en universiteiten kunnen doen om deze studenten te kunnen ondersteunen om het studiesucces te vergroten. Uw inzichten over het onderwerp als ervaringsdeskundige en als begeleider bespreken. Dit interview heeft meer de vorm van een gesprek.

Omgang van de gegevens:

- Anoniem afgenomen
- Keuze of de begeleider met beeld geïnterviewd wil worden
- Gegevens worden alleen gedeeld met opdrachtgever en de docent
- Privacy blijft gewaarborgd

Thema's uitleggen:

- Eigen ervaring
- Het initiatief project Studiamigo|o
- Begeleiding van de studenten
- Ontwikkeling van het project Studiamigo|o

Duur interview:

Het interview zal ongeveer 60-90 minuten duren

Heeft u nog vragen?

Waarom heeft u besloten deel te nemen aan het project Studiamigo|o als begeleider?

Eigen ervaring

Waar komt u vandaan en waar heeft u gestudeerd?

Hoe was het voor u om in een ander land te studeren?

Hoe vond u uw Nederlandse taalvaardigheden tijdens het studeren in Nederland?

Hoe was uw sociale situatie tijdens het studeren? Bent u veel in contact gekomen met de Nederlandse cultuur?

Hoe was het met uw mentale welzijn tijdens het studeren? Hieronder valt uw motivatie, uw zelfbeeld, maar ook klachten als eenzaamheid, neerslachtigheid, ect.

Hoe vond u het contact tussen u, als Caribische student, en de universiteit/hogeschool?

Hoe vond u het contact tussen u, als Caribische student, en de overheid? Hieronder vallen zaken als financiering

Welke factoren hadden een positieve invloed op uw studiesucces tijdens het studeren in Nederland?

Welke factoren hadden een negatieve invloed op uw studiesucces tijdens het studeren in Nederland?

Project Studiamigu | o

Wat vindt u van het project Studiamigu | o?

Wat vindt u van de taallessen van het project Studiamigu | o?

Hoe kijkt u naar de huidige situatie van de Caribische studenten?

Deze vraag wordt gesteld naar aanleiding van het onderzoek van Geerman & Leona (2019) en het rapport van de Nationale Ombudsman (2020).

Begeleiding van de studenten

Hoe begeleid u Caribische studenten met de Nederlandse taal?

Welke krachten ziet u naar voren komen bij de studenten die u begeleid?

Welke uitdagingen ziet u naar voren komen bij de studenten die u begeleid?

Wat vindt u belangrijk bij het begeleiden van de Caribische studenten?

Ontwikkeling van het project Studiamigu|o

Deelnemers van project Studiamigu|o hebben aangegeven meer Nederlandse oefeningen te willen krijgen om te kijken in welke mate zij progressie hebben ervaren. Wat vindt u van deze optie?

Deelnemers van project Studiamigu|o hebben aangegeven dat zij het belangrijk vinden dat de begeleider ook de rol van rolmodel kunnen aannemen. Een oud Caribische student als begeleider kan de student dan motiveren om te streven naar dezelfde mate van succes die de zij nu ook ervaren. Een begeleider die Nederlands is kan de rol van rolmodel minder goed aannemen voor deze doelgroep. Wat denkt u van deze uitspraak? Wat voor resultaat zijn van het hebben van een Nederlandse en een Caribische begeleider in plaats van één begeleider?

Deelnemers van project Studiamigu|o hebben aangegeven dat zij eenzaamheid ervaren. Ze hebben aangegeven dat dit ook effect heeft gehad op hun mentale gezondheid en studiesucces. Hoe kan het project Studiamigu|o het beste met dit probleem omgaan?

Hoe zou het project Studiamigu|o verder ontwikkeld kunnen worden?

Op welk(e) gebied(en) vindt u dat het project Studiamigu|o sterk?

Op welk(e) gebied(en) vindt u dat het project Studiamigu|o nog ontwikkelingsmogelijkheden heeft?

Welke stap kan het project Studiamigu|o volgens u nemen om de taalvaardigheden en het studiesucces van de studenten te kunnen verbeteren?

Bijlage 10: Interview met begeleider #1 & #2

Begeleider 1 is geboren en getogen op Curaçao. Ze heeft haar VWO afgerond en besloot om in Nederland geneeskunde te gaan studeren.

De begeleider snapt hoe het is voor de Caribische studenten om in Nederland te komen studeren. Er zijn voor de studenten zoveel verschillende veranderingen waar ze aan moeten wennen. Het starten van een nieuwe opleiding, blootstelling aan een nieuwe cultuur, wennen aan het weer, blootstelling aan nieuwe mensen, het zelf regelen van jouw financiën, het voor jezelf zorgen (zelfs als je ziek bent) en andere manieren van denken. Naast de nieuwe studie hebben de studenten zoveel andere uitdagingen, waardoor het wat veel kan worden. De begeleider heeft succesvol haar studie kunnen afronden. Ze vindt dat ze altijd al zelfstandig en flexibel is geweest. Haar ouders hoefde nooit achter haar broek aan te lopen. Toch begrijpt ze heel goed met welke uitdagingen de huidige Caribische studenten te maken hebben.

Ze had weinig familie in Nederland. De familie die ze had woonde ook op een redelijk grote afstand, waardoor ze hen niet vaak zag. Ze zocht haar familie wel eens op. Ze vond het prettig om Papiaments te kunnen praten. Begeleider 1 vertelt dat ze het wel fijn vond dat ze ook een neef had in Nederland, waar ze op terug kon vallen als ze het nodig had.

Begeleider 1 was op een gegeven moment echt klaar met het studeren in Nederland. Dit kwam omdat haar coping mechanisme steeds meer werd uitgeput. Het evenwicht tussen het schoolleven en haar vrije tijd viel weg, waardoor ze steeds meer stress ervaarde. Ze vertelde aan haar moeder dat ze wilde stoppen met de opleiding en iets anders wilde gaan doen. Toen haar moeder haar aanbood om terug te komen naar Curaçao om nieuwe toekomstplannen te maken, realiseerde de begeleider dat ze dat niet wilde. Achteraf denkt de begeleider dat de erkenning dat het studeren in een vreemd land gewoon moeilijk is heeft geholpen. Begeleider 1 denkt dat het erg belangrijk is dat je zelf een balans kan brengen in jouw eigen leven.

Ze heeft nooit problemen gehad met de Nederlandse taal. Thuis sprak ze altijd Papiaments, maar dit vormde geen probleem bij haar Nederlandse taalontwikkeling. Tijdens haar basis- en middelbareschooltijd werd er op school voornamelijk Nederlands gesproken, waardoor ze altijd in aanraking kwam met de taal. Ze ervaarde wel andere ontwikkeling betreft communiceren in Nederland. De begeleider legt uit dat het soms wel even uitvogelen was hoe je iets moest zeggen en de achterliggende betekenis van wat anderen zeggen. Dit leer je door met Nederlanders te communiceren. Je leert vanzelf ook spreekwoorden en gezegden.

Begeleider 1 had weinig medestudenten en contacten die uit Caribisch gebied kwamen. Hierdoor was ze gedwongen om contact te leggen met Nederlandse studenten. Vooral in het eerste jaar werd er veel gewerkt vanuit groepsprojecten. Op haar opleiding kreeg je ook participatiepunten, waardoor alle studenten nog meer werden gestimuleerd om samen te werken.

De begeleider denkt dat het haar wel heeft geholpen door in een provincie te studeren waar er weinig Caribische studenten waren. Wanneer zij vrienden van de middelbare school in de randstad ging opzoeken merkte zij dat er onderling vooral Papiaments werd gesproken. De begeleider denkt dat als je in een dergelijke omgeving blijft, dat het exposure proces niet van de grond komt.

De meeste contacten heeft ze ontmoet op de universiteit. Buiten de universiteit sprak ze niet al te veel mensen. Voor de begeleider was het cultuurverschil wel erg groot. Ze had wel contact met de Nederlandse studenten, maar ze vond het lastig om een diepere connectie creëren.

Veel problemen waar zij meer worstelde vertelde ze aan haar Caribische studiegenoten of aan haar familie. Ze merkte dat de dingen die zij normaal of leuk vond niet zo normaal of leuk waren voor de Nederlandse studenten en visa versa. Het is voor de begeleider bijvoorbeeld erg leuk om te gaan dansen, terwijl veel Nederlandse studenten daar minder voor voelde. Of dat de Nederlandse studenten graag gingen zuipen, terwijl de begeleider daar niets voor voelde. Deze cultuurschok was voornamelijk merkbaar bij buitenschoolse activiteiten.

De begeleider had een vaste en leuke vriendengroep, waardoor ze weinig eenzaamheid heeft ervaren. Daarnaast vond zij haar opleiding interessant, dus ervaarde ze ook geen onvrede. Het was vooral dat de vereiste hoeveelheid tijd die geïnvesteerd moest worden in de opleiding die als zwaar werd ervaren.

Voor de begeleider was alles rondom haar verhuizing en de voorbereiding voor haar studie helder. Haar opleiding was gestructureerd en veel informatie was digitaal te vinden. Ze heeft geen bureaucratische problemen ervaren. Toen ze net in Nederland kwam wonen had ze een week lang de mogelijkheid om studenten die al langer in de stad woonden praktische vragen te stellen over de stad. Die student heeft haar bijvoorbeeld uitgelegd waar de IKEA stond of waar ze goedkoop en goed eten kon halen.

De begeleider had een mentor toegewezen gekregen via de SSC, maar daar heeft ze weinig van gemerkt. Die mentor heeft ze alleen gezien wanneer er een rapport ingeleverd moest worden, maar nooit voor gesprekken of een andere vorm van contact met de studenten. De begeleider had voornamelijk iets aan het contact met de andere studenten.

De begeleider heeft veel gehad aan haar intrinsieke motivatie om door te gaan met haar studie. Zonder haar intrinsieke motivatie was ze niet zo ver gekomen. Ze vindt het noemenswaardig dat het belangrijk is dat je als Caribische student weet dat je naar een ander land gaat. Er was zeker sprake van een cultuurschok, maar juist daarom is het belangrijk om juist contact met die cultuur te stimuleren.

Ze vindt het belangrijk dat er erkenning is voor wat zij als student heeft gedaan. Als zij zegt dat zij moeite heeft met haar opleiding, dan vindt ze het prettig dat het niet weg gerelativeerd wordt. Begeleider 2 is van Nederlandse komaf, maar heeft zijn jeugd op Curaçao doorgebracht. In zijn studententijd heeft hij veel verschillende studies gedaan. In Nederland merkte hij een grote cultuurschok. Op het gebied van humor en gewoonten viel dit verschil hem vooral op. Een voorbeeld is toen de begeleider een bekend en geliefde grap van Curaçao vertelde, maar zijn medestudenten vonden het enkel een flauwe grap. Hij kon ook niet lachen om hun humor. Daarnaast vond hij de haast die de Nederlanders altijd hebben onbegrijpelijk.

Begeleider 2 weet zelf hoe lastig het was om vanuit Curaçao naar Nederland te gaan om te studeren. Als docent van verschillende examenklassen komt hij ook in aanraking met leerlingen die in het buitenland gaan studeren en met studenten die terug zijn gekomen na het afronden van hun studie. Hierdoor had hij de motivatie om deel te nemen aan het project Studiamigu | o. Hij kan zich ook goed

voorstellen dat Caribische studenten behoefte kunnen hebben aan iemand die ze goed begrijpt en waar ze mee kunnen praten over hun ervaringen en uitdagingen.

De begeleider begeleidt een student die had aangegeven te willen oefenen met zijn Nederlandse spreekvaardigheid. Hij spreekt een vast moment in de week af om digitaal met elkaar te praten. Aan het begin van het gesprek gaat het vaak over koetjes en kalfjes, bijvoorbeeld over de vriendin van de student of over het weekend van de student. Daarna gaat het vooral over school. Begeleider 2 ziet dat de student veel intrinsieke motivatie heeft, waardoor hij ervan overtuigd is dat de student het zal halen.

Hij verwacht niet het onmogelijke. De student zit op het MBO en heeft moeite met taal, dus stelt de begeleider een realistisch doel. De begeleider spreekt de student aan op kleine fouten die hij maakt tijdens het spreken. De student noemde zijn vriendin in zijn verhaal een "hij", terwijl zij een vrouw is. Hier spreekt de begeleider hem op aan en na verloop van tijd doet hij dat niet meer.

Begeleider 2 leek het een goed idee door de student duidelijk te maken dat er een verschil is tussen journaaltaal, straattaal, schooltaal, vakjargon, ect. Hij probeert dit door de student een tekstje te sturen die de student moet lezen en moet beoordelen op de verschillende soorten taalgebruik. Ook wordt er gevraagd naar het onderwerp van de tekst, en soms zelfs naar de achterliggende gedachte.

De begeleider zegt dat een vertrouwensband erg belangrijk is. Op alle verschillende vlakken moet er wederzijds vertrouwen zijn. Hierdoor zal de student zich meer openstellen en zal communiceren soepeler verlopen.

De motivatie van begeleider 1 is soortgelijk aan die van begeleider 2. Ze herkent het proces dat de huidige Caribische studenten doormaken. Wanneer de studenten even niet genoeg motivatie kunnen opbrengen, dan vindt ze het prettig als de student haar benadert om erover te kunnen praten. Ze wil de student duidelijk maken dat ze de situatie begrijpt en dat ze het zelf ook heeft meegemaakt en dat als zij het heeft gered dat de student dat dan ook kan.

De begeleider heeft twee studenten die ze begeleidt. De manier van begeleiding per student verschilt. Bij de ene student helpt ze vooral met plannen. Aan het begin van elke periode maken ze samen een planning om overzicht voor de student te creëren. De begeleider spart veel met de student, zodat zij hem kan motiveren om op ideeën te komen over hoe hij de situatie kan aanpakken. Ze wil graag dat hij zelf met ideeën komt. Ze kan hem vervolgens helpen met de uitvoering van die ideeën. Begeleider 1 heeft ook een informele band met de student. Wanneer ze digitaal bellen hebben ze het over van alles en nog wat. De begeleider en de student zijn allebei geboeid door de psychologie, dus is dat een veelvoorkomend gespreksonderwerp.

Bij de andere student helpt de begeleider zowel met het aanwakkeren van intrinsieke motivatie als met het plannen. Het is voor de begeleider een grotere uitdaging om de student te motiveren. Ze wil de student laten zien dat ze meer motivatie heeft dan ze laat zien, omdat ze na al de tijd in Nederland nog steeds door blijft gaan met studeren. De begeleider wil dat de student gaat nadenken over waarom ze deze opleiding wil doen en wat haar uiteindelijke doel is. Kijken naar de beweegredenen van haar keuze en haar uiteindelijke doel kan motiverend werken.

Allebei de begeleiders kijken goed naar de student die ze helpen. Ze meten hun manier van begeleiden af op hoe de student is en waar de student tegenaan loopt. Ook geven de begeleiders de

studenten zelf de mogelijkheid om aan te geven waar ze aan willen werken. Bijvoorbeeld aan planningsvaardigheden of aan Nederlandse spreekvaardigheid.

Aan het begin van de pilot hebben de begeleiders kort de mogelijkheid om zichzelf te introduceren aan de studenten. De studenten maken vervolgens een keuze wie zij graag als begeleider willen hebben.

Allebei de begeleiders willen ook graag de zelfstandigheid van de studenten blijven stimuleren. Dit doen ze door de studenten zelf doelen te laten stellen en zelf te laten reflecteren op hun proces. De student van begeleider 2 gaf bijvoorbeeld aan nog verder willen werken aan zijn Nederlandse woordenschat. De begeleider helpt om dat doel te bereiken door hem handvatten te bieden. In dit geval stelde de begeleider de student een Nederlandse woordenschat oefenomgeving voor.

De begeleiders vinden het een mogelijk om een standaard opzet te maken voor de begeleiding. Echter moet er altijd gekeken worden naar het individu. Elke student heeft zijn of haar eigen beweegredenen om deel te nemen aan het project en met die redenen moet er rekening worden gehouden. Als de opzet van de begeleiding te rigide wordt, dan is er minder ruimte voor flexibiliteit of speling. Dit kan negatieve gevolgen hebben op het interpersoonlijke aspect van de begeleiding. Bijvoorbeeld als een student veel wil doen aan zijn Nederlandse taalvaardigheid, maar toch veel behoefte heeft aan persoonlijk contact met de begeleider, dan moet dat mogelijk blijven.

De begeleiders willen liever niet dat ze verplicht zijn om wekelijks of maandelijks verslagen te moeten maken over de student. Het projectmatig moeten kijken naar of de studenten wel of niet hun doel hebben behaald vinden de begeleiders niet een prettig idee. Het zou veel werk kosten om na elk gesprek met een student een samenvatting te moeten maken en om dat gesprek te moeten verwerken in de rapportage. Doordat de meeste begeleiders vrijwilligers zijn hebben ze naast hun baan niet de tijd of de zin om te veel te moeten documenteren. Op het moment moeten de begeleiders een korte voortgangsrapportage invullen en hebben ze korte intervisiegesprekken. Dit lijken de begeleiders voldoende, omdat ze genoeg informatie over het proces van de student kunnen geven. Daarnaast hebben ze tijdens de gesprekken de mogelijkheid om vragen te stellen aan de projectbegeleider als dat mogelijk is.

Daarnaast vindt begeleider 2 het belangrijk dat er tussen de begeleiders onderling vertrouwen is over de manier van begeleiden. Iedereen heeft zijn of haar eigen methode van begeleiding en dat is prima.

Het is tijdens de pilot al erg duidelijk dat de studenten een hulpvraag moeten hebben aan het begin van elke periode. Dit geeft al veel overzicht voor de begeleiders waar ze de studenten mee moeten helpen.

Alle begeleiders hebben een soort sollicitatieprocedure gehad voor ze begeleider konden worden bij het project Studiamigu|o. Daarnaast hebben de begeleiders trainingen gehad in de Nederlandse taal. Het begeleiden is wel prettig als er ergens een pagina is waar de studenten en/of begeleiders informatie of aanbevelingen vandaan kunnen halen. Bijvoorbeeld de site Cambium.net die studenten kunnen gebruiken om hun Nederlandse taalvaardigheden mee aan te scherpen. Een dergelijke pagina is er al.

Eenzaamheid van de Caribische studenten is in de tijd van COVID-19 veelvoorkomend. De begeleider vertelt dat ze zelf ook te maken heeft met eenzaamheid. De basis van vertrouwen kan er al aan bijdragen dat de student de begeleider benaderd om het over persoonlijke onderwerpen te hebben. De eenzaamheid komt omdat er weinig tot geen verbintenis is. De studenten voelen zich verdwaald en enkel een nummertje in de grote wereld. Begeleider 1 denkt dat het al waardevol kan zijn als je feedback geeft en naar ze luistert. Bijvoorbeeld door te zeggen dat je de student begrijpt, de student zich gehoord laat voelen en de student het gevoel te geven dat ze er toe doen. Als begeleider moet je de student ook het gevoel geven dat hij of zij met alles kan komen. Hierdoor hebben de begeleiders ook meer inzicht in het leven van de student. Bijvoorbeeld als iets niet goed gaat met een familielid, dan heeft dat natuurlijk gevolgen op het concentratievermogen van de student. Kortom is de basis van vertrouwen tussen de begeleider en de student essentieel als je de student wil helpen om eenzaamheid tegen te gaan.

Vanwege het belang van de basis van vertrouwen is de selectieprocedure aan het begin van het project belangrijk. Begeleider 1 vindt de selectieprocedure ideaal, omdat de studenten zelf de controle hebben over met wie ze in zee willen gaan.

Begeleider 2 wil wel graag benoemen dat de studenten ook moeten leren om eenzaam te zijn. Je zal altijd perioden in je leven ervaren wanneer je je eenzaam voelt en daar moet je mee leren omgaan. Volgens begeleider 2 kun je uit eenzaamheid ook lessen leren of spiritueel ontwikkelen. Bijvoorbeeld door te kijken naar je relatie met God of naar overleden familieleden. Gelukkig is het tegenwoordig gemakkelijk om op grote afstand digitaal contact op te nemen met anderen. Waardoor je toch kunt spreken met familie of vrienden die nog in Caribisch gebied wonen. De begeleider erkent wel dat er mensen kapot gaan door eenzaamheid.

Begeleider 1 wil wel benadrukken dat er verschil zit tussen eenzaamheid en alleen zijn. Alleen zijn moet je inderdaad leren en kan goed zijn voor de ontwikkeling, maar eenzaamheid heeft vooral negatieve effecten op de mens. Begeleider 1 weet zelf hoe het is om eenzaam te zijn en om te hunkeren naar contact met anderen. Voor haar waren de ontmoetingen met haar student een leuke vorm van contact. Ze vindt het mooi dat het project Studiamigu|o zoiets biedt. Ook wil ze benoemen dat ze niet de rol van psycholoog wil innemen, maar als medestander.

Studiamigu|o zou in de toekomst zeker bijeenkomsten kunnen organiseren voor de studenten, maar het is wel lastig. Dit komt omdat alle studenten door heel Nederland verspreid zitten, waardoor het voor sommigen lastig kan zijn met reizen. De begeleiders doen wel het voorstel om online activiteiten te ondernemen met de studenten, zoals een online escaperoom. Hierdoor leren de studenten elkaar beter kennen. Als je deze escaperooms in het Nederlands doet, dan sluit het al helemaal aan bij het project Studiamigu|o.

Sommige studenten hebben aangegeven behoefte te hebben aan meer Nederlandse taal opdrachten. Daarnaast willen een peer studenten meer tussentijdse toetsen maken die testen in hoeverre de student progressie ervaart betreft zijn of naar Nederlandse taalvaardigheid. Begeleider 1 merkte op dat er juist te weinig gehoor werd gegeven aan de opdrachten die werden opgegeven, dus vind ze het vreemde feedback.

Begeleider 2 stelt voor dat er een databank wordt gemaakt met verschillende testen en opdrachten voor de ijverige student die graag meer wil doen. Allebei de begeleiders denken dat het verstandig is als het niet verplicht is, maar optioneel. Zo kunnen studenten zelf kijken hoe ze scoren op een test met A2 niveau. Dan hebben studenten zelf in de hand om hun Nederlandse taalvaardigheden te testen. Begeleider 2 vindt het belangrijk om studenten mee te geven dat ze opdrachten moeten doen die boven hun niveau liggen. Op deze manier kan de student zijn grenzen verleggen. Als de student op hetzelfde niveau blijft oefenen, dan komen ze niet verder.

De begeleiders denken wel dat afkomst relevant is voor dit project, omdat de Caribische studenten en begeleiders elkaar beter begrijpen dan iemand die geboren en getogen is in Nederland. De begeleiders zijn ook ervaringsdeskundige en dat maakt de begeleiding zo waardevol voor de studenten. Daarnaast lijkt begeleider 1 het geen goed idee door de studenten twee begeleiders toe te wijzen in plaats van één. Volgens haar heeft dat meer negatieve effecten dan positieve effecten. Een Nederlandse begeleider begrijpt bijvoorbeeld minder goed dat Caribische studenten bijna een verplichting hebben om in het buitenland te gaan studeren. Terwijl de Caribische begeleider begrijpt hoe het is om weg te moeten gaan uit Caribisch gebied.

Er werd benoemd dat Caribische studenten hun begeleider als rolmodel kunnen zien, omdat de begeleiders een soortgelijke proces hebben doorgemaakt en succes terecht zijn gekomen. Begeleider 2 denkt dat naast afkomst geslacht ook een rol speelt. Hij noemde het voorbeeld dat hij een meisje die veel vrouwelijke problemen ervaart minder goed kan begeleiden.

Allebei de begeleiders vonden de selectieprocedure, waar de studenten hun begeleider mochten kiezen, te kort. Het was meer een pitch die de begeleider moest geven. Ze geven aan meer tijd te willen krijgen bij de aankomende selectieprocedure. Toch vinden ze dat de introducties van de begeleiders niet te lang moeten duren. De begeleiders dienen aan te geven wat hun expertise is, wat hun krachten zijn en hoe ze zelf zijn.

Begeleider 2 denkt niet dat er iets ontbreekt bij het project Studiamigu|o. Begeleider 1 wil er vooral op aandringen dat de flexibiliteit erg aantrekkelijk is voor de begeleiders. Als de intentie is om het project te laten groeien, dan denkt ze dat er vooral begeleiders ontbreken om meer studenten te kunnen opvangen. Elke begeleider heeft wel zijn of haar eigen leven en dat moet niet onder het begeleiderschap gaan leiden. Zoals het nu is vinden de begeleiders het goed.

Bijlage 11: Interview met begeleider #3

De onderzoeker stelt zich voor en licht toe waar het onderzoek over gaat. Daarnaast geeft hij aan wat hij van de begeleider verwacht. De begeleider geeft aan op de hoogte te zijn van het feit dat het gesprek wordt opgenomen.

De begeleider is geboren en getogen in Amsterdam. Ze heeft na de middelbare school een MBO studie gevolgd. Na het afronden van haar MBO is zij doorgestroomd naar het HBO. In het eerste jaar van haar HBO realiseerde ze zich dat ze zich meer wilde verdiepen in rechten. Ze heeft besloten rechten te gaan studeren op het HBO. Deze studie heeft zij afgerond. Ze is werkzaam geweest bij verschillende advocatenbureaus. Ze is op het moment bezig met haar pre-master en met haar vaste baan bij de Rabobank.

De begeleider vindt het initiatief top. Ze merkt bij de studenten dat het lastig kan zijn om je draait te vinden. Dit kan al lastig zijn voor Nederlandse studenten, maar Caribische studenten hebben ook te maken met een taalbarrière. De begeleider heeft familie op Curaçao en gaat daar wel eens op bezoek. De Nederlandse taal wordt daar naar haar idee minder gesproken dan vroeger. Ze vertelt dat haar vader vroeger wel veel Nederlands sprak op de eilanden. Tegenwoordig doen de jongeren op de eilanden dat weinig. Hierdoor is de Nederlandse taalvaardigheid van de Caribische student minder goed dan vroeger.

Wanneer studenten haar documenten opsturen dan valt het op dat bepaalde aspecten van de Nederlandse taal als moeilijk worden ervaren. Vooral verwijswoorden zijn lastig voor de Caribische studenten. Voor studenten is het veel in het duister tasten als ze vragen hebben over het studeren of over de Nederlandse taal. Volgens de begeleider is er ook sprake van schaamte. Ze durven niet uit hun comfortzone te stappen, omdat ze moeite ervaren met de Nederlandse taal en dan het benaderen van anderen lastig of spannend vinden.

De begeleider zegt dat ze haar studenten uitdaagt om contact te zoeken met klasgenoten. Bijvoorbeeld door de medestudent aan te spreken en iets te vragen over een schoolopdracht. Contact hebben met klasgenoten is erg nuttig om bijvoorbeeld in de toekomst samen te kunnen werken of om vragen aan te kunnen stellen. Ze vertelt ook dat als je als student weinig zegt in de klas, dat je ook niet snel benaderd zult worden. Ze vindt het goed dat het initiatief er is en ze merkt dat studenten er ook veel aan hebben. De begeleiding over het algemeen kan al veel betekenen. Ze helpt de studenten bijvoorbeeld met plannen en ze vertelt dan ook waarom het belangrijk is om te plannen. Op het gebied van motivatie probeert de begeleider ook te helpen. Vooral in de tijden van de COVID-19 crisis kan dat erg prettig zijn.

De begeleider wijst er op dat veel Caribische studenten niet op de hoogte zijn van de rechten die zij hebben. Bijvoorbeeld dat ze langer de tijd hebben voor toetsen. Als je Nederlandse Taalvaardigheden al niet op niveau zijn, dan is het lezen van het OER erg lastig. Hierdoor vindt de begeleider het vreemd dat de instantie de studenten niet voldoende helpt. Verder helpt de begeleider de studenten met losstaande adviezen. Bijvoorbeeld waar ze samenvattingen kunnen halen of hoe het OV werkt. Ook noemt de begeleider dat er websites zijn die je elke dag een mail sturen met een Nederlandse taaloefening.

Andere initiatieven zijn voor haar niet echt bekend. Ze weet dat er initiatieven zijn, maar ze merkte daar niets van op de hogeschool of universiteit. Er wordt enkel een mailtje gestuurd. Het project Studiamigu|o benaderd de studenten persoonlijker wijs.

De begeleider heeft een goed beeld van de uitdagingen waar de Caribische studenten nu mee te maken hebben. Daarnaast heeft het project Studiamigu|o om de zoveel tijd een digitale bijeenkomst waar dergelijke onderwerpen worden besproken. Ook biedt Studiamigu|o trainingen aan haar begeleiders, om de studenten beter te kunnen begeleiden. Ze heeft ervaring met het integratieproces, omdat ze met vluchtelingen heeft gewerkt. Daardoor heeft ze al ervaring met het begeleiden van mensen met een etnische achtergrond.

Niet alles kan vertaald worden. De begeleider noemt het voorbeeld van spreekwoorden en dat het niet mogelijk is om dat goed te vertalen. Mensen vanuit een andere cultuur stellen zich een beetje onderdanig op, omdat ze in een land komen die ze niet kennen. Het helpt ook niet dat de Nederlanders zich erg afzijdig houden bij het integratieproces. Allebei de partijen willen de ander niet tot last zijn. Caribische studenten vragen daarom niet snel iets. Ze schamen zich voor de vraag en voor hun Nederlandse taalvaardigheid. Ze zijn ook bang dat ze dan als dom worden gezien. Het viel de begeleider op dat de veel studenten goed presteerden op de eilanden, maar dat het minder zichtbaar is in Nederland. Dit zorgt voor een slechter zelfbeeld.

De begeleider denkt dat een tussenklas voor de Caribische studenten handig zou zijn. In zo'n klas kun je peilen op welk niveau de Nederlandse taalvaardigheid is van de Caribische studenten. Het lijkt haar erg lastig als je achterloopt als student en de hele tijd moet bijbenen. Volgens de begeleider moet er zeker wat gedaan worden vanuit de overheid, omdat hij subsidie kunnen geven. Ook denkt de begeleider dat de decaan een grote rol kan betekenen door de studenten te helpen met het begrijpen van het OER van de school. De school is te nalatig en reageert niet accuraat genoeg op de problemen die de studenten ervaren. Toch denkt de begeleider wel dat de student de informatie kunt vinden als hij het wil. Er moet wel enige pro activiteit getoond worden. Ze vindt het goed dat het project Studiamigu|o de studenten helpt, maar vanuit de school moet er wel worden aangegeven dat die informatie beschikbaar is. De begeleider denkt dat de informatie niet op een database moet komen te staan, omdat het dan te rommelig zou worden. Een dergelijk reglement kan elk jaar veranderen en is per school verschillend. De student moet zelf proactief zoeken naar informatie en de begeleider raadplegen als hij/zij het niet begrijpt.

Het is niet de bedoeling dat de begeleider alles moet voorkauwen. De meeste begeleiders werken veel en hebben al andere vaste taken als begeleider. Ze zijn bijvoorbeeld veel tijd kwijt aan het bekijken van en het feedback geven op schoolopdrachten van studenten. De student moet geattendeerd worden op de aanwezigheid van de informatie, maar zelf op zoek gaan. De begeleider denkt dat het belangrijk is dat de studenten zelfstandiger worden, omdat het wel van hun wordt verwacht. Op de eilanden waren veel studenten erg afhankelijk van de ouders, waardoor ze minder zelfstandig zijn dan de meeste Nederlandse studenten.

De begeleider weet dat er taaltrainingen worden gegeven aan de studenten. Ook weet ze dat de studenten tips krijgen hoe ze verder kunnen ontwikkelen op het gebied van taal. De studenten krijgen lessen in de taal, maar ze krijgen ook de handvatten om te zoeken naar andere leermethoden. Bijvoorbeeld op welke websites ze hun woordenschat kunnen oefenen of welke programma's helpen met de spreekvaardigheid. Het project Studiamigu|o heeft meer een

adviserende en ondersteunende rol. De studenten moeten dan wel deze methoden en hulpmiddelen zelf raadplegen. De begeleider vindt het belangrijk dat ze een band opbouwt met de studenten, zodat er vertrouwen is. De student moet ook kunnen komen met problemen die niet gerelateerd zijn aan school.

Er is een breed scala aan verschillende begeleiders. De begeleiders van project Studiamigu|o hebben verschillende achtergronden, bijvoorbeeld een achtergrond in de psychologie of in marketing. Deze specialiseringsen worden in acht genomen wanneer de studenten hun begeleiders kiezen. Als de student zelf een economische studie doet, is het prettig als hij/zij een begeleider heeft die ook het één en ander weet van economie. Daarnaast is er een splitsing op het gebied van taalbegeleiding, namelijk schrijfvaardigheid en spreekvaardigheid. De meeste studenten hebben dan ook 2 begeleiders.

De begeleider helpt haar student met de spreekvaardigheid. Ze gaf de student twee opties. Dat ze geheel in het Nederlands spreken of dat zij Papiaments tegen hem spreekt en dat hij Nederlands terugspreekt. Dit bleek lastig voor de student. Daarom geeft de begeleider de student kleine opdrachten. Een voorbeeld van zo'n opdracht is: spreek je buurman aan. Ook op het gebied van lezen en schrijven geeft ze opdrachten, zoals het lezen van een artikel.

De begeleider schrok na het zien van het eerste document die de student naar haar stuurde, omdat het op een lager niveau was dan ze had verwacht. Ze is samen met de student gaan kijken naar het document en ze heeft de fouten aangestipt en besproken. Als de student een woord niet wist in het Nederlands dan kon hij het in het Papiaments zeggen. De begeleider merkte dat de drempel om Nederlands te spreken steeds lager werd voor de student. Ze merkt verbetering bij de Nederlandse taalvaardigheid van de student. Succesverhalen werken ook bemoedigend, zoals succesvol contact met een medestudent.

De begeleider denkt dat zien van successen belangrijk is om meer te durven. Als de student ziet dat hij succesvol een gesprek in het Nederlands kan voeren, dan zal hij sneller meer Nederlands spreken. De schaamte tegenover hun taalvaardigheid is niet het enige probleem waar de studenten tegenaan lopen. Volgens de begeleider hebben veel Caribische studenten het idee dat ze niet goed genoeg zijn. Ze vergelijken zich met de Nederlandse studenten die niet dezelfde uitdagingen ervaren met de taal en met het integreren. Het zelfbeeld van de studenten wordt dan beschadigd.

Studenten praten ook graag met iemand over hun persoonlijke leven. Ze proberen raakvlakken te zoeken met de begeleider. Als begeleider wil je dat ook graag, omdat je het ook wil hebben over andere onderwerpen die belangrijk zijn voor de student. Het kan erg prettig zijn om soms over luchtige onderwerpen te praten, zodat je elkaar beter leert kennen. De begeleider merkt ook dat de studenten naar haar opkijken. Ze vindt het belangrijk dat de studenten ook weten dat wat zij heeft bereikt ook niet uit de lucht komt vallen en dat je er je best voor moet doen. Ze denkt dat ze de studenten niet alleen worden begeleid met taal of met hun studie, maar ook met hun eigen ontwikkeling.

De begeleider ziet dat de studenten graag willen studeren in Nederland. De motivatie is bij de één hoger dan bij de ander. De mindset van de studenten verschilt. De ene is wat meer verlegen, terwijl de ander meer lef heeft en sneller dingen durft te doen en te vragen. Allebei haar studenten vertonen doorzettingsvermogen.

De begeleider verwacht respect en eerlijkheid vanuit de student. Daarnaast vindt ze het belangrijk dat de studenten weten dat het geven en nemen is. Ze verwacht dat de student zich proactief opstelt en 100% geven. Ze zit er niet om alleen werk na te kijken. De studenten zijn ervan bewust dat ze dit vrijwillig doet en dat ze dit niet voor niets doet. Ze wil haar tijd efficiënt en nuttig besteden, zodat ze weet dat haar bijdrage wat oplevert. De begeleider sprak de studenten eerst wekelijks en dan 1 tot 2 uur per sessie. Dit nam wat af naarmate het project vorderde. Ze heeft ook contact met de studenten via de app. Als ze de student een week niet spreekt, dan stuurt ze een berichtje om te checken of alles goed gaat. Ze staat altijd open voor vragen van de student.

Door Corona is het nog lastiger om iets te doen tegen eenzaamheid. De begeleider denkt dat het nuttig zal zijn als je de studenten stimuleert om uit hun comfortzone te stappen en contact te zoeken met anderen. Spreek iemand aan in de sportschool of bespreek een schoolopdracht met een medestudent. Aangezien de studenten die deelnemen aan het project Studiamigu|o door heel Nederland verspreid zitten is het niet mogelijk om ze fysiek te ontmoeten. Door de COVID-19 crisis is dit al helemaal niet raadzaam.

Als er een schreeuw is naar extra opdrachten dan is het mogelijk om dat via de lessen te doen. Al denkt de begeleider dat de studenten dit ook kunnen doen los van Eva en haar lessen. De studenten die extra opdracht willen maken moeten de mogelijkheid wel hebben. Het moet niet verplicht worden voor de studenten om deze extra opdrachten te maken. Daarnaast zijn de begeleiders en organisatoren van het project vrijwilligers en moeten ze er niet veel meer werk aan hebben. Echter als er een grote groep aangeeft dat er meer stof moet komen, dan moet het aanbod opgehoogd worden.

De begeleider kan zich goed inleven in de situatie van de Caribische studenten, dus zij vindt het niet noodzakelijk dat een begeleider hetzelfde migratietraject heeft moeten doorstaan om die studenten te begeleiden. Zolang de student kan praten met de begeleider en hem of haar vertrouwt zou er geen probleem moeten zijn. Ook op het gebied van psychische problematiek is openheid erg belangrijk.

De begeleider vindt het belangrijk dat tussentijds gesprekken tussen de begeleiders en organisatoren van het project Studiamigu|o blijven plaatsvinden. Tijdens deze gesprekken kunnen verbeterpunten besproken worden en kan er gekeken worden naar wat er allemaal goed gaat. Het delen van ervaringen geeft ook nieuwe inzichten over het begeleiden.

Het project Studiamigu|o is vooral sterk op het gebied van begeleiding vindt de begeleider, omdat de begeleider echt klaar staat voor de studenten. Niet alleen op het gebied van school, maar ook op alle andere vlakken.

Informatie over studenten moet transparant zijn. De begeleider wil liever studenten helpen waarvan ze weet dat het nog haalbaar is om het studiedoel te behalen. Bijvoorbeeld door een lijst aan te leveren met de studiepunten. De studenten moeten dan ook een plan van aanpak maken om dat doel te halen. Zo kun je beter screenen of de begeleiding toegevoegde waarde zal hebben voor het resultaat. De aanmeldprocedure is een soort speed dating en dat vindt de begeleider niet heel prettig. Er mag meer tijd zitten in deze procedure, zodat de studenten en de begeleiders een meer overwogen keuze kunnen maken met wie ze willen samenwerken. De begeleider vertelt ook over een situatie waar het voor de student voordeliger was om van begeleider te wisselen. Dit zal volgens de begeleider minder snel voorkomen als de aanmeldingsprocedure wat uitgebreider zou zijn.

De begeleider vindt het bijhouden van de formulieren veel werk. Ze stelt voor dat de student de andere helft doet, zoals het bijhouden van zijn studieresultaten of zijn aandachtspunten voor de Nederlandse taal.

Bijlage 11: Interview met begeleider #4 & #5

Begeleider 4 is in de jaren 80 naar Nederland gekomen om te studeren. Ze koos een studie op basis van inkomsten en ze kwam uit op accountancy. Deze studie beviel haar niet, dus stapte ze over naar een andere studie. Ook deze studie was geen succes. Echter vond ze één vak wel interessant en dat was communicatie. Vanwege haar hoge studieschuld heeft ze besloten om overdag te gaan werken als redacteur en om in de avond communicatie te studeren. Ze vond het leuk dat aspecten van haar werk ook terugkwamen als stof bij haar avondstudie en visa versa.

Begeleider 4 herkent de overgang die de studenten nu ook ervaren. Zij was zelf nooit eerder in Nederland geweest voor ze ging studeren. Ze heeft geen open dag kunnen bezoeken voor haar studiekeuze. Ze heeft haar studiekeuze moeten maken met de beperkte informatie waar zij op Curaçao over beschikte. Er is een transitie gaande als je als Caribische student naar Nederland komt. Haar Nederlandse woordenschat was destijds ook niet al te rijk. Ze heeft veel moeten lezen om haar Nederlandse taalvaardigheid te verbeteren. Ze heeft haar WO weten te behalen en is vervolgens gaan werken voor de overheid.

De begeleider bleef moeite hebben met bepaalde punten van de Nederlandse taal, zoals het gebruik van lidwoorden. Ze was ook niet tevreden met het niveau van haar Nederlandse schrijfvaardigheid. Hierdoor voelde ze zich niet op haar gemak bij haar huidige baan en heeft ze een stap gezet in een andere richting. Ze vond het zijn van redacteur leuk, maar ze wilde liever de mensen achter de interviews leren kennen. Ze kwam terecht als loopbaanbegeleider.

Voor het project Studiamigu|o heeft ze al Caribische studenten begeleid en gecoached. Toen zij werkzaam was als loopbaanbegeleider was zij ook gastdocent bij een MBO, waar ze studenten uit Caribisch gebied begeleidde. Ze merkte dat ze vrolijk thuiskwam na het werken op school. De begeleider wilde doorgaan met het begeleiden en heeft als vervolgopleiding een master gedaan in begeleidingskunde. Nu is zij een vluchtelingen studentenbegeleider bij een universiteit. Naast die doelgroep begeleidt ze ook andere internationale studenten, waaronder ook Caribische studenten. Vanuit het project Studiamigu|o begeleidt zij als vrijwilliger ook Caribische studenten.

Begeleider 4 vertelt dat zij bezig is om de website van de universiteit van Leiden gereed te maken, zodat de Caribische studenten op de hoogte zijn van de ondersteuning die beschikbaar is.

De begeleider beschrijft zichzelf als nieuwsgierig en leergierig. Ze heeft deelgenomen aan de introductieweek van haar opleiding. Ze voelde zich als een bezienswaardigheid, maar ze vond het niet erg. Het viel haar wel op dat de introductiedagen erg wit was. Dankzij deze introductieweek heeft zij veel vrienden gemaakt. Ze merkt dat er een generatiekloof zit tussen haar en de huidige generatie. Ze stapte zelf juist af op de Nederlandse studenten, omdat ze wist dat ze dan sneller haar draai zou vinden. Tegenwoordig ervaart ze juist dat de gekleurde studenten van deze generatie willen dat zij gezien worden. In plaats van dat zij zich aan de Nederlanders aanpassen, willen ze dat de aanpassing van allebei de kanten komt.

Begeleider 4 is nu bezig om vanuit de universiteit de introductie voor alle studenten even toegankelijk te maken. Ze ziet dat de activiteiten die worden gedaan tijdens de introductie erg Nederlands zijn, terwijl de studentengroep bestaat uit studenten met een andere cultuur. Bijvoorbeeld de activiteit koekhappen is erg Nederlands, terwijl er geen activiteiten uit andere

culturen worden gedaan. De begeleider probeert de universiteit bewust te maken dat het ook aantrekkelijker gemaakt kan worden voor de internationale studenten. Een introductieweek is echt de moeite waard voor de studenten.

Begeleider 5 zegt ook dat zij zich een bezienswaardigheid voelde terwijl zij in Nederland studeerde. Ze was de enige donkere op haar opleiding. Begeleider 5 komt uit Aruba en is in de jaren 90 naar Nederland gekomen om te studeren. Voor de begeleider ging studeren had ze al twee jaar in Nederland gewoond vanwege privéredenen. Het was wennen toen ze naar Nederland ging, maar ook toen ze weer terugging naar Aruba. De begeleider vond het iets bijzonders om met haar vrienden en klasgenoten van Aruba naar Nederland te gaan om te studeren. Ze gunt het iedereen om zoiets mee te maken. Samen terug kunnen kijken naar waar ze vandaan komen en samen naar Nederland gaan.

Bij de inschrijving van haar studie was er iets misgegaan, waardoor ze met een andere studie moest beginnen. Dit was een universitaire studie. Het was volgens de begeleider geen optie om op Aruba te blijven en te wachten tot volgend schooljaar, omdat er van je verwacht wordt dat je vertrekt om te gaan studeren. Ze vindt het nu bijvoorbeeld ook erg bijzonder dat haar dochter van 15 van plan is om een tussenjaar te nemen. Zoiets was voor haar geen optie. Ze heeft één jaar die universitaire studie gedaan en is toen verwisselt naar de HBO-studie die zij oorspronkelijk wilde doen. Deze studie heeft zij in vier jaar afgerond.

Begeleider 5 had nooit echt een klik met haar medestudenten. Ze kon met iedereen door één deur en ze kon met iedereen samenwerken. Ze had op de universiteit ook Nederlandse vriendinnen. Op het HBO had ze een goede vriendin, Nederlands van oorsprong, die geboren en getogen was op Aruba. Ze merkte dat haar medestudenten hele andere levenservaringen hadden. Haar medestudenten hadden het over onderwerpen waar de begeleider destijds helemaal niet mee bezig was, zoals jongens en "Goede tijden, slechte tijden". Het leek alsof zij zich distantieerde, maar ze voelde geen aansluiting. Ze vond het niet erg, maar het viel haar wel op. De begeleider kwam naar Nederland om te studeren en om het af te maken. Dit werd ook gezegd door haar grootmoeder.

De begeleider sprak thuis altijd Nederlands, waardoor zij geen achterstand had op het gebied van taal. Soms moest ze wel woorden leren uit het lokale dialect.

Ze heeft zich goed ingeburgerd. Ze woonde op een gang met 16 andere studenten. Dit heeft ze wel als een cultuurschok ervaren. Voorheen woonde ze in een groot huis op Aruba, maar in Nederland woonde ze in een kleine kamer. Ondanks de vele studenten op de gang voelde ze zich eenzaam. Ze had familie in Nederland en ze ging ook samen met haar zus en een paar vriendinnen naar Nederland. Haar zus en vriendinnen gingen elders in het land studeren, waardoor ze elkaar weinig zagen. Dit vond zij destijds een doemscenario.

De cultuurschok was op verschillende vlakken te merken. Ze kon zich goed herinneren dat er op de radioreclame was voor maandverband. Dit was op Aruba echt "not done". Het was ook erg wennen om een keuken, badkamer en toilet te delen met 16 andere studenten.

Het wonen in een onbekende stad in een groot land met mensen van een andere cultuur was een grote stap. Het was ook wennen om geen familie om je heen te hebben.

Begeleider 5 is heel blij met het project. Via een vriendin is zij in aanraking gekomen met het project. Er werd aan haar gevraagd of zij Caribische studenten zou willen begeleiden en zij gaf aan graag mee te willen doen. Momenteel begeleidt zij vier studenten. Ze helpt de studenten vooral met persoonlijke ontwikkeling. Ze vraagt aan de studenten op welk gebied ze behoefte hebben aan hulp. De ene studenten heeft begeleiding en hulp nodig bij het aanbrengen van structuur en de ander bij het schrijven van sollicitatiebrieven. Ze begeleidt de studenten individueel en in groepsverband. Ook merkt ze dat de studenten het prettig vinden om bij iemand hun verhaal kwijt te kunnen. Dit kan natuurlijk ook in hun eigen taal. De begeleider helpt zowel met Nederlandse schrijfvaardigheid als Nederlandse spreekvaardigheid.

Begeleider 4 bewonderd de organisator, Nihayra, omdat ze met haar innerlijke drive zoveel heeft kunnen betekenen voor de Caribische studenten. Ze heeft momenteel één student die zij begeleidt. Deze student probeert ze gelijkwaardig te benaderen. Ze vertelt de student dat zij ook veel van haar kan leren. Wanneer de student een opdracht moet maken, dan geeft de begeleider tips om de opdracht beter te begrijpen. Bijvoorbeeld toen de student een opdracht moest maken die te maken had met het Eurovisie Songfestival. Ze had in de gaten dat de student geen idee had wat het festival inhield, dus raadde ze de student aan om het Jeugdjournaal te kijken waar het festival op eenvoudige manier werd uitgelegd. Hierdoor kan de student goed zien wat alle items zijn die relevant zijn voor haar opdracht.

Ze helpt de student niet alleen op het gebied van taal, maar ook op het gebied van algemene ontwikkeling. Ze raadt de student aan om tijdschriften te lezen om haar woordenschat te verhogen. De begeleider zou graag willen dat de studenten niet alleen begeleiding zoeken bij Levende Talen, maar ook in hun eigen studieomgeving. Volgens begeleider 4 worden er voldoende ondersteuningsmogelijkheden aangeboden, maar zijn de studenten er vaak niet van op de hoogte. Ze gaat dan samen met de Caribische studenten kijken welke mogelijkheden hun hogeschool of universiteit biedt.

Er is op school veel mogelijk, maar weten de studenten de weg niet. Daarom probeert begeleider 4 ze op deze manier ook wegwijs te maken. Een student die zij heeft begeleid was twee keer gestopt met zijn studie omdat het toch niet goed bleek aan te sluiten bij de student. De begeleider is toen gaan kijken welke mogelijkheden de hogeschool aanbood. Het bleek dat de school een studieloopbaantraject aanbood aan studenten die het moeilijk vonden om een studiekeuze te maken. Ze zoekt voor veel informatie op websites om de studenten toch wat handvatten te geven.

Begeleider 5 heeft dit in haar eigen studieperiode ook ervaren. Ze was er niet van op de hoogte dat ze twee studies tegelijkertijd kon doen, terwijl dat voor haar wel aantrekkelijk en mogelijk was. Er was niemand die haar vertelde dat dit kon. Begeleider 4 is het met haar eens dat veel opties die worden aangeboden door de hogescholen en universiteiten niet worden benut.

Uitwisselingsprogramma's worden niet gebruikt door internationale studenten, terwijl Nederlandse studenten dat wel doen. Terwijl de internationale studenten net zo capabel zijn om dat te doen als Nederlandse studenten. De universiteit waar begeleider 4 werkt is nu bezig om de internationale studenten meer te betrekken. Hierdoor zullen ze zich meer thuis en veilig voelen in Nederland.

Begeleider 5 voelde geen aansluiting met haar medestudenten. Begeleider 4 herkent dit nu ook bij vluchteling studenten. Deze studenten hebben andere prioriteiten dan de Nederlandse studenten. Ze komen naar school om te studeren en niet om te feesten.

Allebei de begeleiders hebben culturele ontheemding ervaren tijdens hun studententijd en zien deze ontheemding nog steeds bij de studenten die zij begeleiden. Toch vinden ze wel dat de Caribische studenten van nu minder openstaan voor Nederlandse cultuur. De huidige generatie is erg bewust van hun waarden en normen. Deze generatie wil graag dat dit wel meegenomen en gezien wordt. De begeleiders gingen destijds er gewoon in mee om in te burgeren. Ze hielden in hun achterhoofd dat ze uit Caribisch gebied kwamen, maar realiseerde zich wel dat ze in Nederland woonde. Het vinden van een middenweg is belangrijk. De studenten van nu zijn vooral erg onzeker. Daarom besteden de begeleiders veel tijd in persoonlijke ontwikkeling.

De begeleiders zien dat de huidige Caribische studenten vooral in hun eigen kring blijven. Dit doen ze al sinds de middelbare school. Begeleider 5 vroeg aan haar studenten hoeveel Nederlandssprekende mensen ze regelmatig zien en hoeveel Nederlands ze spraken op een dag. Het blijkt dat deze studenten weinig Nederlandssprekende mensen spreken en zelf dus ook weinig Nederlands spreken. Dit komt volgens de begeleider omdat de Caribische studenten zich onzeker en zelfs minderwaardig voelen. De begeleider wil de studenten er aan herinneren hoe rijk ze zijn; ze meerdere talen kunnen spreken en ze zijn erg flexibel. Ze zijn uit hun veilige omgeving gegaan om te studeren in het buitenland. Ze wil dat de studenten erbij stilstaan hoeveel kwaliteiten ze hebben.

Volgens begeleider 4 is het klimaat ook veel veranderd. Tegenwoordig worden bepaalde onderwerpen of uitspraken niet meer getolereerd. Een voorbeeld is de vraag: Waar kom je vandaan? Vroeger heerste er meer onwetendheid rondom het Caribisch gebied in verzeleken met nu. Waardoor de begeleiders er op een minder serieuze manier over werd gesproken. Als er nu een opmerking wordt gemaakt over de afkomst van de studenten, dan wordt het als beledigend gezien. De begeleiders vinden dat de huidige generatie zich snel beledigd voelen. Begeleider 5 accepteerde dat ze anders was dan de Nederlandse studenten en ze vond het prima.

Begeleider 5 is tijdens individuele begeleiding vooral bezig met persoonlijke doelen. Bijvoorbeeld het schrijven van een motivatiebrief. De student schrijft eerst zelf een brief. Daarna kan de begeleider samen met de student kijken naar de aandachtspunten. De begeleider vindt het goed dat de begeleiders workshops konden volgen om zich te professionaliseren.

De groep van begeleider 5 en een andere begeleider is bijvoorbeeld meer gericht op de spreekvaardigheid. In deze groep worden de studenten gestimuleerd om in het Nederlands met elkaar in gesprek te gaan. Veel studenten vinden het een beetje eng om in het Nederlands te gaan discussiëren of te praten, maar door juist in gesprek te gaan leer je de taal beter. Er is zo'n angst om fouten te maken dat ze niet durven te praten, terwijl het maken van fouten juist helpt bij het verbeteren van de spreekvaardigheid. Juist omdat het oefenen in een klein groepje gebeurt durven de studenten meer.

Ondertussen hebben ze het in deze groepjes over de Nederlandse cultuur en de Nederlandse mensen.

Begeleider 4 begeleidt de student over het algemeen in het Nederlands. Als de student het echt niet begrijpt, dan schakelt ze over naar het Papiaments. Ze stimuleert de student wel om haar Nederlandse taalvaardigheid te vergroten, vooral het eigen maken van de academische taal. Ook wil de begeleider dat haar student op een leuke manier bezig is met de taal. Waardoor de student er meer zin in heeft om er mee bezig te zijn. Ze adviseert de student om iets te lezen wat ze leuk vindt, zoals een boek of een leuk tijdschrift.

De studenten moeten zelf aangeven waar ze zelf aan willen werken. De ene student wil hulp met het creëren van overzicht, terwijl de ander hulp wil met Nederlandse spreekvaardigheid. De studenten hebben de mogelijkheid om de begeleiders te benaderen als ze een vraag willen stellen of advies nodig hebben.

Begeleider 4 gaat ervan uit dat de student gemotiveerd is. De studenten komen naar Nederland toe omdat ze zelf graag willen studeren. Het is dat de Caribische studenten door de bomen het bos niet meer zien. De begeleiders denken dat ze overzicht voor zichzelf moeten creëren. Ze moeten hun opleiding behapbaar maken, zodat het haalbaar wordt. De student moet zich realiseren dat ze het niet alleen hoeven te doen en dat het helpt om hulp te vragen. Daarnaast hebben de studenten hulp nodig om deze hulp überhaupt te kunnen vinden. De studenten willen wel om hulp vragen, maar ze weten niet waar en hoe ze moeten beginnen met zoeken.

Begeleider 5 vraagt vaak door bij de studenten. Dit doet ze omdat ze graag wil dat de studenten zelf met een oplossing komen. De begeleider ziet dat er naast de Caribische studenten ook andere internationale studenten moeite hebben met het zelf doorvragen om informatie te winnen. Het kan voor deze studenten lastig zijn om om te gaan met de assertieve Nederlanders of om net als de Nederlanders vragen te stellen als ze iets niet begrijpen of weten.

Zowel de Caribische-Nederlandse studenten als de universiteiten en hogescholen hebben een verantwoordelijkheid bij het informeren van deze studenten. De studenten moeten zelf op zoek willen gaan naar informatie, maar de instanties mogen wel een omgeving creëren waar alle informatie te vinden is en die overzichtelijk is.

De begeleiders gebruiken de kracht van de studenten om hen te helpen. Deze krachten worden niet alleen gebruikt om het studiesucces te vergroten, maar ook om als persoon competentier te worden. Persoonlijke ontwikkeling in vaardigheden (bijvoorbeeld sociale vaardigheden) worden ook gestimuleerd door de begeleiding.

Zoals al eerder werd benoemd wordt er bij de begeleiding aandacht besteed aan de persoonlijke ontwikkeling van de student. Een student van begeleider 5 vertelde haar over een probleem die ze had met haar huidige huisarts. De begeleider stelde vragen aan de student om erachter te komen wat de student eigenlijk wilde. Het bleek dat ze liever een andere huisarts zou willen. De begeleider stelde voor dat ze in gesprek zou gaan met de huisarts. De student heeft dit gedaan en dat heeft ervoor gezorgd dat ze een andere huisarts heeft kunnen krijgen. Achteraf bespreekt de begeleider de situatie. Dan wordt er besproken hoe de student het heeft aangepakt en wat dit de student heeft opgeleverd. Door middel van complimenten geeft de begeleider de student meer vertrouwen. De begeleider pakt een probleem van de student en bespreekt het, waardoor er iets aan gedaan kan worden. Vervolgens leert de student van de manier van probleemoplossing en reflecteren.

In groepsverband gebruikt de begeleider een dergelijke aanpak. Ze wil dat de studenten succesverhalen met elkaar delen zodat ze elkaar bemoedigen. De begeleider stimuleert de studenten om elkaar motivational speeches door te sturen van mensen die hen inspireren. Als iemand in de app groep iets vindt wat hem/haar inspireert, dan wordt het doorgestuurd om de rest wellicht ook te kunnen inspireren.

De dingen waar de studenten tegenaan lopen herkent de begeleider. Zij vertelt de studenten hoe zij er mee om is gegaan. Het is natuurlijk aan de studenten om te bepalen wat ze met de vertelde

ervaring van de begeleider. De studenten kunnen altijd hun problemen bespreken, maar de begeleider zegt dat zij ook de ruimte heeft om te vertellen over haar ervaring. Ze wil duidelijk maken dat wat zij ook heeft meegemaakt, ze staat nu hier; succesvol. De begeleider deelt ook haar succesverhalen. Ze hoopt dat haar succesverhalen ook inspirerend werken op de studenten. De begeleider is van mening dat het belangrijk is dat de begeleiders van het project Studiamigu|o een soortgelijke weg heeft bewandeld als de studenten van nu en die succesvol is. Iemand die niet dezelfde weg heeft bewandeld kan onmogelijk de Caribische studenten geheel begrijpen. Een klik tussen de student en de begeleider is erg belangrijk. De begeleider denkt dat Caribische begeleiders ook de studenten beter kunnen begrijpen en begeleiden. Ook omdat de student zich dan beter kan identificeren met zijn/haar rolmodel.

Voor nu (tijdens de COVID-19 crisis) is eenzaamheid veelvoorkomend. De begeleider raadt de studenten aan om een baan te zoeken. Het project Studiamigu|o kan de student natuurlijk ook helpen met het vinden van werk. Bijvoorbeeld op een evenement gaan werken, wat nu helaas niet kan.

De begeleider denkt dat Studiamigu|o meer aandacht kan gaan besteden aan eventuele live evenementen, zodat de studenten elkaar kunnen ontmoeten. Tijdens deze evenementen kunnen ze hun ervaringen delen en kunnen ze delen hoe ze met bepaalde uitdagingen zijn omgegaan.

Dat er een voor- en nameting wordt gedaan is goed. Een tussenmeting lijkt haar overbodig. Het observeren belangrijker dan het testen met behulp van toetsen. Als je met gesprek gaat met studenten, dan komen ze er zelf achter of ze progressie hebben ervaren of niet. Daar heb je geen toets voor nodig. Een toets is enkel een momentopname die sterk afhankelijk is van de gemoedstoestand van de student. Sommigen hebben hiermee behoefte aan dan anderen. De begeleider geeft een voorbeeld van haar werk. Als een cliënt een lagere score haalt, dan schrikt iedereen. Terwijl de omgeving van de cliënt juist erg positief is over zijn/haar progressie. Wat zegt zo'n toets dan nou echt. Volgens de begeleider kan het continu toetsen iemand onzeker maken.

De begeleider denkt dat de Caribische studenten meer voorbereiding nodig hebben voor ze naar Nederland komen. Een paar weken voor ze naar Nederland gaan zouden de studenten begeleiding moeten krijgen waar er wordt uitgelegd hoe het werkt in Nederland. Bijvoorbeeld over wat je voor problemen tegen kunt komen in Nederland, hoe je er mee om moet gaan en vooral hoe je hulp moet zoeken. De begeleider denkt vooral dat bij het zoeken van psychische hulp het erg relevant is.

Als ze kijkt wat ze vanuit Nederland kunnen doen, dan vindt ze het belangrijk dat de begeleiders stevig staan. Ze denkt dat het goed is om te weten hoe de begeleiders in het leven staan, zodat je kunt peilen wat de begeleider belangrijk is. Het organiseren van live evenementen zou ook goed zijn voor de begeleiders, omdat ze elkaar dan zouden kunnen ontmoeten. Tot nu toe heeft de begeleider een positief beeld van de andere begeleiders die ze heeft ontmoet.

Het project Studiamigu|o is erg sterk op het gebied van naar buiten treden en het probleem aan te kaarten. Ook vindt ze dat de begeleiders erg goed uitgekozen vindt. De cursussen die de begeleiders krijgen aangeboden zijn ook erg goed.